

KLPD - Dienst Nationale Recherche

Hells Angels en andere 1%-MC's in Nederland

Politie Intern

«waakzaam en dienstbaar»

POLITIE

• Korps landelijke politiediensten

Hells Angels en andere 1%-MC's in Nederland

Politie Intern

KLPD - Dienst Nationale Recherche
Politieregio Limburg-Zuid

«waakzaam en dienstbaar»

• Korps landelijke politiediensten

Uitgave

Korps landelijke politiediensten (KLPD)
Dienst Nationale Recherche
Hoofdstraat 54
3972 LB Driebergen
Driebergen, 2010
2e opmaak
Copyright © 2010 KLPD

Copyright

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen, alsmede behoudens voorzover in deze uitgave nadrukkelijk anders is aangegeven, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het KLPD. Aan de totstandkoming van deze uitgave is uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteur(s), redactie en het KLPD geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen.

Inhoud

	Inleiding	6
1	De geschiedenis van 1%-MC's	9
	1.1 Het ontstaan van de eerste 1%-MC's	9
	1.1.1 Bandidos	12
	1.1.2 Outlaws	12
	1.1.3 Hells Angels	13
	1.2 1%-MC's in Nederland	14
	1.2.1 Hells Angels	14
	1.2.2 Satudarah Maluku	16
	1.2.3 De raad van acht, full colour MCs, frontpatch MCs en supportclubs	18
2	Regels, gedragsvormen en werkpatronen	24
	2.1 Organisatiestructuur	24
	2.2 Vergaderstructuur	27
	2.3 Colours, patches en rockers	29
	2.4 Algemene clubregels	32
	2.4.1 Defence fund/clubkas	34
	2.4.2 Clubhuis	36
	2.4.3 Wacht houden	37
	2.5 Individuele regels en gedragscodes	38
	2.5.1 Vertrek uit de club	40
	2.5.2 Straffen	41
	2.5.3 Belonen	43
	2.5.4 Detentie	43
	2.5.5 Begrafenissen	43
	2.5.6 Tatoeages	44
	2.6 Toelatingsbeleid	45
	2.6.1 Van hangaroud tot member van een front patch MC	46
	2.6.2 Mentorschap	52
	2.6.3 De toetreding van een MC tot een 1%-MC	53
	2.6.4 De overgang van een 1%-MC chapter naar een andere 1%-MC	53
	2.7 De dynamiek van en tussen chapters	54
	2.8 Familieleven	56
	2.9 Werkzaamheden en arbeidsbetrekkingen	58
3	Het gedrag van 1%-MC's nader verklaard	60
	3.1 Structureel groepsdenken	61
	3.2 Zwijgzaamheid en geslotenheid	62

3.3	Interne intimidatie	64
3.4	Communicatie	67
3.5	Interne facties, roddel en achterklap	68
3.6	Imago en PR-management	69
4	Beheersing van de omgeving en dominerend in het criminele circuit	72
4.1	Van non-conformisme naar het organiseren van misdaad	72
4.2	Opbouwen en onderhouden van de machtspositie	74
4.2.1	De machtspositie in het criminele circuit	74
4.2.2	Machtspositie in de 'bikersscene'	77
4.3	Relaties naar overheidsdiensten en dienstverleners in de bovenwereld	78
4.4	De rol van de aan de Hells Angels gelieerde motorclubs	81
4.5	Criminogene branches	83
4.5.1	Horeca	85
4.5.2	Escort, nachtclubs en prostitutie	85
4.5.3	Beveiliging	86
4.5.4	Motorsport	87
4.5.5	Vechtsport	87
4.5.6	Tattoobranche	88
5	Strafbare feiten door leden van 1%- MC's	91
5.1	Intern geweld	91
5.2	Extern geweld	92
5.2.1	Openlijke geweldpleging en bedreiging	92
5.2.2	Afpersing en 'bescherming'	94
5.2.3	Gijzeling	94
5.2.4	Moord	95
5.3	Drugsdelicten	97
5.4	Witwassen, onroerend goed en ander vermogen	101
5.5	Wapenbezit	101
6	Rechercheren op leden van 1%-MC's	104
6.1	De opsporingspraktijk jegens (individuele) Hells Angels 1 in Nederland	104
6.1.1	Ervaringen van het openbaar bestuur	104
6.1.2	Afscherming en contra-strategieën	105
6.1.3	Waarde van getuigenissen en verklaringen van aspiranten en members	108
6.2	Ervaringen uit het buitenland	109

6.2.1	België	109
6.2.2	Duitsland	111
6.2.3	Denemarken	112
6.2.4	Canada	113
6.2.5	Australië	118
6.2.6	Verenigde Staten	122
7	Conclusies	125
8	Literatuur – leessuggesties	128
	Bijlage 1	129
	1%-MC's - Symbolen en terminologie	129
	Bijlage 2	135
	Canada	135
	Bijlage 3	136
	Australië	136
	South Australia Serious and Organised Crime (control) Act 2008	136

Inleiding

In dit kennisdocument beschrijven wij de achtergronden van zogenaamde 1% motorcycle clubs (1%-MC's) in Nederland, in het bijzonder die van de Hells Angels. We doen dit op verzoek van vele politiecollega's. Er bestaat een dringende behoefte om meer kennis te verwerven over de ontstaans-geschiedenis, gedragsvormen, activiteiten van en de opsporingspraktijk jegens deze MC's en haar leden. Deze behoefte ontstaat ook naar aanleiding van interviews van Hells Angels in Nederlandse kranten en optredens in tv-programma's.

We beginnen daarom met een eigen uitspraak van de (op papier) belangrijkste Hells Angel in Nederland, Daniel Uneputty, de huidige president van het Amsterdamse chapter: *"Hells Angels werken hard en hebben kinderen met goede manieren. Omdat we er nét iets anders uitzien, worden we beladen met alle zonden Israëls."*

Dit citaat stond afgedrukt als openingszin in een artikel van de Nieuwe Revu van begin januari 2008. Wanneer gekeken wordt naar de gedragingen van de Hells Angels, dan is dit citaat zeer verrassend. We zullen daarom nader ingaan op onderdelen van dit citaat.

"Hells Angels werken hard". De vraag is op welke manier het geld verdiend wordt. Volgens een andere uitspraak van de president zijn de meeste van de jongens van club harde werkers, stukadoors en havenarbeiders. Wat dan wel opvallend was dat van de twaalf aangehouden Hells Angels van de Nomads Holland, geen van hen een betaalde baan had maar ook geen uitkering of iets dergelijks. Als het allemaal harde werkers zijn, in welk vakgebied zijn zij dan actief?

"Omdat we er nét iets anders uitzien, worden we beladen met alle zonden Israëls". Hiermee treft de president de roos. Niemand kan er omheen dat de 'brothers' er anders uitzien. Of dat nu nét iets anders is, lijkt wat voorbarig. Tegenwoordig kan er veel op het gebied van kleding en uiterlijk. Zo snel val je echt niet op als je desnoods in je pyjama door de Kalverstraat zou sjokken. Maar trek de colors aan van een Angel en ga daar maar eens mee flaneren door een winkelcentrum en alle ogen zijn gericht op kwatta. Laat dat vest dan hangen over de schouders van een breed gespierd mannenlichaam en als de kleur van de huid op de ontblote armen niet meer te herkennen is vanwege de tatoeages, is aandacht gegarandeerd. Het is juist dat zoeken naar die speciale

aandacht om aan te geven dat hier iemand loopt die zich wil onderscheiden van de rest en hier een soort onaantastbaarheid mee wil aangeven.

Waar komt bij hen het gevoel vandaan dat zij beladen worden met alle zonden Israëls? Een 'outlaw' is per definitie non-conformistisch en laat zich er immers op voorstaan dat hij anders is. Vanuit dit perspectief is vreemd dat de Hells Angels klagen over hun gevoel om als zondebok neergezet te worden. Waar ter wereld komt het geregeld voor dat leden van een eigen organisatie of club, hun eigen leden vermoorden vanwege de mogelijke schending van de clubregels? Laat hierbij het aantal plotselinge vermissingen van clubleden nog buiten beschouwing. Dan is aandacht een vrij logische consequentie.

De bovenstaande opmerkingen van de president van het Hells Angels chapter Amsterdam, druisen dus in tegen het zelfgekozen adagium 'one-percenter'. Een 'one-percenter' is non-conformistisch en zet zich per definitie af tegen de normen en waarden van de maatschappij.

De totale kennis die aanwezig is binnen de Nederlandse politie over deze MC's is omvangrijk maar helaas versnipperd. Het concentreert zich hoofdzakelijk tot die politieregio's die de laatste jaren onderzoek hebben gedaan naar de activiteiten van MC's en haar leden in Nederland. Die regio's hebben gedurende hun onderzoeken belangrijke kennis en informatie verzameld en dat vastgelegd in omvangrijke processen-verbaal en rapporten. De wetenswaardigheden daaruit zijn niet direct toegankelijk voor elke opsporingsmedewerker. Dit document wil deze kennis ontsluiten.

Dit document betreft een algemene inventarisatie en weergave van de kennis binnen de Nederlandse politie. De belangrijkste bronnen voor dit kennisdocument zijn de empirische gegevens die verzameld zijn in diverse afgesloten opsporingsonderzoeken, zoals observaties, onderschepte telefoongesprekken en opgenomen vertrouwelijke communicatie. Ook zijn interpretaties zoals verklaringen uit verhoren geraadpleegd. Meer algemeen zijn ook de einddossiers nageslagen, echter vooral om daaruit het empirisch bronmateriaal te distilleren. Daarnaast zijn er enkele experts binnen de Nederlandse politie geïnterviewd. Ten slotte is gebruik gemaakt van reeds eerder verschenen literatuur, internet-bronnen en mediaberichten uit binnen- en buitenland.

Op deze plaats moet alvast aandacht worden geschonken aan de opsporingsonderzoeken Cobalt en Acroniem. Cobalt richtte zich op het motief en de daders van de moord op drie Nomads in februari 2004 te Oirsbeek. Acroniem richtte zich op het aantonen van de Hells Angels als criminele

organisatie. Hoewel deze zaken voor het Openbaar Ministerie (OM) en de politie op een grote teleurstelling zijn uitgelopen (respectievelijk vrijspraak en niet-ontvankelijkheid van het OM), is hierdoor wel een veel beter zicht verkregen op de leefwereld van 'outlaw bikers' in Nederland en daarbuiten. Bovendien heeft de Raad van State onlangs geoordeeld dat hoewel het OM in de Acroniem-zaak niet-ontvankelijk is verklaard vanwege de aanwezigheid van geheimhouder-gesprekken in het dossier, dit niet betekent dat de informatie in het dossier onrechtmatig verkregen is. Het OM heeft de schrijvers van dit document toestemming gegeven om te putten uit zowel het Cobalt- als het Acroniem-dossier.

De hoofdstukken 1 tot en met 6 geven antwoord op enkele vragen die rondom 1%-MC's bestaan. Hoe hebben de 1%-MC's zich vanaf hun oprichting ontwikkeld? Zijn er bepaalde algemene gedragskenmerken te identificeren over 1%-MC's? Zo ja, welke kunnen nader omschreven worden? Hoe belangrijk zijn deze kenmerken bij het organiseren van misdaad? Welke strafbare feiten zijn er bekend over individuele 1%-ers? Wat zijn de ervaringen binnen de opsporingsinstanties met de 1%-MC's?. Er wordt afgesloten met een concluderend hoofdstuk, waarin enerzijds de belangrijkste bevindingen uit de voorgaande hoofdstukken benoemd worden en anderzijds een reflectie plaatsvindt op de onderzoeken Cobalt en Acroniem.

Waar het gaat om strafbare feiten, zal niet de groep als uitgangspunt worden genomen maar het individuele lid. Immers, het is niet de club die veroordeeld is maar het desbetreffende individu. Wat naar onze mening wel relevant is en dus niet genegeerd kan worden, is dat het lidmaatschap van de club in grote mate het gedrag bepaalt van de leden. Hoewel dit kennisdocument de 1%-MC's in de brede zin van het woord wil behandelen, zijn de meeste onderbouwingen van de bevindingen gebaseerd op casussen rondom individuele Hells Angels.

1

De geschiedenis van 1%-MC's

In dit hoofdstuk wordt een beknopte geschiedenis gegeven van het ontstaan en de ontwikkeling van de zogenaamde 1%-MC's, in het bijzonder van de Hells Angels MC. Na een korte beschrijving van de internationale context wordt dieper ingegaan op de Nederlandse situatie.

1.1 Het ontstaan van de eerste 1%-MC's

Wereldwijd bestaan er vermoedelijk tienduizenden toerclubs met elk een eigen ledenbestand. De aandacht van dit rapport gaat echter niet uit naar dergelijke clubs van motorliefhebbers en -hobbyisten. Hier ligt de focus op de zogenaamde 1%-MC's; motorclubs waarvan de leden min of meer structureel normen en wetten overtreden. De term 1% werd door dergelijke 'outlaw'-motorclubs geadopteerd nadat een bestuurder van de Amerikaanse Motorcyclist Association zich uitliet over het wetteloze gedrag van leden van deze 'outlaw'-motorclubs tijdens een evenement in het Amerikaanse Hollister in 1947, waar grote vechtpartijen uitbraken. Hij was van mening dat 99 procent van alle motorrijders fatsoenlijke burgers waren en slechts één procent 'outlaw'. De vier grootste motorclubs ter wereld (Hells Angels, Bandidos, Outlaws en Pagans) noemen zichzelf outlaw.

De 1%-MC's die wereldwijde vertakkingen hebben zijn vrijwel allemaal in de Verenigde Staten opgericht. De belangrijkste daarvan zijn de Outlaws (1935, Illinois), de Hells Angels (1948, Californië), de Gypsy Jokers (1956, Californië), de Pagans (1959, Maryland), de Bandidos (1966, Texas) en de Mongols (1969, Californië). Een 1%-MC die Europese wortels heeft is Gremium (1972, Mannheim).

De belangrijkste 1%-MC's in Europa zijn vermoedelijk de Hells Angels, de Gremium, de Outlaws en de Bandidos. De Gremiums zijn vooral aanwezig in Midden- en Zuid-Europa; de Bandidos zijn dat in Midden-, Noord- en West-Europa (uitgezonderd de Britse eilanden); de Outlaws en de Hells Angels zijn dat in heel Europa. Opvallend is dat van deze 'wereldwijde' 1%-MC's in Nederland alleen de Hells Angels aanwezig zijn. In dit kader is het interessant om te constateren dat op een in oktober 2005 bij het Amsterdamse clubhuis aangetroffen lijst met regels "geen internationale MC clubs in Holland" stond

vermeld.¹ Waar in de buurlanden regelmatig geweldsincidenten zijn tussen de Hells Angels en andere internationale 1%-MC's, blijft dit in Nederland afwezig. In de Nederlandse grensstreek worden nog wel eens toenaderingspogingen geconstateerd vanuit de Bandidos en de Gremiums richting de Satudarah MC (zie ook 1.2.2.).

In diverse landen en regio's (zoals de Verenigde Staten, Canada, Australië en in Scandinavië) zijn er gewelddadige conflicten geweest tussen 1%-MC's. Incidenten tussen verschillende 1%-MC's ontstaan ook vandaag de dag nog vrij eenvoudig en hebben frequent langdurige conflicten tot gevolg. Zo waren er in de jaren negentig conflicten tussen de Hells Angels en de Rockmachine in Canada en tussen de Hells Angels en de Bandidos in Scandinavië, waarbij in beide gevallen talrijke dodelijke slachtoffers vielen. De afgelopen jaren zijn er dergelijke gewelddadige incidenten geweest (waaronder moorden) in Australië, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk (zie ook paragraaf 5.2.4. en hoofdstuk 6).

Van alle 1%-MC's neemt het aantal chapters (dit zijn afzonderlijke lokale of regionale afdelingen, zie hoofdstuk 2) wereldwijd nog steeds toe. Binnen landen waar de 1%-MC's al met een chapter aanwezig zijn ontwikkelen zich hangaroud- en supportclubs die eventueel tot nieuw chapter worden benoemd. In de regel sluit een chapter als er niet voldaan wordt aan het minimale aantal van zes leden of na een opsporingsonderzoek op leden van het chapter. Een actueel overzicht van het aantal chapters is daardoor lastig te maken.

Het overzicht in tabel 1 is een inventarisatie van september 2009.

---

1 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.7.

Tabel 1

Aantal chapters per 1%-MC, per land								
	Outlaws	Hells Angels	Bandidos	Gremium		Outlaws	Hells Angels	Bandidos
West-Europa					Noord-Amerika			
Nederland		9			Verenigde Staten	92	72	101
België	13	4	2		Canada	9	32	
Groot-Brittannië	28	16			Oceanië			
Ierland	6				Australië	17	10	20
Kanaaleilanden			2		Nieuw-Zeeland		3	
Frankrijk	6	5	7		Afrika			
Midden-Europa					Zuid-Afrika			
Duitsland	36	30	42	63	Azië			
Oostenrijk		4			Japan	1		
Zwitserland		5			Thailand	2		5
Polen	9			8	Filipijnen	1		
Tsjechië		2			Singapore			1
Liechtenstein		1			Maleisië			1
Bosnië-H				3	Zuid-Amerika			
Slovenië				2	Costa Rica			1
Kroatië		1			Chili		1	
Zuid-Europa					Brazilië			
Spanje	1	4		8	Argentinië			
Portugal		2						
Canarische eilanden				1				
Italië	4	8	5	5				
Griekenland		2						
Turkije		1						
Noord-Europa								
Denemarken		9	13					
Zweden	3	7	9					
Noorwegen	8	6	5					
Finland		4	6					
Oost-Europa								
Rusland	10	1						

1.1.1 Bandidos

De Bandidos, ook wel 'Bandido Nation' genoemd, is opgericht door een Vietnam-veteraan en oud-marinier. Nadat deze voor een moord veroordeeld was bouwde zijn opvolger de Bandidos uit tot een internationale club. Momenteel heeft het in alle werelddelen chapters. In Canada heeft de Rock Machine – bekend van de gewelddadige strijd met de Hells Angels in de jaren negentig – in 2000 de patches (zie 2.3) van de Bandidos overgenomen. De clubkleuren zijn rood met een gouden achtergrond. De Bandidos kennen naast chapters ook diverse regionale support clubs, die dezelfde kleuren dragen maar dan in de omgekeerde volgorde (goud met een rode achtergrond). Het motto van de Bandidos is "We are the people your parents warned you about".

In het midden van de jaren negentig woedde er een gewelddadig conflict tussen de Bandidos en de Hells Angels in Scandinavië, waarbij elf bikers vermoord werden en tientallen een moordpoging overleefden. Een Duitse ex-Hells Angel verklaarde in november 2003 dat de Bandidos hun aanwezigheid probeerden uit te breiden. Recent zijn er opvallende toenaderingspogingen vanuit de Bandidos naar de Nederlandse 1%-MC de Satudarah (zie 1.2.2.).

1.1.2 Outlaws

De Outlaws is de oudste 1%-MC. Pas in de jaren zeventig werd er buiten de Verenigde Staten een chapter opgericht, in Canada. In het begin van de jaren negentig volgden de eerste overzeese chapters in Europa en Australië. Inmiddels hebben de Outlaws tientallen chapters in Europa, hebben ze een kleine twintig chapters in Australië en zijn ze ook in Azië aanwezig. Het logo bestaat uit een doodshoofd met gekruiste twee zuigers daaronder (genaamd 'Charlie'). Het motto van de Outlaws is "God forgives, Outlaws don't". Voor de relaties tussen de Outlaws en Hells Angels in België en Duitsland wordt verwezen naar hoofdstuk 6.2.

1.1.3 Hells Angels²

De Hells Angels ontstond vlak na de Tweede Wereldoorlog in 1948 in de Verenigde Staten. Oud-militairen die na de oorlog niet konden aarden in de Amerikaanse samenleving kozen de motorfiets uit als bindmiddel om met lotgenoten hun leven verder inhoud te geven. Ze richtten verschillende motorgroepen op en in 1948 leidde dit tot de Hells Angels Motorcycle Club (HAMC).

Het Oakland chapter (1957) van Sonny Barger was niet het eerste, maar Barger bleek wel van doorslaggevende betekenis. Hij was de stuwende kracht die lijnen uitzette in zijn chapter en ook breder in de club, regels introduceerde en het Hells Angels-logo (de deadhead-wing) patenteerde. Het Oakland chapter is het zogenaamde moederchapter van de Hells Angels, wat betekent dat alle kwesties die de HAMC als geheel aangaan via Oakland moeten gaan. Barger is de informele 'worldpresident' van de HAMC.³

In de jaren zestig werden er door de HAMC in de Verenigde Staten talrijke chapters opgericht en zag Nieuw-Zeeland het eerste buitenlandse chapter (1961). Vanaf de jaren zeventig kwamen er in andere landen ook chapters. Het eerste Europese chapter kwam in 1969 in Engeland. Daarna volgden chapters in Zwitserland (1970), Duitsland (1973), Oostenrijk (1975) en Nederland (officiële erkenning 1978). In 2005 zouden er wereldwijd ca. 2.500 Hells Angels leden zijn.⁴

De MC Red Devils is een wereldwijde supportclub voor de Hells Angels en heeft chapters in België, Duitsland, Luxemburg, Zweden, Italië, Brazilië, Chili, Nieuw-Zeeland, Australië, Verenigde Staten, Zuid-Afrika en Singapore. Vanuit België en Duitsland bestaan er goede relaties met Nederlandse Hells Angels chapters en support clubs.

---

2 Voor meer informatie over de achtergronden over de Hells Angels, zie: H.J. Hagen, 1999, *Themaboek: Motorcycle Gangs*, KLPD/CRI.

3 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

4 Idem.

1.2 1%-MC's in Nederland

Zoals hierboven al vermeld zijn de Hells Angels de enige internationale 1%-MC in Nederland. Daarnaast zijn er nog zeven andere 1%-MC's die dus alleen chapters in Nederland hebben. Daarvan wordt de MC Satudarah in een aparte paragraaf behandeld, vanwege diverse interessante recente ontwikkelingen. De andere Nederlandse 1%-MC's worden in zijn geheel in een aparte paragraaf besproken, samen met de Raad van Acht en support clubs.

Op de website van het recent opgerichte chapter Northcrew van de MC Veterans staat een engelstalige beschrijving van wat 1% betekent:

“Through the years 1% has grown into much more than a little group of rebel bikers

- a 1% is a man who lives and rides by a strict code of honor. To the 1%, his motorcycle is his life.
- a 1% does not lie to, or cheat to a brother.
- he has respect for his brothers and their property.
- he stands up for who he is and what he believes in.
- he supports his brothers against outsiders and helps them whenever he can.
- a brother never takes advantage of another brother. That is the creed of the citizen.

1% is not a club, it's not a patch; it's who you are"⁵

Volgens een ingewijde in de biker-scene heeft alles binnen deze subcultuur te maken met aanzien: “de hele biker wereld is een maatschappij die bestaat uit ongeschreven regels die door de back colour clubs wordt gehandhaafd en naar hun eigen hand gezet wordt wanneer het hun uitkomt”.⁶ Meer informatie over en interpretatie van deze geschreven en ongeschreven regels staat in de hoofdstukken 2 - 4.

1.2.1 Hells Angels

Eind jaren zestig waren er in Amsterdam meerdere jongerengroepen met in meer of mindere mate aan anti-establishment karakter. Eén daarvan was de Kreidler Ploeg Oost, die geleid werd door Willem van Boxtel. Deze groep zorgde

---

5 www.veteransmc.nl (bezocht op 1 september 2009)

6 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.5.

voor veel overlast in het publieke domein. De gemeente Amsterdam gaf hen in de jaren zeventig een stuk grond aan de Wenckebachweg en geld voor de bouw van een clubhuis. In 1975 riep deze club zichzelf uit tot het Hells Angels Holland chapter. In 1978 volgde de formele erkenning vanuit het moederchapter in de Verenigde Staten, en hernoemde de afdeling zich tot chapter Amsterdam. De gemeente Amsterdam gaf het chapter tot 1988 een jaarlijkse subsidie, ondanks de reputatie van de club en de bewezen strafbare feiten van diverse leden, zoals openlijke geweldpleging, verkrachting, wapenbezit en drugshandel.

Na de oprichting van het chapter in Amsterdam volgden al snel meer chapters in Nederland. Het Amsterdamse chapter telt waarschijnlijk circa 30 - 40 full colour members, de overige chapters gezamenlijk circa 100. Anno 2009 kennen de Hells Angels in Nederland negen actieve chapters: Amsterdam, Haarlem, Westport (IJmuiden), Rotterdam, Northcoast (Harlingen), Kampen, South East (Heerlen), Alkmaar, Carribean Curacao. Bijzonder is dat het chapter Alkmaar geen hangaround- en prospectperiode heeft moeten doorlopen, mogelijk omdat het een directe afscheiding is van het chapter Haarlem (althans dat blijkt uit de overstap van enkele leden uit dit chapter).

Eerder was er ook nog een chapter in Den Bosch en een Nomads-chapter in Oirsbeek. Beiden zijn opgeheven. Aan het Nomads-chapter kwam een einde na de moord in Limburg in 2004 op drie van haar leden. Eerst kreeg het de status 'frozen', waarna het volledig werd opgeheven. Verschillende leden die niet gedwongen zijn opgestapt (en die niet waren aangehouden in de drievoudige moordzaak) hebben onderdak gevonden in andere Hells Angels chapters.

Naar verluidt was tot 2009 het chapter Amsterdam het meest invloedrijke chapter in West-Europa. Volgens een Duitse ex-Hells Angel golden de Nederlandse Hells Angels als stabiel en meedogenloos.⁷ Diverse leden hebben goede relaties met bekende Nederlandse 'topcriminelen', waaronder Willem Holleeder en wijlen Sam Klepper. De leiding van de HAMC heeft er altijd voor gewaakt om de club te distantiëren van criminele activiteiten. Een mooi voorbeeld hiervan is het interview met enkele Amsterdamse Hells Angels in een Zembla-uitzending in 2004, waarin zij een knap staaltje neutralisatie gaven in hun uitleg van diverse incidenten (zoals het in elkaar slaan van tv-presentator Henk van Dorp, het aanvallen van een politieagent of de betrokkenheid bij de moorden op de Nomads).

---

7 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

1.2.2 Satudarah Maluku

De Satudarah Maluku MC (kortweg: Satudarah) is een Nederlandse 1%-MC met Molukse wortels die in 1990 is opgericht. Er zijn anno 2010 negen chapters: Ciganos (Zundert), East (Enschede), Midlands (Apeldoorn), Rotterdam, Seaside (Bergen op Zoom/Middelburg), Sixth (Beverwijk), Southside (Tilburg), Westside (Gouda) en Trailer Trash (Den Haag). De leden hebben over het algemeen een Molukse etniciteit of zijn getrouwd met een Molukse. De Satudarah heeft een embleem met twee Indianengezichten (een witte en een gele verbonden door rood) en een verentooi met negen veren. De veren zouden staan voor de negen oprichters. De twee gezichten zouden staan voor blank (wit) en getint (geel), die door bloed (rood) met elkaar verbonden zijn. De uitleg is dat iedereen van de club door verbroedering lid kan worden, door contacten via familie bijvoorbeeld.

Een zoekslag op de naam van de MC in het politieregistratiesysteem Blueview levert mutaties uit 2009 op die gaan over de betrokkenheid van individuele leden bij hennepcultuur, drugshandel en diverse geweldsincidenten in het uitgaanscircuit. Diverse leden zijn actief in de beveiliging en het portierswerk in de horeca. Duidelijk wordt dat de clubnaam gebruikt wordt in de drugshandel (zo zou er in een nachtclub drugs verhandeld worden onder bescherming van de Satudarah) en dat slachtoffers van geweldsincidenten uit angst nooit een officiële aangifte durven te doen.

Na een korte periode als front patch MC ontwikkelde de Trailer Trash Travellers zich als hangaround chapter van de Satudarah. In de tweede helft van 2009 is het een full colour chapter geworden van de Satudarah. Deze club bestaat uit leden afkomstig uit de woonwagengemeenschap. In 2007 was er nog een flinke opstoot tussen Trailer Trash-leden en Hells Angels bij een freefightgala in de Amsterdam Arena.

Het lijkt erop dat de Satudarah goede banden onderhoudt met de MC Gremium (een 1%-MC die zelf geen chapter in Nederland heeft maar wel een grote internationale groei doormaakt). Dit was bijvoorbeeld op te maken uit het condoleancebericht dat een persoon van de MC Gremium Düren (Aldenhoven) in het Nederlands achterliet in het gastenboek op de website van het Satudarah Chapter Zeeland (inmiddels Seaside). Aldenhoven ligt op ca. 10 km van Heerlen. Dit Nederlandse bericht zou kunnen betekenen dat Nederlanders lid zijn van Duitse chapters van de MC Gremium. Dit is geen novum, aangezien Nederlandse Hells Angels ook lid zijn (geweest) van Duitse Hells Angels chapters. Een andere indicatie was de deelname van de MC Gremium in juli 2009 aan de

rouwstoet voor een overleden Satudarah-lid.⁸ Ook zijn er in gastenboeken van Satudarah-chapters diverse nieuwjarsgroeten te vinden van Gremium-leden.

Daarnaast is het opvallend dat de MC Bandidos ook enkele berichten heeft achtergelaten in het gastenboek van het chapter Zeeland (inmiddels Seaside) van de Satudarah. Zo wenste een Bandido van het chapter KL uit Maleisië de Satudarah een gelukkig 2009. Op 15 september 2008 had deze Bandido al een bericht in het Maleisisch achtergelaten. Op 16 juni 2008 schreef een Bandido van het Amerikaanse Oakland chapter een bericht in het Nederlands. Op 15 januari 2008 liet een Bandido uit New York een engelstalig bericht achter. In november 2009 meldde het tijdschrift Panorama dat er een foto in een Duits motorblad verschenen was van de aanwezigheid van de Satudarah op een feest van Duitse Bandidos.⁹

Aangezien de Bandidos in diverse landen conflicten heeft (gekend) met de Hells Angels, lijken deze relaties in potentie ook voor Nederland een gevoelige lading te hebben. Interessant is dat de Satudarah dezelfde clubkleuren hebben als de Bandidos. Tegelijkertijd moet er gewezen worden op de goede band die lijkt te bestaan tussen de Satudarah en de Molukse Hells Angels president Daniel Uneputty. De laatste reed tot voor kort in ieder geval in zijn colours mee met de Satudarah op de jaarlijkse RMS-dag (25 april).¹⁰

Wat in ieder geval bijzonder is, is dat de Satudarah sinds de Hells Angels-rechtszaken Acroniem en Cobalt actiever internationale relaties aan het leggen zijn. In Europa gaat het om de MC Gremium en de Bandidos. In Azië heeft de Satudarah in augustus 2009 een grote internationale bikerevent bijgewoond. Daar zijn onder andere contacten gelegd met de MC Sedarah uit Maleisië. Dit is dus een tweede relatie naar Maleisië, aangezien een Bandido uit Maleisië eerder al een bericht achterliet op het gastenboek van de Satudarah. De contacten tussen de Satudarah en de Bandidos zijn vanaf eind december 2009 in volle openbaarheid gekomen. In de gastenboeken van diverse Satudarah-chapters staan berichten van Bandido-chapters uit België, Duitsland, Denemarken en Maleisië. Daarbij zijn ook uitnodigingen om aan Bandido-evenementen deel te nemen.¹¹ De vraag is nu hoe lang de verhouding tussen de Hells Angels en de Satudarah zonder frictie zal blijven, gezien de recente openlijke banden van de laatste met de Bandidos.

---

8 'Revi ronkend naar laatste rustplaats', *Tubantia*, 17 juli 2009.

9 'Motorbendes in oorlog', *Panorama*, 18-25 november 2009.

10 <http://partyflock.nl/topic/689478/PAGE/19.html>, website bezocht op 20 november 2009.

11 Websites van de Satudarah-chapters Seaside en Westside, bezocht op 5 januari 2010.

1.2.3 De raad van acht, full colour MCs, frontpatch MCs en supportclubs

In een artikel in het tijdschrift *Big Twin* wordt ingegaan op de Raad van Acht. Deze bestaat uit alle full colour MCs in Nederland: de Hells Angels, Satudarah, Black Sheep, Rogues, Confederates, Demons, Veterans en Animals. Volgens het artikel is de Raad van Acht in 1996 opgericht met als doel om conflicten zoals de 'Great Nordic Biker War' (zie 6.2.3) te voorkomen.¹² Een bericht op het forum van *crimesite* refereert ook naar het bestaan van de Raad van Acht, die onder andere zou beslissen wanneer een motorclub zichzelf MC mag noemen. De vestigingsplaatsen van de chapters van de andere full colour MCs dan Hells Angels en Satudarah zijn als volgt:

Confederates:¹³ Amersfoort, Zeist, Rhenen, Alkmaar, Utrecht, Barneveld en Nijmegen

Demons: Stolwijk en Raamsdonk

Black Sheep: Ede, Heerenveen en Delfzijl

Rogues: Almere en Opmeer

Veterans: St. Agatha (Cuijk), Haren (Groningen) en Heerlen

Animals: Roermond

Deze Raad van Acht neemt tijdens vergaderingen onder andere beslissingen over diverse aangelegenheden van de motorclubs. Uit onderzoek is gebleken dat deze raad op dit gebied bepalend is in Nederland. Op 11 maart 2004 werd een zoeking verricht in het clubhuis van de Hells Angels Nomads. Hierbij werden onder andere drie A-4 vellen aangetroffen waarop de zogenaamde full colour motorclubs in Nederland en zogenaamde front patch clubs in Nederland stonden vermeld. Onder deze lijsten stond vermeld: update 20 juni 2003.

---

12 'Raad van Acht', *Big Twin*, november 2009.

13 Het Confederates-chapter Alkmaar was eerder de zelfstandige MC Companeros, zo blijkt uit de automatische doorverwijzing op de website van de Companeros (bezocht op 1 september 2009).

Figuur 1 – De logo's van de Raad van Acht, uitgezonderd de Hells Angels

Tijdens een zoeking in oktober 2005 bij een full colour Hells Angel uit Kampen werden notulen aangetroffen van de "Raad van 8 meeting d.d. 12 maart 2005". Daaruit bleek onder andere dat de Veterans van de lijst met "Front Patch M.C." werd afgehaald en werd toegevoegd aan de lijst met "Full Colours M.C.". Ook werden er twee lijsten aangetroffen met front patch MC (update 12 mei 2005) en de full colours MC (update 2 mei 2005). Hierin stonden enige wijzigingen ten opzichte van de lijst van 20 juni 2003. Dit impliceert dus dat de status van een MC kan veranderen, maar pas naar oordeel van de Raad van Acht.

Ter illustratie kan hier gewezen worden op de Motor Club Howlin Wolves, dat een eigen blad uitgaf waarin in meerdere edities de voortgang werd weergegeven van de relatie met de Hells Angels en andere MCs. Hieruit werd duidelijk dat de bewegingsruimte van motorclubs of-verenigingen door 1%-MC's werd bepaald. De reactie van de verenigingen was standaard dat ze zich hierbij neerlegden, om 'van de ellende af te zijn' en dat 'het gezond en verstandig is'.¹⁴

Eenzelfde indruk gaf een oud-bestuurslid van de MC Badlands. Hij verklaarde in 2005 dat hij in 2001 of 2002 met ca. 30 vrienden en vrouwen op een biker-meeting in Friesland was en zij daar de colours van hun motorclub droegen. Zij werden daarop aangesproken door Hells Angels. De MC Bad Lands moest daarop de colours inleveren bij de Hells Angels in Zwolle, evenals de adressen van alle leden. Anders zouden ze volgens de Hells Angels problemen kunnen krijgen.

---

14 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.2.

Ook blijkt uit de notulen dat de Nederlandse Hells Angels chapters gevraagd worden om toestemming te verlenen voor wijzigingen in de kleding van andere MCs. Deze MCs vragen bijvoorbeeld toestemming om een side rocker of back colours (zie 2.3) te mogen dragen. De mening van de diverse chapters wordt uiteindelijk vastgesteld op de Holland Meeting (waarover meer in hoofdstuk 3). Ook zijn er kwesties waar de Raad van Acht een oordeel over moet vellen. Uit een beperkte selectie van de Nomads-notulen blijkt onder andere dat:

- andere MCs (sowieso degene die geen full colour MC zijn) geld moeten afdragen, althans wanneer zij een frontpatch willen dragen moeten zij per maand enkele honderden euro administratiekosten betalen.
- andere MCs met bewijs moeten komen voordat ze een nieuwe patch mogen dragen (wat voor soort bewijs is onduidelijk).

De front patch clubs zijn motorclubs die naar verluidt allerlei hand- en span-diensten verlenen aan de Raad van Acht. Het zijn zogenaamde supportclubs: motorclubs van een lager niveau dan de 1%-MC's maar die wel de intentie hebben zich te scharen achter de doelstellingen en ideeën van deze clubs. Supportclubs van de Hells Angels maken veelal gebruik van het acroniem OSC 81. OSC staat voor Official Support Club en 81 geeft de letters H en A aan. Enkele front patch clubs zijn:

- Flying Eagles (Oude Pekela)
- 22 Squad (supportclub van de Veterans)
- HDC Marines (supportclub van de Veterans)
- Motor Friends Zeeland (gerelateerd aan Satudarah)
- MC Rising Dutch (Goirle, OSC 81 Amsterdam)
- HDC-ZOD (Emmen, OSC 81 Amsterdam)
- Outsiders MC (Emmen, OSC 81 Kampen)
- MC Waardeloos (Fensterwolde, OSC 81 Northcoast).
- Gringos MC (Medemblik)
- Dark Rider MC (Wolvega)
- Muthas (Bolsward)
- MC PB Friesland (Leeuwarden)

Een belangrijke (internationale) supportclub van de Hells Angels is de MC Red Devils. Deze club heeft een eigen logo maar de opbouw van de colors is identiek en de clubkleuren zijn weer gelieerd aan de clubkleuren van de Hells Angels (rood-wit in dit geval). Zo zal een supportclub van de Bandidos ook de kleuren van de Bandidos gebruiken (rood-geel/goud). In onderstaande afbeelding zijn wat voorbeelden gegeven van de uitmonstering van de Red Devils.

Figuur 2 – De kleding van een supportclub

Een supportclub is dienstbaar aan en wordt begeleid door een 1%-MC. Dit blijkt onder andere uit aangetroffen notulen bij de Nomads. Daarin stond dat leden van een bepaalde support club meer begeleid moeten worden door enkele full colour members, omdat ze niet weten wat ze wel en niet mogen.¹⁵ Volgens een verklaring van diverse Canadese getuigedeskundigen heeft een Hells Angels-supportclub enige autonomie van de Hells Angels, maar moeten ze wel goedkeuring krijgen voor belangrijke besluiten. In principe bepaalt het desbetreffende Hells Angels-chapter wat voor activiteiten de supportclub ontplooit. Volgens dezelfde verklaring gebruiken de Hells Angels de supportclubs ook om grip te krijgen op criminele activiteiten in de desbetreffende regio en als rekruteringspool. Wanneer een supportclub zichzelf bewezen heeft dan kan het andere chapters oprichten, die weer aan andere chapters van de 1%-MC dienstbaar zijn.¹⁶

Het feit dat een supportclub verantwoording dient af te leggen aan één van de Raad van Acht, houdt uiteraard ook in dat er een keuze voor één 1%-MC

15 Cobalt-pv 25-006769.

16 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

gemaakt moet worden. In landen buiten Nederland waar twee of meer OMC's bestaan, kunnen de MC's toenadering zoeken tot een van hen. Zo is bijvoorbeeld de MC Red Devils in onder andere België verbonden aan de Hells Angels. Zo zullen de Red Devils nooit en te nimmer clubactiviteiten van de Bandidos bezoeken of deel uit maken van een begrafenisstoet van een overleden lid van de Bandidos. Zij zijn dat wel verplicht bij party's van de Hells Angels en begrafenissen van één van hun leden.

Dat zij van een lager niveau zijn, valt op te maken aan de gedragingen van deze leden van bijvoorbeeld de Red Devils. Bij een begrafenis van de lid van de Hells Angels, zullen de leden van de Red Devils bijvoorbeeld de geparkeerde motoren van de Angels bij de begraafplaats bewaken, dragen zij de bloemstukken vanaf een bloemenwagen naar het graf. Ook kennen zij de plaats in de rouwstoet van het overleden slachtoffer vanuit het clubhuis naar de begraafplaats. Voorop in de stoet rijden de Hells Angels, daarna komen de gelieerde MC's zoals de Red Devils.

Ook individuen kunnen supporter van een 1%-MC zijn. Dit blijkt uit de verkoop van stickers en kleding voorzien van de tekst 'supporter' en de naam van de desbetreffende MC. Op websites zijn foto's te vinden van supporters van bijvoorbeeld de MC Demons, de MC Rogues en de Hells Angels.

Opvallend is dat op de website motorclub.startpagina.nl (bezoekt in september 2009) meerdere MCs staan die niet verbonden lijken met full colour MCs. Naar verluidt zou dit niet mogelijk zijn, althans een club zou alleen het MC-label mogen dragen met toestemming van de raad van acht. Dit blijkt althans uit de in beslag genomen notulen van de Hells Angels in de periode 2000-2004. Een ander signaal dat aangeeft dat de regels minder strikt worden nageleefd dan voorheen, is de aanwezigheid van het 1%-logo op de jaszjes van de leden van de HDC-ZOD, dat 'slechts' een supportclub is van de Hells Angels.¹⁷

Het beeld van onderlinge rivaliteit tussen 1%-MC's zoals dat in sommige landen in gewelddadige incidenten tot uiting komt lijkt afwezig in Nederland. Leden van full colour MCs bezoeken normaliter gewoon elkaars evenementen en

---

17 Gezien op de website van de HDC-ZOD, bezocht op 31 januari 2010.

feesten. Het vijfde lustrumfeest van het Hells Angels chapter Haarlem werd bijvoorbeeld bezocht door leden van de Satudarah, Demons (Stolwijk), Confederates (Utrecht), Black Sheep (Heerenveen) en Companeros (Alkmaar). Leden van de chapters Kampen, North Coast, Westport, Amsterdam en Rotterdam waren ook aanwezig. Buitenlandse Angels kwamen uit het Verenigd Koninkrijk (Westend, Wales), Duitsland (Hanau, Bonn, Kiel, Essen, Heilbronn, Hannover), België, Griekenland, Kroatië, Finland, Tsjechië, Italië, Oostenrijk en de Verenigde Staten (Steel City). Hells Angels komen ook bij andere full colour MCs. Zo waren bij een begrafenis van een Satudarah-lid in juli 2009 ook diverse Hells Angels aanwezig. Op de 'motorsale' van de Big Twin bikeshow te Rosmalen in 2009 stonden de Satudarah en de Hells Angels elk met een kraam naast elkaar.

De 1%-MC's (de Raad van Acht) en hun supportclubs vormen een eigen subcultuur. Alles wat daarbuiten aan motorverenigingen bestaan kan eigenlijk niet tot die subcultuur worden gerekend. Een zeer groot verbond (wereldwijd) van motorrijders is de aan het motormerk Harley Davidson gelieerde motorclub. Een van de strategieën van dat merk is dat iedere officiële dealer in de wereld op de locatie van het agentschap een ruimte moet hebben en onderhouden om de leden (eigenaren van een Harley en zich ook als zodanig hebben laten registreren) te kunnen ontvangen en daar een aantal gezamenlijke clubactiviteiten te laten ontplooiën. De grootste van deze groepen is de HOG (de Harley owner's group). Er kan gerust gesteld worden dat bij iedere dealer een dergelijke afdeling van de HOG staat ingeschreven. De lokale club kiest dan als naam een lokale benaming (bijvoorbeeld de plaats of de streek waar de dealer gevestigd is) en de toevoeging HOG. Een aantal van deze clubs: HOG Breda chapter Holland, HOG North East Holland chapter, Coastriders HOG chapter Alkmaar.

Gezien de populariteit van motorrijden heeft vrijwel iedere plaats wel een motorvereniging. Op verenigingsniveau worden dan veelal 's avonds of in het weekend tochten gereden. Hierbij is geen sprake van hiërarchische positionering in de groep. Ook geldt hier geen regel dat er slechts gereden mag worden op een bepaald voorgeschreven merk motor. Iedereen kiest waar hij of zij het liefste op rijdt. Hier maakt het ook niet uit of je man of vrouw bent. Voor dit niveau hebben de 1%-MC's eigenlijk geen belangstelling.

2

Regels, gedragsvormen en werkpatronen

Voor elke vereniging is een eigen identiteit belangrijk, waarmee onder de leden een gemeenschappelijke band wordt gecreëerd. Vaak worden daarbij symbolen, lettertypes en kleuren gebruikt, evenals enkele algemene fatsoensregels. Hetzelfde gebruik is logischerwijs ook te vinden bij motorclubs. Wat de 1%-MC's echter van het bovenstaande onderscheidt is de strikte toepassing. Regels dienen strikt te worden nageleefd om de identiteit te beschermen en de onderlinge loyaliteit te waarborgen. De unieke betekenis van de symbolen is voor de 1%-MC's van levensbelang, omdat deze een uiting zijn van hun positie, status en macht. Zonder de kleding, lettertypes, kleuren en logo's zouden de 1%-MC's zich niet kunnen onderscheiden. Hoewel dit hoofdstuk vrijwel geheel gebaseerd is op ervaringen met en informatie van de Hells Angels, zijn dezelfde principes net zo belangrijk voor andere 1%-MC's, in binnen- en buitenland.

2.1 Organisatiestructuur¹⁸

Alle chapters van de Hells Angels kennen dezelfde organisatiestructuur. De president staat aan het hoofd van het chapter. Volgens Canadese getuigendeskundigen heeft de president het laatste woord in stemmingen van het chapter.¹⁹ Bij afwezigheid vervangt de vice-president hem. De treasurer (penningmeester) beheert de financiën. Hij ontvangt lidmaatschapsgelden, boetes en clubgelden voor Hells Angels-feesten zoals de World- en Eurorun. Verder beheert hij het defencefund; een fonds om eventuele advocaatkosten te betalen en gedetineerde members te ondersteunen. De secretaris maakt de wekelijkse vergadernotulen en onderhoudt de contacten met de overige Hells Angels chapters in de wereld. Daarnaast beheert en onderhoudt hij de persoonsdossiers van de leden. De sergeant at arms ziet toe op de discipline binnen het chapter, coördineert de beveiliging van het clubhuis en de uitvoering van opgelegde straffen. Ook zou hij elk lid voorzien van een vuurwapen. De road captain let op het onderhoud van de motoren en zorgt voor de uitstapjes en de route.²⁰

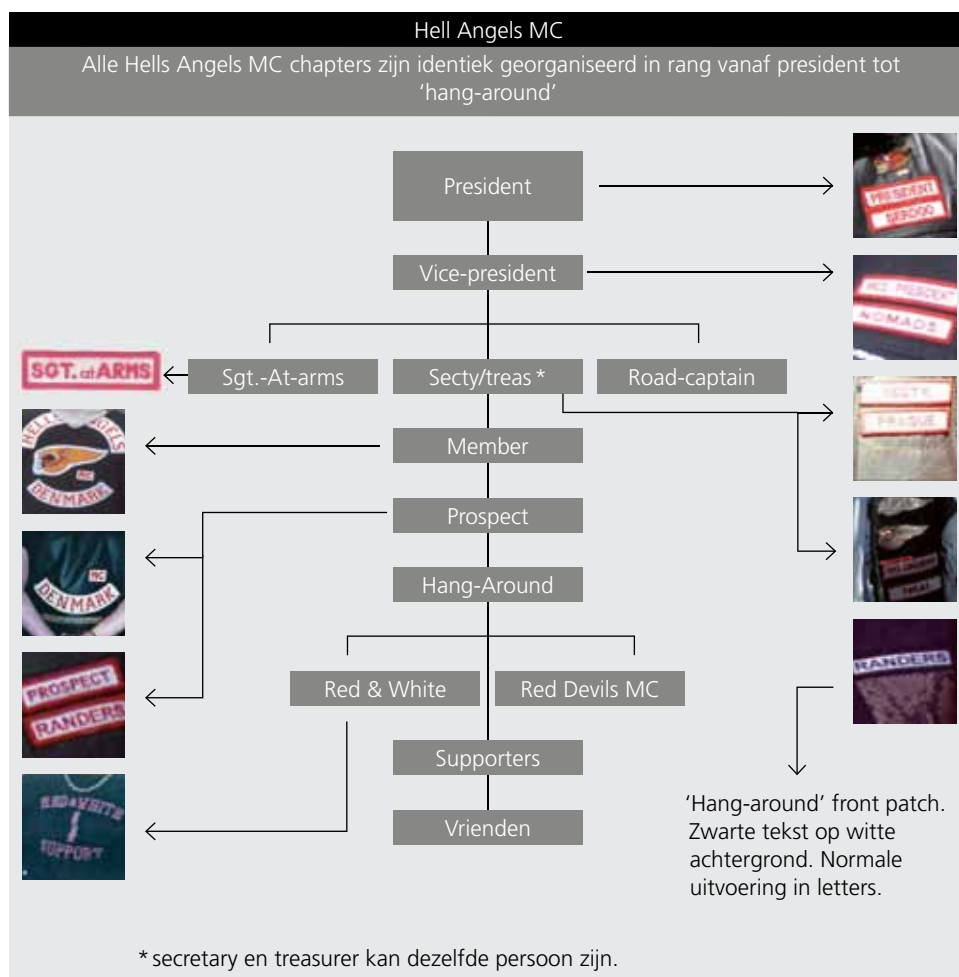
18 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.6.

19 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

20 H.J. Hagen, 1999, *Themaboek: Motorcycle Gangs*, KLPD/CRI. Drie Duitse ex-Hells Angels verklaarden apart van elkaar hetzelfde over onder andere het Defence Fund, de rol van de secretary en de sergeant-at-arms.

In veel landen waar Hells Angels aanwezig zijn wordt de club door de autoriteiten gezien als hiërarchisch (bijvoorbeeld in Noord-Amerika, Scandinavië en België en Duitsland). Toch bestaat er volgens een verklaring van een Duitse ex-Hells Angel bij de club geen persoon die alles bepaalt. Wel zijn er volgens hem Angels waar meer naar geluisterd wordt in verband met hun ervaringen – en zou dit onder andere voor enkele Nederlandse Angels gelden. Volgens een Amerikaanse ex-Hells Angel is de vice-president de makkelijkste functie, "je bent een koning en je hoeft er niets voor te doen".²¹

Figuur 3 – De rangen en de colours van de Hells Angels

21 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

Dat deze organisatiestructuur eveneens in de Nederlandse chapters bestaat blijkt in 2003 en 2005 bij invallen in de clubhuizen in Harlingen en Kampen. Tijdens deze acties treft de politie telefoonlijsten aan van de zeven Nederlandse chapters met alle kaderleden en daaronder de overige full colour members (volwaardige Hells Angels leden), de prospects en hangarounds vermeld. Alle full colour members vormen samen het chapter. De prospect is een toekomstig lid dat zich in de tweede fase van de toelatingsperiode bevindt. De hangaround is een toekomstig lid in de eerste fase van de toelatingsperiode (waarover later meer).

Naast de chapters die kunnen worden aangemerkt als informele verenigingen kent de organisatie van de Hells Angels in Nederland ook een aantal formele rechtspersonen. Voor een deel overlapt de rechtspersonen-structuur de structuur van de chapters, maar voor een aanzienlijk deel wijkt zij ook af. Zo is gebleken dat de bestuursfuncties van de rechtspersonen van de Hells Angels en de functies van de bestuursleden van de chapters van de Hells Angels in Nederland overwegend niet door dezelfde personen worden vervuld.

De Nederlandse chapters van de Hells Angels staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in de regio waar zij gevestigd zijn. De formele doelstelling van de Nederlandse Stichting Hells Angels is volgens stukken van de Kamer van Koophandel: *"het bundelen en organiseren van activiteiten van en voor jongeren/motorliefhebbers en het werkzaam zijn in hun belang"*. De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- het in stand houden van motorwerkplaatsen, motorgarages en motorstallingen;
- het bekend maken van – en propaganda maken voor het doel van de stichting, waaronder begrepen – het streven naar verbetering van het imago van degenen in wier belang de stichting werkzaam is;
- het in stand houden van een clubhuis en het uitgeven van een clubblad;
- het bestuderen, voorbereiden, bewerken en voltooien van projecten, welke met het doel van de stichting verband houden of het bereiken daarvan kunnen bevorderen;
- alle andere wettige middelen.

Opvallend is dat van deze doelstellingen nog nooit gerelateerde documenten zijn aangetroffen bij zoekingen.

Daarnaast was er vanaf 1980 tot 2006 een Stichting Hells Angels Holland ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, vermoedelijk als overkoepelend orgaan. Deze stichting werd bestuurd door members van diverse chapters in Nederland. De president van de Hells Angels chapter Amsterdam, zou informeel

tevens als landelijke Hells Angels president fungeren. Wat de reden van opheffing is, is onbekend. Mogelijk heeft het te maken met de zaak-Acroniem, waarin de Hells Angels als criminele organisatie werd bestempeld.

2.2 Vergaderstructuur

Tijdens verhoren van ex-Hells Angels, verdachten en of getuigen zijn er verklaringen afgelegd over de vergaderingen van de Hells Angels. De club kent een eigen regelmatige vergaderstructuur, die wereldwijd voor elk chapter gelijk is. De vergaderingen kunnen worden onderverdeeld in mondiale, continentale, nationale en plaatselijke vergaderingen. Als 'vaste' vergadermomenten gelden de volgende bijeenkomsten:

- World Officers Meeting (WOM, Mondiale bestuursledenvergadering), waarbij alle Hells Angels landen worden vertegenwoordigd door één of meer landelijke Hells Angels bestuursleden. De WOM vindt twee keer per jaar plaats. Eén WOM moet samenvallen met de World Run.
- Euro Officers Meeting (EOM, Europese bestuursledenvergadering), waarbij alle Europese Hells Angels landen worden vertegenwoordigd door één of meer landelijke Hells Angels bestuursleden. De EOM vindt vier keer per jaar plaats.
- Nationale Officers Meeting (Landelijke bestuursledenvergadering) waarbij alle in dat land aanwezige Hells Angels chapters door een of meer chapter-bestuursleden worden vertegenwoordigd. Deze meeting wordt een keer per maand gehouden.
- Elk chapter heeft op een eigen dag in de week een vaste clubavond waarbij ook een vergadering (meeting) plaatsvindt, waardoor de mogelijkheid bestaat om zo nodig verschillende chapterleden op hun clubavonden te ontmoeten. Members, prospects en hangarounds zijn allen verplicht om aanwezig te zijn op de wekelijkse clubavond. Bij de vergaderingen mogen echter alleen de members aanwezig zijn. Hun aanwezigheid is bovendien verplicht.

Op deze vergaderingen worden beslissingen genomen en regels aanvaard. Deze bijeenkomsten zijn vanuit organisatorisch oogpunt zeer relevant voor de Hells Angels MC. Ze bieden de gelegenheid om afstemming te zoeken en overeenstemming te bereiken over allerlei onderwerpen. Volgens een Amerikaanse ex-Hells Angel wordt er op de meetings doorgegeven wat er in de chapters speelt. Moties die op internationale en nationale meetings worden ingebracht moeten vooraf rondgestuurd worden. Ingebrachte moties moeten doorgesproken worden met de chapters en daarna terug worden gezonden via de nationale en Europese secretarissen. Elk lid kan meebeslissen over de moties,

waarbij elke stem hetzelfde gewicht heeft. World motions vereisen een goedkeuring door tweederde van de stemmen.²²

Door Amerikaanse, Belgische, Canadese, Deense en Finse politieautoriteiten zijn bij Hells Angels chapters documenten aangetroffen die de notulen van een European Officers Meeting bleken te zijn. Op deze meetings worden door Hells Angels uit verschillende landen clubnieuws en moties ingebracht. Het ging onder andere om de uitslagen van rechtszaken door of tegen de Hells Angels; de bekendmaking van nieuwe full colour members, prospects, hangarounds en clubhuizen; en welke members, prospects en hangarounds gedetineerd waren of uit de club waren gezet.²³

Dit beeld werd bevestigd door de meetingverslagen van de Nomads, die in 2004 in het clubhuis te Oirsbeek op een computer werden aangetroffen.²⁴ Daaruit bleek eveneens dat er binnen de HAMC wereldwijd mededelingen worden gedaan over de status van individuen en chapters (prospect, hangaround of full colour). Iedereen wordt zo op de hoogte gehouden van uitgetreden personen (in good of bad standing, zie 2.5.1.), wijzigingen in bestuursfuncties per chapter, boetes en schulden, gevangenisstraffen, politieacties, nieuwe, bevroren of gesloten chapters, etc.

Tijdens deze vergaderingen worden onder andere chapterzaken besproken en worden er beslissingen genomen door middel van stemming (op basis van één man één stem). Zo werd besproken wie de meetings van support clubs ging bijwonen. Tijdens deze meetings worden zaken besproken die (vanuit het buitenland) via de mail bij de secretaris zijn binnen gekomen. Zo wordt men op de hoogte gehouden van zaken die zich wereldwijd binnen de Hells Angels afspeelen. De secretaris is belast met het opmaken van de notulen.²⁵

Een run is een motorevenement waarbij members van diverse chapters bij elkaar komen, en kan georganiseerd worden op chapter-, landelijk, Europees en wereldniveau. Een run is volgens Canadese getuigedeskundigen een vorm van machtsvertoon door de 1%-MC aan de omgeving. Members komen op een Harley-Davidson en bij voorkeur ook in hun colours. In principe heeft elk chapter een eigen datum waarop een run georganiseerd wordt.²⁶

---

22 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

23 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.5.

24 Cobalt-pv 25-006769.

25 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.8.

26 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

2.3 Colours, patches en rockers

Inherent aan de houding van de outlaw motorgang leden is hun manier van kleden. Door hun gedrag willen ze opvallen en zich onderscheiden. Hun kleding maakt daar een onlosmakelijk deel van uit. Het meest in het oog springende (en eigenlijk het enige opvallende) kledingstuk is de colour met allerlei clubinsignes. Het zijn een aantal voorgeschreven insignes maar er is ook plaats voor een beperkt aantal zelf gekozen banners of patches. De voorgeschreven insignes zijn wel afhankelijk van de status van de drager van het vest. Iedereen heeft zijn eigen vest en het dragen van elkaars vest, en daarmee pronken met de verworvenheden van de eigenaar, is uit den boze. De colours worden als een soort relikwie beschouwd en daarom, desnoods met geweld, beschermd.

De belangrijke symbolische betekenis van colours en patches voor 1%-MC's is in politiedossiers en in diverse literatuur al frequent beschreven. De colours zijn mouwloze vesten van leer of spijkerstof die bestaan uit patches en rockers. Rockers zijn half ronde bogen stof met tekst en patches zijn rechthoekige lapjes stof met tekst. Uit verklaringen van ex-Hells Angels blijkt dat een succesvolle daad in aanwezigheid van (of bevestigd door) een ander lid het recht geeft tot het dragen van een specifieke patch. Het dragen van specifieke patches komt ook voor bij andere 1%-MC's zoals de Outlaws en de Bandidos. De achterkant van de colours is bij de full colour members van een 1%-MC als volgt:

Centre/Club Patch: het club-embleem

Patch met tekst: MC

Top Rocker: de clubnaam

Bottom rocker: naam van het chapter, het land of de regio²⁷

Alleen de full colour members is het toegestaan om al deze insignes te dragen.

De voorzijde van de colours bestaat aan de linkerzijde uit patches in de clubkleuren, met onder elkaar de clubnaam, de naam van het chapter en eventueel de bestuursfunctie van de persoon. Ook is er meestal een side-rocker aangebracht, waarop aparte termen staan of namen van bevriende chapters. Daarnaast zijn er verschillende soorten metalen badges aangebracht.

---

27 Volgens een ervaren opsporingsambtenaar zouden Amerikaanse Hells Angels inmiddels (eind 2009) vaker geen chapternaam als bottom rocker gebruiken, maar een meer algemene term als 'universe' of 'forever'. Dit wordt vermoedelijk gedaan om een snelle identificatie door de politie te bemoeilijken.

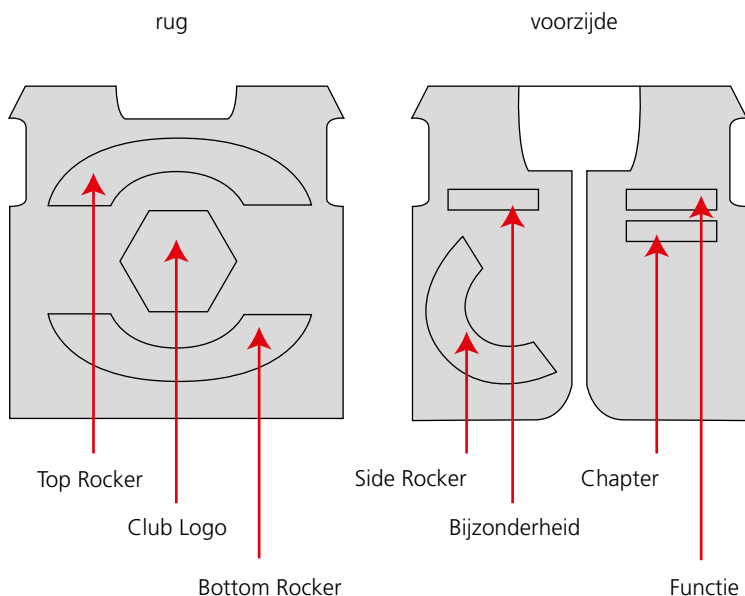
Naast deze logo's en patches, die door vrijwel alle MC's op dezelfde wijze worden gedragen, heeft iedere MC eigen clubkleuren. Voor de onderstaande clubs zijn dat de kleuren:

- Hells Angels MC – rood/wit
- Bandidos MC – rood/geel (goud)
- Outlaws MC – zwart/wit

Een hangaround mag alleen een patch dragen met de chapternaam en een patch met het woord 'hangaround'. Een prospect draagt een bottom rocker en daarnaast ook een patch met de chapternaam en een patch met het woord 'prospect'.²⁸ Bij de Bandidos is er tussen de status van full colour member en prospect nog een niveau: de probationary. Deze mogen al wel het logo van de club op de rug-rockers dragen.

Figuur 4 – De plaats van de patches en rockers op de colours

Het vest (colours)

28 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

Daarnaast zijn er drie patches die Hells Angels leden mogen dragen als beloning voor gepleegd gewelddadig gedrag. Deze patches zijn de Dequiallo patch voor gepleegd geweld tegen politiemensen, de Filthy Few patch voor een gepleegde moord namens de Hells Angels en de Hammerteam patch voor degene die straffingen hebben uitgevoerd met een hamer.²⁹

In de Bonner en Lindsay rechtszaak (zie Canada) komt de naam Dequiallo patch naar voren. In deze zaak wordt aangegeven dat men de patch krijgt voor geweld tegen de politie. Over de Dequiallo patch wordt onder andere verklaard door twee buitenlandse ex- Hells Angels. Persoon A zegt over deze patch: *“De Dequiallo-patch betekent dat je voor de club met de politie hebt gevochten”*. Persoon B zegt onder andere over deze patch: *“Er is ook een patch die je krijgt als je met de politie hebt gevochten. O vertelde hem dat het charter A deze patch zou krijgen in verband met een vechtpartij met de politie in C”*.³⁰

Ook zijn er diverse Hells Angels die op hun colours een patch met de initialen FF of Filthy Few dragen of een tatoeage hiervan op hun lichaam hebben. De

term Filthy Few wordt ook weergegeven met het acroniem 66. Ook is het Acroniem 666 gesignaleerd, wat vermoedelijk Filthy Few Forever betekent. Over de betekenis van Filthy Few is reeds veel geschreven. De meeste getuigenissen van ex-Hells Angels wijzen op het feit dat men een Filthy Few patch krijgt indien men iemand voor de club Hells Angels heeft vermoord.³¹ Een ex-prospect verklaarde dat een drager van een Filthy Few patch hem vertelde dat *“iemand zijn zaakjes oplost, en dat hij nog wel te horen zou krijgen hoe het precies in elkaar zat”*.³² Dergelijke interpretaties worden ook gegeven door buitenlandse politiediensten en komen ook regelmatig naar boven vanuit het criminele circuit.³³ Duidelijk is dat de dragers van de patch met veel respect worden behandeld.

Zeer opmerkelijk in dit verband was de uitspraak van de huisadvocaat van de Hells Angels in reactie op de bad standing voor ex-president Willem van Boxtel.

---

29 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.4.

30 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.4.

31 Andere getuigenissen zeggen dat deze term lange tijd geleden is ontstaan en bedoeld was voor iemand die als eerste op een feestje aanwezig was en als laatste wegging.

32 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.10.2.

33 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.6.1.

Die hoofde volgens hem “*niets te vrezen voor een bezoek van de zogeheten Filthy Few, het doodseskader van de Angels*”. Een andere onderbouwing komt uit een verhoor van een gewezen full colour member van het chapter Amsterdam. In dat verhoor wordt hem voorgehouden dat er over hem beweerd wordt dat hij huurmoordenaar is van de Hells Angels. De ex-member antwoordde daarop: “*dus ik was een Filthy Few?*”.³⁴

De zogenaamde wing patches zouden staan voor verschillende sexuele handelingen met anderen. Deze kunnen worden verdiend door die handelingen te begaan in de aanwezigheid van andere Hells Angels. Volgens een ervaren opsporingsambtenaar draagt tegenwoordig vrijwel geen enkele Hells Angel nog wings. De reden zou zijn dat de wings zo wijdverbreid zijn dat er vrijwel geen extra status aan te ontlenen valt.

De clubparafernalia als logo's, colours, rockers en patches zijn van essentiële betekenis voor een 1%-MC. Het zijn namelijk allen betekenisvolle symbolen die een krachtige uitstraling hebben en onlosmakelijk verbonden zijn met de clubidentiteit en de clubstatus. Tegen misbruik door derden wordt zonder uitzondering opgetreden, niet zelden met geweld. Volgens Canadese getuigedkundigen willen de Hells Angels hiermee voorkomen dat de intimiderende waarde van de symbolen in gevaar komt. De reputatie van de club straalt in het publieke domein vooral af van de waarneembare symbolen (zoals de tattoos, de colours en het logo). Het is daarom niet verwonderlijk dat het logo van de Hells Angels een wereldwijd geregistreerd handelsmerk is, waarvoor elk lid jaarlijks een bijdrage moet betalen. Ook symbolen die enige gelijkenis vertonen worden bestreden. De reputatie levert volgens Canadese getuigedkundigen indirect geld op, en misbruik zou dit in gevaar brengen.³⁵

2.4 Algemene clubregels

Wereldwijd hanteert de Hells Angels MC dezelfde regels, bijvoorbeeld omtrent de vereisten bij het oprichten van een nieuw chapter of het dragen van club-emblemen. In 1957 geeft het Oakland chapter (onder Sonny Barger) het handvest of de World Rules uit. Na de oprichting van de Hells Angels Corporation in 1984 vormt dit handvest de basis voor alle Hells Angels regels.³⁶ Daarnaast

---

34 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.6.2.

35 Verklaring van getuigedkundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

36 H.J. Hagen, 1999, *Themaboek: Motorcycle Gangs*, KLPD/CRI.

bestaan er ook Europese en nationale Hells Angels regels. Op verschillende plaatsen zijn dergelijke regels in beslag genomen. Zo werden in oktober 2005 bij een full colour member van het chapter Amsterdam – destijds de nationale secretary – lijsten aangetroffen met World rules en Europe rules.³⁷ Vrijwel identieke regels zijn in België bij de Hells Angels aangetroffen.

World Rules

De *World* rules schrijven onder andere voor dat:

- als er voor een prospect is gestemd als hij in de gevangenis zit ontvangt hij zijn colours als hij op huisbezoek mag, of als hij wordt vrijgelaten,
- een land door ten minste twee personen vertegenwoordigd moet zijn op de World meeting, bij afwezigheid geldt een boete van \$2000,
- bij een World meeting het principe geldt van één man één stem,
- er voor het aannemen van een hangaround club als prospect club in een nieuw continent unanimitieit van stemmen vereist is,
- als een prospect chapter in een nieuw land Hells Angels chapter wordt, er een fax naar Quinea (Oakland) gestuurd moet worden met het verzoek om het handelsmerk te mogen dragen.

Europe Rules

De *Europe* rules kende onder andere de volgende regels:

- alle members moeten 100 Zwitserse francs aan de Europese treasurer afdragen, behalve wanneer ze langdurig in de gevangenis zitten of in het ziekenhuis liggen,
- alle chapters moeten aanwezig zijn bij Euro bijeenkomsten, een geldboete van 500 dollar is bij niet bijwonen betaalbaar aan de Europese treasurer,
- de kosten voor de Europese of World runs mogen niet hoger zijn dan 200 Zwitserse francs, elk full colour member en prospect betaalt, of ze de run bijwonen of niet,
- de Country secretaris moet een exemplaar van de Europese regels sturen aan nieuwe Hells Angels chapters in hun land,
- officiers meetings moeten in landen gegeven worden zonder problemen aan de grens,
- een nood Euro-bijeenkomst moet altijd in Amsterdam worden gehouden (een regel die onafhankelijk ook door een Duitse ex-Hells Angel werd genoemd),

---

37 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.6.

- elke chapter, prospect club en hangaround club in Europa, zijn een complete duidelijk geschreven of getypte update van alle clubinformatie,
- deze update moet tenminste van vier members privé telefoonnummers bezitten en alle details van elk lid dat in de gevangenis zit,
- deze updates moeten ook worden verstrekt op de vier jaarlijkse Europese Officers meetings,
- elk land zendt twee vertegenwoordigers naar de Euromeeting.

Interessant is de regel die verordonneert dat een noodbijeenkomst altijd in Amsterdam moet plaatsvinden. Dit lijkt een indicatie van de dominante positie van het chapter Amsterdam in Europa, maar het zou evengoed een keuze kunnen zijn vanwege de coulante houding van de Nederlandse overheid. Let wel: deze regels zijn enkele jaren geleden geconfisqueerd. De kans is aanwezig dat de verhoudingen in Europa, ondermeer door de strafzaken tegen de Hells Angels in Nederland, ondertussen zijn gewijzigd. Het vermoeden bestaat dat deze status is afgenomen van Amsterdam en dat nu het Duitse chapter Hannover als nieuwe Europese 'mother-chapter' geldt.

Bylaws

Daarnaast werden er bij dezelfde persoon in oktober 2005 nog zogenaamde 'Bylaws World Prospect & Prospectclubs' gevonden, met onder andere de volgende regels:

- prospects mogen niet op een officiële Hells Angel foto,
- prospects mogen geen clubfoto's, of clubpatches versturen per mail, deze moeten persoonlijk worden overhandigd,
- alle Europese prospects dienen de Engelse taal te kennen voordat ze kunnen stemmen als een full colour member,
- prospects moeten de Euro en World run die in Europa plaatsvindt bezoeken op de motor,
- elke prospectclub moet een bezoek brengen aan alle landen in Europa waar een Hells Angels chapter zit voordat zij kunnen stemmen als full memberclub.

Bij een Amerikaans Hells Angels chapter werden in 1997 Europe rules en 'Bylaws' aangetroffen, die (vrijwel) exact dezelfde regels bevatten.

2.4.1 Defence fund/clubkas

Het Defence Fund heeft tot doel om gearresteerde en gedetineerde full colour members financieel bij te staan. Het fonds wordt gespekt met de opbrengsten

van feesten en van de verkoop van support gadgets. Op 9 maart 2004 werd een zoeking verricht in een woning, loods en personenauto in de gemeente Weert, in gebruik bij het Nomads lid B. Tijdens deze zoeking werd een concept/voorstel over het Defencefund aangetroffen.³⁸ Daarin werden regels weergegeven die gelden voor het Defecefund. Er was onder andere vermeld dat:

- het defencefund enkel gebruikt mag worden ter betaling van uitgaven m.b.t. echte legale uitgaven veroorzaakt door de HAMC Holland als geheel, of veroorzaakt door individuele full colour members van de HAMC Holland terwijl zij clubzaken behartigen. *"De gelden zullen niet gebruikt worden ten behoeve van chapters of individuele leden, die beschuldigd worden van criminele activiteiten die "niet" gerelateerd zijn aan HAMC als geheel."*
- *"Holland D.F. het exclusieve recht heeft om geld in te zamelen door de verkoop van merchandise met het logo HAMC Holland, Hells Angels Holland (members) en support 81 Holland of Big Red Machine Holland (support kleding)"*
- de minimale reserve €30.000 in contanten moet zijn.

Ten behoeve van de clubkas verkopen 1%-MC's ook promotiemateriaal (*support merchandise*). Deze bevatten echter geen clubsymbolen als de 'death head' of de clubnaam, aangezien de clubs geen risico willen lopen dat niet-leden de symbolen misbruiken. De Hells Angels verkopen dergelijke artikelen in de 'Big Red Machine' winkels en bij de clubhuizen.

De treasurer is de penningmeester van de club en coördineert de (periodieke) betalingen van de chapterleden aan de clubkas, wat weer wordt aangewend om advocatenkosten mee te betalen en om gedetineerde full colour members financieel te ondersteunen (zo verklaarde ook de kroongetuige in Cobalt). De bijdragen lijken te variëren van €100,- tot €500,- per lid.³⁹ Naast de chapter-treasurer bestaat er ook een treasurer voor de gehele HAMC Holland.

In een gesprek tussen een gedetineerd lid en zijn vriendin blijkt er enige irritatie te zijn over het uitblijven van financiële ondersteuning. Het lid vraagt zijn vriendin om een clublid te bellen, *"want als er €100,- in de week wordt overgemaakt. Ik heb van hun nog niet gehad"*. Vriendin: *"ik ga niet de hele tijd om geld bedelen bij hun"*. Lid: *"Nee, maar dat is mijn eigen geld."* Vriendin: *"Ja dat kan wel zijn, maar dat moeten hun dan zelf maar doen."* Lid: *"Geef mij*

---

38 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.3.2.A.

39 Cobalt-pv 25-002741.

maar gewoon dat nummer. Hij moet gewoon dat geld overmaken, als iedereen dat krijgt, krijg ik het ook".⁴⁰

In 2005 werd in België een Amsterdamse Hells Angel met een compaan aangehouden (en later veroordeeld) in verband met een internationaal drugstransport van 100 kilogram cannabis. Een andere Amsterdamse full colour member ging zich bezig houden met het regelen van een advocaat en het storten van geld voor de dagelijkse behoeften van beide personen. Hij nam hiertoe contact op met de treasurer van de Hells Angels Amsterdam. Aangezien de betalingen vanuit het chapter geregeld werden, is het aannemelijk dat ook de criminele activiteiten club gerelateerd zijn, althans wanneer de regels van het Defence fund gevolgd worden.⁴¹

2.4.2 Clubhuis

Elk chapter heeft een eigen clubhuis, dat fungeert als ontmoetings- en overlegplaats voor de leden van het chapter. Er is hierop één uitzondering. Bij de Bandidos hebben de Nomads namelijk geen eigen clubhuis. Zij vallen rechtstreeks onder de president van het motherchapter van het desbetreffende land en maken gebruik van alle clubhuizen van de motorclub in dat land.

In een clubhuis worden wekelijkse vergaderingen gehouden, feesten georganiseerd en buitenlandse 'brothers' (i.e. full colour members) ontvangen. In elk clubhuis 'hangt' de geschiedenis van het desbetreffende chapter in de verschillende ruimtes: in de vorm van foto's, collages, plakaten, clubemblemen, een in memoriam 'altaar' voor gestorven leden, lustrum-paraferalia, etc. In het kantoor van het clubhuis bevindt zich de telefoon, fax en computer en wordt een administratie bijgehouden. Er is een bar met een toog, meestal enkele banken, tafels en een ruimte voor optredens. Ook is er een aparte vergaderruimte, die alleen toegankelijk is voor full colour members. Doordat deze ruimte voor anderen verboden is, wordt het door de ingewijden gezien als een veilige plek, een soort 'heilighdom'. Ten slotte is er een keuken en zijn er enkele slaappleaatsen (onder andere voor degene die wacht houdt). Naast het clubhuis is er een garage aanwezig waar voertuigen en motoren gestald worden en onderhoud gepleegd wordt.

---

40 Cobalt-pv 25-002741.

41 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.3.2.B.

Bij feesten op het clubhuis is er beveiliging georganiseerd. Zo was de beveiliging op het vijfde lustrum van het chapter Amsterdam vrij uitvoerig. Gebruikelijk is dat er in het clubhuis en daarbuiten wachtposten worden neergezet die onderling communiceren. Tevens wordt gebruik gemaakt van sensoren en camera's die elke beweging registreren. De beveiliging op straat werd gedaan door de leden van het chapter Rotterdam, met name door de hangarounds en de prospects. Zij waren allen voorzien van een portofoon, waardoor zij onderling contact met elkaar hadden. Tevens waren een aantal van hen bewapend met zogenaamde klauwhamers en een staaf of stok verborgen in een paraplu.⁴²

Over het algemeen heeft een clubhuis een versterkte deur of toegangspoort en is het clubterrein omheind. Ook hangen er bewakingscamera's, is er een intercom en is er continue bewaking aanwezig (uitgevoerd door full color members en prospects).⁴³ Het clubhuis is in sommige gevallen ook in de clubkleuren geschilderd en heeft vaak ook een vlag uithangen. Volgens de Canadese getuigedeskundigen is de beveiliging met name gericht om politie en rivaliserende bendes op een afstand te houden. Een kroongetuige verklaarde dat deze maatregel met name was genomen om afluisterpogingen door de politie te voorkomen. Volgens hem hebben de Hells Angels "*natuurlijk niet zoveel te vrezen van inbrekers*".⁴⁴ Andere maatregelen betroffen bewegingsdetectors, alarm- en toegangscodes, stalen deuren, tralies voor de kozijnen, kogelvrij glas en prikkeldraad. In de wachtruimte kunnen de bewakingsbeelden worden bekeken.⁴⁵

2.4.3 Wacht houden

Een clubhuis wordt 24 uur per dag bewaakt door eigen full colour members, prospects of hangarounds. Daartoe worden wachtroosters opgesteld, waardoor er een 24-uurs dekking is. Uit de bylaws voor het chapter Amsterdam blijkt onder andere dat een extra wacht niet afgekocht kan worden; wachten verkocht kunnen worden aan hangarounds en andersom; men evenveel wacht loopt; bij het niet-opkomen voor de wacht €50 betaald moet worden en extra wacht gelopen moet worden.

---

42 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.1.

43 Continue bewaking is echter niet de standaard. Bij een doorzoeking van het clubhuis in Haarlem in 2008 bleek er geen bewaking aanwezig te zijn.

44 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.9.

45 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

In een gesprek tussen twee Hells Angels klaagt de één over de verveling tijdens het wacht houden, maar dat het erbij hoort: iedereen die Hells Angel wil worden weet dit. Ook wordt er door de twee Hells Angels gesproken over het wisselen en verkopen van wachtbeurten met andere chapterleden, waarbij gekeken moet worden naar leden die geld nodig hebben. Indien er problemen waren met het verdelen van de wacht deed men ook een beroep op bevriende motorclubs. Tijdens de meeting/clubavond werd de wacht verricht door de prospect of de hangaroud, hetgeen bleek uit de wachtlijst.⁴⁶

2.5 Individuele regels en gedragscodes⁴⁷

De Hells Angels kennen verschillende regels voor hangarounds, prospects en members, of het nu individuen of chapters betreft. In de in beslag genomen goederen bij een full colour member van het chapter Amsterdam in oktober 2005 werden diverse lijsten met regels aangetroffen. Deze lijsten waren uitgesplitst naar members van het chapter Amsterdam, members van de HPMC Holland, prospects van het chapter Amsterdam, prospects van de HPMC Holland, hangarounds van het chapter Amsterdam en hangarounds de HPMC Holland. Daarbij gaat het onder andere om het soort boete of straf bij een overtreding van een regel (bijvoorbeeld te laat komen bij of afwezig zijn bij een meeting zonder opgaaf van reden, dronkenschap, drugsbezit). Veel regels hebben betrekking op de hoeveelheid wachten die vervuld moeten worden, het aantal verplichte deelnames aan evenementen zoals de Eurorun en het voldoen van schulden en boetes.

Uit enkele handgeschreven papieren die in 2005 in het clubhuis te Kampen werden aangetroffen, had een member de volgende rechten en plichten:⁴⁸

- verplicht = backpatch op rug dragen, verder niets,
- verplicht = voorzijde links: naam MC /functie/plaats of chapternaam
- geen drugs (hard drugs),
- contributie f 100,- per maand,
- bij verlaten van de club alle clubgerelateerde patches, kleding en sieraden inleveren,
- bij verlaten van de club alle clubgerelateerde tattoo's voorzien van een uittredingsdatum, bedekken of verwijderen,

---

46 Cobalt-pv 25-004173.

47 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.7.

48 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.6.

- voor aankomende members moet iedereen het er mee eens zijn,
- niet stelen van members/prospects h.a.r. en familie van members,
- je kunt niet lid zijn van een andere M.C.

Opvallend is dat voor members aanvankelijk (in de jaren negentig) gold dat vuurwapens moeten worden ingeleverd bij de Sergeant at Arms die deze vervolgens opbergt. Dit blijkt uit de regels van zowel het chapter Haarlem als Amsterdam. In 1997 besloten de chapters Amsterdam, Haarlem en Nomads dat dit gewijzigd werd. "Wapenregel is veranderd. [...] het toch meedragen van een vuurwapen zal [...] discreet moeten gebeuren. Bij eventuele problemen waar een vuurwapen bij betrokken is, is de persoon en de club waar deze persoon toebehoort verantwoordelijk".⁴⁹

Amsterdamse hangarounds, prospects en members mogen niet verder dan maximaal een half uur reisafstand van het clubhuis wonen en mogen op de clubavond en het clubterrein geen wapens gebruiken of in bezit hebben. Elk jaar treedt op de verjaardag van het Amsterdamse chapter de staf af en wordt er een stemming uitgebracht over het nieuwe bestuur. Hangarounds en prospects mogen niet voor de afgesproken tijd het clubhuis verlaten (meestal 1 uur 's nachts). Buitenlandse Hells Angels betalen als zij in Nederland zijn niet aan de bar van het clubhuis. Schadevergoedingen en waarschuwingen die genoteerd worden gelden voor een periode van 1 januari tot en met 31 december van het jaar, ongeacht wanneer deze vallen.

Eigenlijk kan gesteld worden dat als een man kiest voor het lidmaatschap van een 1%-MC, hij een keuze voor het leven maakt. Bij het aanvaarden van de status van full colour member zijn er rechten en plichten waar hij zich aan te houden heeft. Deze zijn gedurende de toetredingsfase al meerdere malen besproken.

De colours kunnen door members in beslag worden genomen als geconstateerd is dat een member 'grof fout' is, bijvoorbeeld door te liegen tegen of te stelen van andere members. Als dit drie keer in één jaar plaatsvindt dan moet het lid de club *in bad standing* verlaten.

---

49 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.18.

2.5.1 Vertrek uit de club

Leden van de Hells Angels kunnen de club/het chapter op twee manieren verlaten. Ten eerste in goed overleg: *Out in Good Standing*. Daarbij moet de desbetreffende persoon de datum van uittreding op zijn lichaam laten tattooëren, maar mag hij wel in contact blijven met Hells Angels. Degene die de club verlaat doet dat niet vanwege een misdrijving of overtreding maar in goed onderling overleg en in het volste respect naar elkaar toe. Als iemand de keuze maakt om uit de club te stappen of de club neemt dat besluit voor het lid, dan vervallen voor deze persoon de rechten als Hells Angels maar blijven wel de plichten gelden. Die plichten zijn vooral toegespitst op de geheimhouding van alle zaken die met de club te maken hebben. Hij moet zich wat dat betreft dus blijven gedragen alsof hij nog lid van de Angels is. Indien hij één van de oude clubregels zou overtreden, zal er altijd verhaal gehaald worden en eventueel vergelding toegepast worden. In principe wordt deze uittredingsvorm niet toegepast. Er zijn slechts enkele voorbeelden bekend. Daarmee is deze uittreding dus zeer uitzonderlijk. Voor een lid in good standing bestaat theoretisch de mogelijkheid dat hij nog eens kan terugkeren binnen de organisatie.

Ten tweede als straf een verplicht afscheid: *Out in Bad Standing*. Over het vertrek wordt gestemd door de chapterleden. Het besluit tot vertrek in *Bad Standing* heeft meestal te maken met het verbreken van geldende regels of een geschonden vertrouwen – zoals volgens een Amerikaanse ex-Hells Angel bijvoorbeeld een verklaring afleggen bij de politie. In dit geval moet hij alle tattoos die gerelateerd zijn aan de Hells Angels laten verwijderen. Hij krijgt daar natuurlijk wel enige tijd voor maar kan dat niet eindeloos rekken. Indien hij hier te lang mee wacht zijn de Angels in staat om hem mee te nemen en desnoods de tatoeages zelf bij hem te verwijderen, bijvoorbeeld om deze met een kaasschaaf van de huid te schrapen. Hij verliest uiteraard ook alle rechten en behoudt wel de plichten. Hiernaast kan hij rekenen op extra aandacht van de club in de naleving van de plichten. Er mogen geen contacten meer onderhouden worden met zijn voormalige clubleden. Op deze wijze kunnen de oud-leden geen gebruik meer maken van de naam en symbolen van de club en kunnen ze ook geen gevoelige informatie meer verkrijgen. Een latere terugkeer binnen de organisatie is niet meer mogelijk. Van eventuele zakelijke belangen die te relateren zijn aan de Hells Angels moet afstand worden gedaan, zoals horecabedrijven. Ook een geldboete is een mogelijke sanctie. Volgens Canadese getuigedeskundigen kan er als straf ook geweld worden toegepast, van het in elkaar slaan tot moord.⁵⁰

---

50 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

Van Boxtel was president vanaf de oprichting tot 2004, toen hij in *Bad Standing* de club moest verlaten vanwege het verhaal dat hij een bomaanslag wilde organiseren op zijn eigen clubhuis tijdens een bezoek van Willem Holleeder. Hij werd opgevolgd door de Molukker Daniel Uneputty, tot dan penningmeester van het chapter. Enkele dagen na de uitgesproken *Bad Standing* verkocht Van Boxtel zijn café Excalibur op de Oudezijds Achterburgwal voor een half miljoen euro. Later werd dit café op naam gezet van een vriendin van een Amsterdamse Hells Angel. Een pand aan de Oudezijds Voorburgwal staat nog wel op naam van Van Boxtel (zijn zoon beheert daar het café The Other Place).

Zowel bij een vertrek in *Good Standing* als in *Bad Standing* wordt wereldwijd bij alle chapters bekend gemaakt op welke wijze de desbetreffende Hells Angel de club heeft verlaten, en wordt zijn foto ook verspreid. In beide gevallen is men verplicht om alle zaken die ook maar enige relatie hebben naar de Hells Angels in te leveren bij de club. Dat zijn onder andere de kledingstukken (de colours – jasje met de clublogo's, riemen, broeken, t-shirts), de motor waar in de meeste gevallen zaken van de Hells Angels in gegraveerd zijn en alle andere dingen waarvan de club vindt dat het hun eigendom is. Degene die de club verlaat brengt de spullen over het algemeen naar het clubhuis. Er zijn echter ook voorbeelden dat de andere Hells Angels met een zware delegatie naar de woning van betrokkene gaan en daar alles zelf komen halen.

2.5.2 Straffen

Bij het niet nakomen van de regels van de Hells Angels MC kunnen sancties worden opgelegd, waarover in de desbetreffende chapter wordt vergaderd en democratisch wordt beslist. In de meeste gevallen handelt het chapter van de overtreder de zaak zelf af. Er wordt beraadslaagd nadat iemand de overtreding aanhangig heeft gemaakt en er wordt door alle aanwezigen een passende straf bedacht. Of de stemming en beoordeling unaniem is, is onbekend. Het is voorstelbaar dat enkele leden een duidelijke mening hebben en deze doordrukken en dat de anderen dit gedogen. Zij zijn het er in principe misschien niet mee eens maar geven de meerderheid gelijk en zullen zich niet verzetten. Hier komt weer de loyaliteit jegens elkaar en de club naar voren. Waarschijnlijk zullen de beslissingen over een uitgesproken vonnis nergens officieel of intern worden vastgelegd. Er zijn althans geen voorbeelden bekend van aangetroffen documenten waarin een dergelijk vonnis stond verwoord en wie daar de uitvoering aan zou moeten geven.

De uitvoering van de straf wordt gecoördineerd door de sergeant at arms van het desbetreffende chapter en wordt uitgevoerd door de mentor van de te

straffen persoon. Deze mentor is ook degene die het aspirant-lid aangedragen heeft bij de club om als volwaardig lid te mogen toetreden. Zo lijkt de verhouding leerling-mentor altijd te worden gehandhaafd. Er is een voorbeeld van een lid dat zijn verplichtingen niet nakwam, waardoor zijn mentor (een zeer gerespecteerde Hells Angel) een jarenlange gevangenisstraf kreeg opgelegd. Er werd vervolgens een straf bepaald voor het lid dat had verzaakt. Hij werd naar een ander werelddeel gebracht, zodat zijn mentor (die daar in een chapter was opgenomen) de straf op zijn vroegere leerling kon uitvoeren. De sergeant at arms begeleidde de reis.⁵¹ Van het te straffen lid is nadien nooit meer iets vernomen. Zijn mentor draagt sindsdien wel de Filthy Few patch.

Een straf kan ook worden uitgevoerd nadat er clubregels op grove wijze geschonden zijn. Dit was het geval bij de drievoudige moord op de Nomads, waarvoor het motief lag in de *alleingang* van Paul de Vries bij het 'rippen' van de 300kg cocaïne (zie 5.3). Daarnaast moet worden opgemerkt dat twee belangrijke organisatoren van de moordpartij ook persoonlijk nog een rekening met De Vries te vereffenen hadden. Een was gedegradeerd van president tot sergeant-at-arms en de ander zou een belofte hebben gekregen om president te worden van een nieuw te vormen chapter, wat uiteindelijk niet gebeurde.

Hier moet tevens gewezen worden op een uitzonderlijke gebeurtenis naar aanleiding van de drievoudige moord op de Nomads. Aanvankelijk werden alle twaalf Nomads die bij de moorden aanwezig waren in Bad Standing te club uitgezet. Enkele jaren later werd een klein deel echter gerehabiliteerd en toegelaten als full colour member bij een ander chapter in Nederland. Wat het motief is van deze rehabilitatie is onduidelijk.

Een sanctie is meestal een bepaalde geldboete. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer een lid niet verschijnt bij een Run of een andere verplichte chapter bijeenkomst. Ook kan een *no fun regime* opgelegd worden, wat betekent dat een lid bij Hells Angels evenementen geen alcohol en/of verdovende middelen mag gebruiken. Een prospect van de Nomads werd na een misdraging in Bad Standing gezet, als bijkomende straf diende hij na zijn uitzetting maandelijks een geldelijke bijdrage aan het chapter te betalen. In uitzonderlijke gevallen zou er ook besloten kunnen worden tot een fysieke straf (zoals het uittreden in bad standing). Uit verklaringen (van ex-Hells Angels en ex-Bandidos) en afgeluisterde telefoongesprekken (van Nomadsleden) blijkt wel dat verklaringen bij de politie

---

51 Onderzoek vermising Heusschen regio LZ 2000072775.

resulteren in grote risico's op vergelding. Tipgevers en spijtoptanten zouden voor hun leven moeten vrezen.

2.5.3 Belonen

Leden van 1%-MC's kunnen worden beloond voor een bepaald gedrag waarmee de status van de club wordt verbeterd of onderbouwd. In dit verband wordt er met patches gewerkt, die een betekenis hebben en de status van het desbetreffende lid verhogen. De wing-patches bevorderen vooral het algemene outlaw-gevoel. De Dequiallo en Filthy Few patches hebben een extra waarde, zij vergroten namelijk het gevoel van onverschrokkenheid richting de autoriteiten en meedogenloosheid richting het criminele circuit (zie ook 2.3). Een algemene wijze van belonen is het bevorderen van een persoon naar een hogere status (zoals van hangaround naar prospect) of rang (zoals een full colour member ook bestuurslid maken).

2.5.4 Detentie

Gedetineerde Hells Angels leden worden de Big House Crew genoemd en ontvangen actieve steun vanuit de club en vanuit hun chapter in het bijzonder. Iedere gedetineerde ontvangt bijvoorbeeld een soort nieuwsbrief over de club en over andere 'leden' van de Big House Crew. Prospects en hangarounds zijn verplicht om met gedetineerden te corresponderen. Op deze wijze blijft de betrokkenheid tussen de club en het lid in stand, en wordt het risico dat het lid informant zou worden verkleind. Wereldwijd worden de namen van gedetineerde leden onder de chapters verspreid, zodat iedereen binnen de club geïnformeerd blijft.

2.5.5 Begrafenissen

Een begrafenis van een lid van een 1%-MC is een grote gebeurtenis voor de club. Naar verluidt wordt de overledene door de clubleden zelf gewassen, aangekleed en opgebaard. Hierna kunnen de anderen een bezoek brengen aan de overledene en worden er mogelijk ook goederen in de kist gelegd die in het graf meegaan.

Clubleden en leden van andere (bevriende) 1%-MC's zijn bij de begrafenis aanwezig. Het is normaal dat er afvaardigingen komen van buitenlandse chapters; soms zelfs uit andere werelddelen. Tevens wordt er dan geld overgemaakt om in de gemaakte kosten te kunnen voorzien. Sommige chapters hebben een gemeenschappelijk graf waar gestorven leden worden bijgezet.

De begrafenistocht van de rouwkamer tot de begraafplaats is één van de belangrijkste onderdelen. Door de massaliteit van de deelnemende leden van 1%-MC's, die allen hun colours dragen, kan de 1%-MC van het overleden lid zijn status aan de omgeving kenbaar maken. Eind oktober 2009 werd de begrafenis van een vermoorde Duitse Bandido bezocht door ca. 1.500 clubleden uit heel Europa en hooligans van een Bundesliga-club.

2.5.6 Tatoeages

Het lijkt een wat ongeschreven regel maar binnen de 1%-MC's is het laten zetten van een tatoeage een must. Naast de specifieke insignes op de colors worden dezelfde afbeeldingen op het lichaam aangebracht. Zo zijn er leden van de Hells Angels die op de rug alle rockers hebben laten zetten zoals ze deze ook op de achterzijde van hun vest hebben staan. Het schijnt dat deze vorm van tatoeage pas geplaatst mag worden als betrokkene minimaal vijf jaren full colour member is. Maar niet alleen de clubinsignes zijn op het lichaam aangebracht. Alle members schijnen een grote vrijheid te hebben in de keuzes van hun tattoos.

Het fenomeen 'filthy few' dat met trots op de colours wordt gedragen, is bij degene die deze patch verdiend hebben, ook terug te vinden op het lichaam. Waarschijnlijk zal er bij het eerste dodelijke slachtoffer in het belang van de club een grote tatoeage worden aangebracht op de buik. Ook hier is de overeenkomst met de rockers op de rug opvallend: bovenzijde het woord hells angels, onderzijde het woord filthy few en hier tussenin het logo. Ook het acroniem van filthy few is soms terug te vinden op het lichaam in de vorm van de cijfers 66 (6 = F, de zesde letter van het alfabet).

Uit een vorm van eerbetoon aan overleden brothers laten diverse leden van 1%-MC's de naam en overlijdensdatum van gestorven leden op hun lichaam tatoëeren, mits de overledenen niet door clubleden zelf zijn vermoord. Zo had een Limburgse Nomad memoriam-tattoos van enkele overleden members. Het lijkt erop dat deze memoriam-tattoos worden bijgewerkt ('geupdate').

2.6 Toelatingsbeleid

De Hells Angels staat alleen open voor lidmaatschap van mannen vanaf 21 jaar. Vrouwen maken geen deel uit van de organisatie maar kunnen afhankelijk van hun relatie tot individuele Hells Angels wel een zekere positie innemen.⁵²

Naar verluidt zouden niet-blanken geen lid kunnen worden, maar dit is tegenpraak met de in Nederland aanwezige leden met een Molukse, Antilliaanse of Aziatische achtergrond. Wanneer Hells Angels gevraagd worden om een uitleg naar de aanwezigheid van 'getinte' Hells Angels, dan volgt meestal de opmerking dat de betrokkene een "dirty white man" is; en dus een blanke.

De algemene indruk is dat er vanuit de club of door full colour members eerst gekeken wordt naar de potentiële waarde van een persoon, voordat deze wordt voorgedragen als aspirant. Er moet een duidelijk clubbelang zijn. Het lijkt er om te gaan dat de rol en positie van de persoon in de maatschappij (zoals een functie in het openbaar bestuur) of in bepaalde legale branche (zoals de transportsector) de potentie van de club moeten versterken.

Deze indruk wordt bevestigd door de Cobalt-kroongetuige Angelo Diaz.⁵³ Volgens hem wordt niemand zomaar toegelaten tot de Hells Angels. De vraag is niet wat de club voor een persoon kan betekenen, maar wat die persoon voor de club kan betekenen. Het gaat dus om de meerwaarde van een potentieel lid voor de club. Omdat Diaz als beroepsvisser 's nachts veelal op zee verbleef en de zee goed kende was hij een waardevol persoon voor de Brothers Caribbean (destijds hangaround chapter van de Nederlandse Hells Angels). Hij werd regelmatig door iemand benaderd die hem namens enkele Colombianen verzocht om cocaïne vanaf zee naar Curaçao te smokkelen.⁵⁴ In het gesprek van Diaz met journalist John van den Heuvel dat op 15 april 2009 op t.v. werd uitgezonden, gaf hij aan dat de Hells Angels hem als lid wilde hebben vanwege zijn contacten binnen de Curacaose drugshandel. Iemand zal dus nooit lid kunnen worden als de club er niets in ziet en de nieuwe kandidaat het alleen doet om er zelf op een of andere manier beter van te worden. Het belang van de club staat altijd bovenaan.

Een Nederlands chapter van een 1%-MC verzamelde interessante supporters en associates om zich heen. Eén had een bedrijf dat handelde in veiligheidskleding,

---

52 Hagen schrijft over het belang van de verklaring van biker-women voor de opsporing.

53 Aangezien Angelo Diaz in 2009 zelf actief de publiciteit heeft opgezocht (op t.v. en in boekvorm) wordt hij in dit stuk niet geanonimiseerd.

54 Cobalt-pv 25-006102.

een ander was bestuurslid van een schietclub en kon eenvoudig introducees meenemen, een derde had een fabriek waar stashes georganiseerd konden worden. De Hells Angels lijken aspirant leden dus te selecteren op competenties (expertise of contacten) en op betrouwbaarheid (met name geen verleden als politieman of verrader).

Lidmaatschap is kostbaar en loopt al snel in de duizenden euro's per jaar. Een lid moet een Harley-Davidson motor bezitten. Er moet periodiek geld worden overgemaakt aan de clubkas. Deelname aan een run kon volgens een ex-Hells Angel duizenden euro's kosten, waardoor het voor sommige leden goedkoper was om niet te komen en de boete te betalen. Volgens diverse ex-Hells Angels is het bijna onmogelijk om alle kosten – van het zijn van een lid van de HAMC – met een reguliere baan te bekostigen. De meesten zouden daarom een aanvullend inkomen hebben uit illegale activiteiten. Eenvoudige manieren om snel aan geld te komen waren volgens hen diefstal, fraude, oplichting en drugshandel.

2.6.1 Van hangaroud tot member van een front patch MC

Uit verklaringen van enkele ex-Hells Angels is gebleken dat normaliter een full colour member het aspirant lid introduceert bij de rest van de full colour members. Volgens Canadese getuigedeskundigen wordt een voordracht vaak door enkele members gesteund. De sponsor/mentor blijft tijdens de hele toetredingsperiode voor zijn aspirant verantwoordelijk. Dit betekent dat een sponsor vooraf al moet beoordelen wie het traject kan afronden en ook of hij daar de verantwoording voor wil dragen.⁵⁵

Eerst vindt er een screening plaats. Hierna volgt dan een opleidingsinwijdingstraject dat zich in twee fasen splitst. De aspirant (vaak is dit een supporter) moet zich eerst een half jaar tot een jaar bewijzen als 'hangaroud'. Hierna volgt bij goedkeuring nog een jaar als 'prospect', waarbij men 24 uur per dag beschikbaar moet zijn. Volgens een ex-Hells Angel willen de Hells Angels daarom liever geen prospects die elders een full-time dienstverband hebben.

Ook kan het gebeuren dat iemand zelf het initiatief neemt. Hij bezoekt de openbare clubbijeenkomsten, laat zijn gezicht zien op feesten en partijen en probeert kennis te maken met de leden. Hij is een zogenaamde 'supporter' van

---

55 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

de club. Er zijn altijd wel wat klusjes op te knappen (in dit stadium zijn dat bijvoorbeeld onderhoud van het clubhuis of het tappen bij feestjes). Hier kan de aspirant laten zien wat hij in huis heeft en zich in de kijker spelen. Van de zijde van de Angels zullen er zeker enkele zijn die wat rondvraag gaan doen omtrent de 'nieuwe': waar hij vandaan komt, wat hij in het dagelijkse leven zoal doet en wat mogelijk de intenties zijn om zich binnen de club te profileren. Gaandeweg zal er een vertrouwensband moeten groeien tussen de nieuweling en de leden. Als het chapter wel wat ziet in de kandidaat, kan hij gevraagd en bevorderd worden tot 'hangaround'.

Soms zit er een periode van jaren tussen de eerste binnenkomst als supporter en het verwerven van de status van hangaround. Nu kan er door de club wat meer verlangd worden van de nieuweling en zal hij zich op zijn beurt nog meer moeten gaan bewijzen wat zijn meerwaarde voor de club is. Ook hier staat het onderling vertrouwen voorop en moet er een vorm van broederschap en onderlinge loyaliteit groeien. De hangaround gaat wat vaker op stap met de club en wordt bij andere clubs geïntroduceerd. Deze periode kan ook best wat jaren duren. Er zijn ook personen die tevreden zijn met de status van hangaround en daar hun verdere leven mee verder willen gaan. Zij hebben dan niet de behoefte nog verdere stappen te maken in hun carrière bij de Angels omdat dit nogal wat verplichtingen met zich meebrengt. Degene die deze aspiraties wel heeft, zal na verloop van tijd, nadat de voltallige chapter hierover vergaderd heeft, een aanbod krijgen om te promoveren tot 'prospect'. Hij krijgt een mentor toegewezen die zijn verdere leven bij de Angels zijn toezichthouder zal blijven. De periode van prospect duurt in principe minimaal één jaar. Binnen die periode wordt hij op zijn onvoorwaardelijke steun en broederschap getest en klaar gestoomd om de status van full colour member te kunnen krijgen.

Feitelijk worden de twee jaar voordat men full colour member is aangewend om het toekomstig lid te 'testen' waarbij hij als 'hulpje' wordt gebruikt door de overige leden van het chapter. Men moet het clubgebouw bewaken en zo snel mogelijk aanwezig zijn als een member daarom verzoekt. In het onderzoek Cobalt bleek dat na het bekend worden van de drievoudige moord een prospect de opdracht kreeg om alle members te bellen en hen te vertellen naar het clubhuis te gaan. Hangarounds en prospects dienen zich te bewijzen ten opzichte van de members. Dit kan zijn dat men bijvoorbeeld iemand waar de Hells Angels een conflict mee hebben moet bedreigen c.q. in elkaar slaan.

Een ex-Hells Angel verklaarde dat hij als prospect dag en nacht klaar moest staan voor de members, soms als chauffeur of om het halen van drugs. Hij had ook vuurwapens moeten vervoeren naar te houden feesten als er vijandige clubs

werden verwacht. Een Duitse ex-Hells Angel had een drugsdeal bekrachtigd om zich voor de club te bewijzen. Zowel de prospect als hangaround dienen een financiële bijdrage te leveren. De bedragen lijken per chapter te kunnen worden vastgesteld.

De tweejarige proefperiode geven de full colour members de gelegenheid om de aspiranten beter te leren kennen, om vast te stellen of de persoon is te vertrouwen en loyaal is aan de club. Een eventuele detentie van prospects is geen probleem, tenzij er sprake is van inbreuk op clubbelangen. Na het met goed gevolg afronden van deze twee fasen wordt men voorgedragen als member. Indien er positief wordt gestemd door de overige Hells Angels van dat chapter volgt een benoeming tot full colour member. Een benoeming is vergt tweederde van de stemmen, en een benoeming tot full colour vergt een unaniem oordeel van alle leden. Hangarounds en prospects mogen geen Hells Angels voorwerpen in hun bezit hebben, moeten alle members van de Hells Angels wereldwijd tot dienst zijn en moeten de engelse taal machtig zijn. Volgens Canadese getuigedeskundigen moeten de presidents van de chapters vooraf in kennis worden gesteld van een eventuele stemming over een hangaround of prospect, zodat ze de gelegenheid hebben om bezwaren te uiten.

Bij het screenen wordt gebruik gemaakt van leden van de Hells Angels en/of contacten die werkzaam zijn bij onder andere de gemeente, politie, belastingdienst en dergelijke. Vervolgens moet het toekomstig lid verplicht een document invullen, waarop alle persoonlijke, familie en werkgegevens staan vermeld met bijvoeging van foto's.⁵⁶

---

56 In het clubhuis van de Hells Angels Northcoast (Harlingen) werden zogenaamde persoonskaarten aangetroffen. Deze bleken uit twee delen te bestaan, namelijk een kopie van het rijbewijs en een bijgevoegde kaart waarop de naam, een nieuw adres, telefoonnummers en buzznummers waren bijgehouden.

Figuur 5 – De verschillende kledingrechten per rang

HELLS ANGELS MC

BACK

Full colour member	Prospect	Hangaround
Bottom Rocker Land of plaats van vestiging		Geen patches

FRONT

Rang alleen kaderlid	Land of plaats van vestiging	Prospect plaats van chapter
	Side rocker Hooft NIET bij de betreffende chapter. Betreft vriendschappelijke relatie met die chapter	Chapter zwart/wit of Wit/Rood

AMSTERDAM

AMSTERDAM

Na toelating als prospect stuurt het chapter zijn foto naar alle Hells Angels chapters in de wereld. De prospect moet zichzelf bij zoveel mogelijk chapters laten zien, sowieso in eigen land, zodat men hem kent voordat de stemming over toelating als full colour member plaatsvindt.⁵⁷ Opvallend is dat er voor wat betreft wapens een verschil wordt gemaakt welke status het lid van de MC heeft. Een hangaround mag geen wapen hebben, een prospect mag geen wapen in het clubhuis hebben. Over full colour members wordt geen opmerking gemaakt.

Pas bij het verkrijgen van de status van prospect is het de nieuweling toegestaan iets van kleding te dragen dat een verwijzing is naar de club waar hij bij hoort. De supporter mag alleen een patch dragen waarop staat dat hij supporter is van een bepaalde afdeling maar daarin mag zelfs het woord Hells Angels niet in te lezen zijn. Daarom wordt daarin het acroniem 81⁵⁸ gebruikt. Ook de hangaround draagt geen uiterlijke kenmerken van de Hells Angels. Het gebruik van het logo (voor Hells Angels de death head wing) en het woord HELLS ANGELS is alleen voorbehouden aan full colour members.

Bij de prospect geldt dat uiteraard ook en bij hem is aan de voorzijde van zijn vest een patch aangebracht met de tekst prospect en een patch met de naam van de chapter waartoe hij behoort. Op de achterzijde van zijn vest mag hij de bottomrocker dragen (met de naam van het land of de staat waartoe de chapter behoort) en de letters MC. Op deze manier is de persoon binnen de eigen wereld duidelijk herkenbaar en kent men zijn status.

Overigens moet opgemerkt worden dat met de hangaround- en prospecttijd soms coulant wordt omgegaan. Zo verklaarde de Cobalt-kroongetuige dat zijn toetreding sneller verliep dan er in de formele procedure voor stond. Ook een ander lid had deze ervaring. Hij was door de president van een chapter diverse keren gevraagd om lid te worden. Hij ging uiteindelijk overstag, maar moest dan nog wel een motorrijbewijs halen en lessen engelse taal volgen. Na slechts twee à drie maanden hangaroundtijd kreeg hij na een stemming de prospectstatus.

---

57 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

58 De achtste letter van het alfabet (H) en de eerste letter (A) vormen HA dat staat voor Hells Angels.

Het was niet zo dat hij zich heeft moeten waarmaken als prospect.⁵⁹
De president vertelde hem wel dat hij pas na een jaar full colour kon worden, omdat dit nu eenmaal over de hele wereld zo was.⁶⁰

Bij de doorzoeking in oktober 2005 in het clubhuis van de Hells Angels te Kampen is een handgeschreven tekst aangetroffen getiteld 'hangaround' met enkele punten waar een persoon aan moet voldoen om hangaround te worden. Aangezien hier nog guldens in stonden, ging het vermoedelijk om de toetredingsprocedure tot de front patch MC.⁶¹

- h.a.r. +/- ½ jaar,
- periode waarin gekeken wordt wat men er voor over heeft om h.a.r. te blijven en lid wil worden,
- f 150,- betalen voor patches enz,
- f 150,- p. maand contributie,
- alle werkzaamheden verrichten,
- leren- of spijkerhesje met Zwolle op de borst. Verder niets,
- gaat niet mee naar clubhuis H.Angels,
- op de clubavonden nuchter komen en kop erbij houden,
- op feesten kop erbij houden,
- verboden hard-drugs te gebruiken.

Op een tweede papier getiteld 'prospect' stonden de volgende punten vermeld:

- pros.periode +/- 1 jaar,
- op de rug MC Zwolle op de borst prospect – Zwolle,
- periode waarin men vertrouwen moet krijgen van de members,
- motor op naam van de club,
- sleutels,
- weekend wachten,
- punten van h.a.r. blijft bestaan.

Er bestaan vanzelfsprekend grote verschillen tussen de individuele leden. De ene kan worden beschouwd als een min of meer domme kracht: die wordt ingezet voor simpele klussen en krijgt een schouderklopje. De slimmere leden vormen het echte sociale kapitaal van de club. Zij gebruiken allereerst hun intellect bij het organiseren van misdadatrajecten.

---

59 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.10.2.

60 Een Duitse ex-Hells Angel was echter slechts een maand hangaround, volgens hem omdat hij het desbetreffende chapter al goed kende vanuit zijn tijd als portier.

61 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.6.

Volgens Canadese getuigendeskundigen zijn er bepaalde voordelen verbonden aan het lidmaatschap van een 1%-MC. Allereerst is daarmee voor de buitenwacht bewezen dat het veilig zaken doen is (in de toetredingsperiode heeft men zichzelf immers moeten bewijzen als behulpzaam en loyaal). Daarnaast kunnen leden diverse loopjongens naar eigen believen inzetten voor klussen. Prospects, hangarounds en leden van support clubs dienen dergelijke verzoeken op te volgen, anders is de kans op beëindiging van hun toetredingsproces zeer groot.⁶²

Een voormalig prospect-lid van de MC Rockers, een supportclub van de Canadese Nomads, verklaarde voor de rechter dat hij en andere prospects zelfs op zaterdag de tuin onderhielden van de Nomads-president. Zij deden dit om punten te scoren: "het is als met Air Miles, des te meer je hebt, des te verder je kunt gaan". Hij stond terecht voor de moord op een gevangenisbewaarder in Quebec, die hij in opdracht van de Nomads-president had gepleegd. Hij gaf aan dat hij tijdens zijn toetredingsperiode bereid was alles te doen om een Hells Angel te zijn, van moorden tot werken in de tuin.⁶³

2.6.2 Mentorschap

Bij het leertraject naar de status van full colour member wordt aan de leerling een mentor toegewezen. Dat is altijd een "gerespecteerd" lid. Iemand dus die zijn sporen binnen de club al ruim verdiend heeft. Of hierover binnen de club nog nadere regels zijn gesteld is vooralsnog onbekend. De mentor draagt zorg voor de aspirant en zal zijn hele verdere leven als lid van de club de mentor blijven. De mentor zal ook, als hij denkt dat de leerling die dan al de status van prospect heeft en zich voldoende bewezen heeft binnen de club, voordragen om full colour member te worden. Hierover dient hij een verzoek in bij de voltallige chapter en hierover wordt unaniem beslist. Ook hierna zal de rol van mentor, zij het wat beperkter, blijven bestaan. Het is voorstelbaar dat de mentor en zijn leerling na verloop van tijd niet meer behoren tot dezelfde chapter en mogelijk zelfs ergens anders op de wereld in een chapter zit. Als de leerling van de mentor bijvoorbeeld een regel van de club heeft overtreden en de club of eigen chapter heeft besloten dat dit zo ernstig was dat de leerling hiervoor gestraft zou moeten worden, zal na het uitspreken van het vonnis door de chapter, het slachtoffer naar de mentor gebracht worden die op zijn beurt het vonnis zal moeten uitvoeren.

---

62 Verklaring van getuigendeskundigen in R. v. Bonner and Lindsay [2005] O.J. No. 2870 (QL).

63 'Key witness appears under tight security at Hells Angel trial', *Montreal Gazette*, 3 november 2008.

2.6.3 De toetreding van een MC tot een 1%-MC

Naast de individuele hangarounds en prospects zijn er ook hangaround clubs en prospect clubs. Dit zijn clubs die met goedvinden van een 1%-MC die status bezitten en uiteindelijk een volwaardig chapter van de 1%-MC kunnen worden. Bij de Hells Angels staat de toetredingstijd voor hangaround- en prospectclubs gelijk aan dat van individuen. Ook moeten er foto's en personalia van de leden aan de Hells Angels chapters worden verstrekt. Een voorbeeld van een prospect-club die uiteindelijk een volwaardig chapter van de Hells Angels is geworden is de Brothers Caribbean. Ook 'landen' (dat wil zeggen groepen aspirerende 'outlaw bikers' in landen) doorlopen de hangaround- en prospectstatus. Zo is recent het prospect-land Dominicaanse Republiek een full color land geworden en zijn de hangaround landen Polen en IJsland beiden een prospect-land geworden.

Uit een verklaring van de Cobalt-kroongetuige bleek dat de Carribean Brothers destijds (in 2003) hangaround-chapter was van de MC Hells Angels Holland. De bedoeling was dat het een volwaardig Hells Angels chapter zou worden. In principe zou de club in april van 2004 prospect worden. Nadat de club een jaar prospect zou zijn zou de officiële status van full member behaald zijn en zou het een officiële Hells Angel chapter zijn. Voor de beslissing van prospect was 75 procent van de stemmen van de full colour members van heel Nederland nodig. Voor full colour member was 100 procent van de stemmen nodig. De kroongetuige verklaarde ook dat in het kader van het toetredingsproces van de Carribean Brothers een Hells Angel uit Nederland circa drie maanden bij hen verbleef, de vergaderingen bijwoonde en constant contact had met de andere Nederlandse Hells Angels chapters.⁶⁴

2.6.4 De overgang van een 1%-MC chapter naar een andere 1%-MC

In principe kiest iemand voor een 1%-MC en blijft deze zijn hele leven trouw. Er zijn echter ook voorbeelden van leden van een 1%-MC die, om welke redenen dan ook, de overstap maken naar een andere 1%-MC. Dat wordt in de meeste gevallen niet op prijs gesteld. Men neemt tenslotte bepaalde kennis vanuit die ene 1%-MC over het reilen en zeilen en de interne afspraken mee over naar de 'vijand'. Deze kan er dan weer zijn voordeel mee doen. Overstappen van de Hells Angels naar de Bandidos of omgekeerd komt zelden voor. Wat vaker ligt dat bij de Outlaws en de Bandidos. Zij onderhouden een wat

---

64 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.10.1.

betere relatie dan de Angels en de Bandidos. Een voorbeeld hiervan is de uitgevochten bendeoorlog in de Scandinavische landen in de negentiger jaren tussen de beide 1%-MC's.

Begin februari 2010 bleek uit een artikel in het Duitse tijdschrift *Der Spiegel* dat het Berlijnse 'Centro'-chapter van de Bandidos zou gaan overstappen naar de Hells Angels. Het gaat om meer dan zeventig full colour members, prospects, hangarounds en supporters. Dit is een bijzondere stap omdat het tussen twee aartsvijanden gaat. Het is al helemaal gevoelig omdat de Bandidos in de regio rond Berlijn hun dominantie aan het vergroten waren, ten koste van die van de Hells Angels. Tot voor kort was het 'Centro'-chapter betrokken bij aanvallen tegen Hells Angels. Opmerkelijk is dat dit chapter voor een groot deel uit allochtonen bestaat, zoals personen van Turkse komaf.⁶⁵

2.7 De dynamiek van en tussen chapters

Over het oprichten van een nieuw chapter moet gestemd worden. Als er in een bepaald land nog geen chapter is, moet er een wereldwijde stemming plaatsvinden voordat in dat land een chapter gecreëerd kan worden. Na een jaar kan er een ander chapter worden opgericht. Vervolgens stemmen de leden van de bestaande chapters over het creëren van nieuwe chapters. Binnen elk chapter moet tweederde van de leden zijn goedkeuring verlenen. Een nieuw chapter heeft altijd een jaar lang een mentor-chapter, die begeleiding biedt en waar nodig zaken kan aansturen. Een andere 1%-MC kan integreren in de Hells Angels, mits deze minimaal vijf jaar bestaat. De toetredingsprocedure is identiek aan de toetreding van een individu tot een chapter.⁶⁶

Hoewel er formeel geen hiërarchie bestaat tussen de chapters lijkt in elk land het oudste chapter (mother chapter) het meest dominant. Chapters zijn over het algemeen gebiedsgebonden. Het Nomads-chapter is het enige chapter waar dat niet op van toepassing is. Elk chapter kent een bepaalde mate van autonomie: de chapterleden komen wekelijks bij elkaar en bespreken diverse onderwerpen. Ook heeft elk chapter een eigen bankrekening, en meestal een eigen website en eigen contactgegevens. Ieder chapter is verplicht om een gelamineerde kaart te maken met daarop de foto's, (bij-)namen en adresgegevens van de leden,

---

65 'Berliner Bandidos wollen zu Hells Angels überlaufen', *Der Spiegel*, 3 februari 2010.

66 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

prospects en hangarounds. Deze kaart wordt naar alle andere chapters gestuurd, zodat in principe iedereen bekend is.⁶⁷

Een chapter dient minimaal zes niet-gedetineerde leden te hebben, een aantal dat overeenkomt met het aantal kaderleden van een chapter. Als er echt problemen zijn wordt er een presidentsmeeting gehouden, zo verklaarde een Amerikaanse ex-Hells Angel. Als er minder dan zes members per chapter zijn dan kan deze worden gesloten of 'bevroren'. Ook kunnen er leden van andere chapters worden bijgeplaatst. Voor het oprichten of het sluiten van een chapter wordt er een beslissing genomen in de Officers meeting van de betreffende regio.⁶⁸ Andere 1%-MC's lijken dezelfde regel te hanteren. Nadat in 2006 in Duitsland diverse leden van het Outlaws-chapter Mosbach Hells Angels uit Heilbronn aanvielen en daarvoor vervolgd werden, werd het chapter opgeheven.⁶⁹

De periode van hangaround tot aan kaderlid kan binnen enkele jaren zijn afgerond. Eén persoon behaalde in vijftien maanden zijn colours. Hij werd eind september 2002 hangaround, eind november 2002 prospect en midden november 2003 full colour member. In mei 2008 was hij president. Een ander lid uit hetzelfde chapter werd begin februari 2003 hangaround, eind juni 2003 prospect en begin september 2004 full colour member. In mei 2008 was hij vice-president.

Zoals al eerder aangegeven worden leden gestraft als er bepaalde overtredingen zijn begaan. Zo was een member die in juni 2005 vice-president was, eind 2007 'gedegradeerd' tot sergeant-at-arms. Een persoon, A, die aanvankelijk president van de Nomads was, werd vervangen (naar verluidt in opdracht van het chapter Amsterdam) door een member van een ander chapter, B. De vermoedelijke reden hiervoor was de macht die A naar zich toe had getrokken en mogelijk de instructies van het motherchapter Amsterdam steeds vaker ging negeren en zijn eigen koers uitstippelde met zijn chapter.

---

67 Idem.

68 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

69 '120 Rocker bauen sich vor Gerichtsgebäude auf', www.stimme.de, 11 maart 2006.

Ook vinden er diverse wisselingen tussen chapters plaats:

- één member ging van Haarlem naar Westport,
- één member ging van Rotterdam naar Westport,
- één Nomad ging naar Westport,
- twee Nomads gingen naar Rotterdam,
- één member ging van Northcoast naar Curacao,
- twee members gingen van Northcoast naar Kampen,
- één member ging van Amsterdam naar Rotterdam,
- één member ging van Curacao naar Amsterdam.

Uit Nomads-notulen blijkt dat full colour members verplaatst worden naar andere buitenlandse chapters (bijvoorbeeld van Duitsland naar Spanje, van Nederland naar Engeland) of naar andere chapters in eigen land.⁷⁰ Op basis van het gastenboek van een recent opgericht chapter kan worden opgemaakt dat de leden afkomstig zijn van eerdere chapters, en dat een oud-Nomad president is.

2.8 Familieleven

Voor een lid zijn er twee werelden: één rol speelt zich af binnen de 1%-mentaliteit, en de ander speelt zich af in de conventionele maatschappij (als burger, als gezinsman, als werknemer). Uit een gesprek tussen een Nomad en een bezorgd familielid (een vrouw) die graag duidelijkheid wil over de context van de drievoudige moord wordt duidelijk dat de 1%-MC cultuur een grote weerslag heeft op het gezinsleven, en dat een full colour member zonder moeite zijn naasten voorliegt. In dit geval belt een vrouw met een Nomad. Zij zegt dat haar zoon stikt van de angst omdat vrouw X van één van de drie slachtoffers heeft bedreigd hen iets aan te doen. De Nomad krijgt de zoon vervolgens aan de lijn en zegt dat hij niet bang moet zijn.

Nomad: *"als ik tegen jou zeg dat er niets aan de hand is dan is er niets aan de hand, dan moet jij mij geloven. [...] X weet ook dat het allemaal niet klopt wat er in de kranten staat en wat er verteld wordt, het is gewoon die strontsmeris die proberen ons gewoon te pakken. [...] het is niet te geloven, als er iets in de krant staat, hup jullie lezen dat en geloven dat direct, dat moeten jullie niet doen."*

---

70 Cobalt-pv 25-006769. Dit werd ook al verklaard door een Amerikaanse ex-Hells Angel: Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

De zoon zegt vervolgens dat hij gewoon de waarheid wil weten.

Nomad: *"ik heb jou toch verteld, er is gewoon helemaal niets, er is helemaal niets gebeurd in het clubhuis, die smerissen proberen ons al jaren te pakken en nu proberen ze ons weer te pakken en dat stelletje van die stront Colombianen die de jongens kapot schieten en wij krijgen de schuld."*

De zoon zegt dat als de Nomads er niets mee te maken hebben, waarom ze dat niet gewoon tegen de politie zeggen.

Nomad: *"denk je dat die ons geloven dan?"*

Er zijn diverse indicaties dat zonen van Hells Angels ook tot de club toetreden of betrokken zijn bij het organiseren van misdaad. In Canada werd een zoon van een chapter-president veroordeeld voor drugshandel, afpersing en witwassen. Hij was op dat moment in 2005 hangaroud.⁷¹ Een andere zoon werd als lid door zijn mede-clubleden niet gewaardeerd: in een afgeluisterd telefoongesprek werd gezegd dat hij op de vleugels van zijn vader de club was binnengekomen, allerlei privileges zou hebben maar helemaal niets zou uitvoeren.

In Amerika werd de president van het chapter Ventura samen met zijn zoon (die ook lid is van hetzelfde chapter) en zijn ex-vrouw veroordeeld voor betrokkenheid bij diefstal van medicijnen van een luchtmachtbasis en het doorverkopen aan middelbare scholieren.⁷² Zijn dochter is advocate en heeft diverse Hells Angels verdedigd. Ook in Nederland zijn er zonen van Hells Angels die inmiddels zelf lid zijn of op een andere wijze aan de club zijn verbonden, zoals het beheer van een café of tattooshop die te relateren zijn aan de MC.

Familieleden van Hells Angels maken ook gebruik van de reputatie en diensten van de club. Zo had een dochter van een Nederlandse Hells Angel ruzie met een man, waarop ze haar vader belde die met behulp van een ander clublid de man te lijf ging.⁷³ Een familielid van een andere full colour member riep ook eens de hulp in van de club toen hij door een groep mensen in elkaar was geslagen. Deze member verzamelde vervolgens telefonisch snel enkele mensen bij elkaar die door hem alvast naar de betreffende locatie werden gestuurd. Ook belde hij naar zijn vrouw met de opdracht om een vuurwapen mee te nemen en direct

---

71 'Hells Angels chief's son pleads guilty', *Vancouver Sun*, 15 september 2006.

72 'Hells Angels leader, ex-wife and son get probation in drug-selling case', *Los Angeles Times*, 18 april 2002.

73 'Komen de Angels er weer mee weg?', *Vrij Nederland*, 27 oktober 2007.

aan hem te overhandigen. Zijn vrouw belde nog terug om te vragen of *“die van [mede-clublid] G goed is en dat daar alles op en aan zit”*. Uiteindelijk kwam het tot een grote vechtpartij, waarbij het lid een schot loste.⁷⁴

2.9 Werkzaamheden en arbeidsbetrekkingen

Leden van 1%-MC's zijn naast 'outlaw' ook gewoon burger. Zo vertelde een Hells Angel in een afgeluisterd gesprek dat hij ergens voor moest afzeggen omdat hij met zijn kleinkind naar een pretpark moest. 'Outlaw bikers' hebben evengoed een gezin, en ze werken voor zichzelf of voor een werkgever.

Net als andere burgers hebben ook leden van 1%-MC's relaties en belangen binnen legale economische branches. Het is echter opvallend dat 'outlaw bikers' over het algemeen niet in overheidsdienst werken en geen beroepen uitoefenen waarvoor een academische opleiding vereist is. De meeste zijn eigen baas, werkloos of hebben een functie met onregelmatige werktijden (zoals beveiliging). Een enkeling doet de verkoop van support-merchandise.

Uit het onderzoek Acroniem blijkt dat de dagindeling van een full colour member bestaat uit veel bellen, veel rijden, veel bezoeken en ontmoetingen (op het clubhuis, op parkeerplaatsen, in horeca-gelegenheden). Ook moet er periodiek wacht worden gelopen op het clubhuis. Wel is er sprake van grote niveauverschillen tussen de diverse Hells Angels. Zo blijkt een bestuurslid uit zijn summiere telefoongesprekken en alertheid op observatie een professionele beroepskrimineel, terwijl twee andere Hells Angels van alles met elkaar bespreken (zoals dronken zijn, op de camping staan, dagelijkse klussen, problemen met vrouwen en vriendinnen).

Het lidmaatschap van een 1%-MC houdt impliciet in dat een gewone arbeidsbetrekking vrijwel onmogelijk is. Een afgeluisterd telefoongesprek geeft dit duidelijk aan. Daarin spreken twee Hells Angels met elkaar over verschillende evenementen die in de komende anderhalf week in het buitenland plaatsvinden: een Harley-weekend in België, een happening in Engeland, een motorshow in Belfast nav eenjarig bestaan, een groot feest in Barcelona, in Duitsland een benefietfeest voor een zieke jongen en voor het gezin van een "gozer" die doodgeschoten is. Uiteindelijk zegt de ene Angel gepikeerd dat hij toch niet bij al die feesten aanwezig kan zijn.

---

74 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.18.

Tabel 2

KvK-inschrijvingen van individuele Hells Angels in Nederland	
onderhoud-klussen	18
tattoo	12
beheer-holding	6
café	6
motoren-auto's	11
kleding-textiel-leer	4
portier-garderobe	4
overig	27
totaal	88

Uit een analyse van de KvK-gegevens van individuele Hells Angels van alle Nederlandse chapters blijkt dat diverse leden een eenmanszaak of vennootschap onder firma hebben. Het gaat meestal om onderhouds- en klusbedrijven, bedrijven in de auto- en motorbranche, cafés, tattooshops, beheer- en holding-BVs (zie ook 4.5). Dit zijn sectoren die over het algemeen waardevol zijn bij het organiseren van misdaad of het witwassen van misdaadgeld.

Individuele Hells Angels hebben diverse belangen in legale branches. Zo zijn in Canada verschillende Hells Angels eigenaar van een motorwinkel, appartementencomplexen, supermarkten, cafés enzovoort.⁷⁵ Een Nederlandse Hells Angel die officieel eigenaar is van een bikeshop op Bonaire zou ook geïnvesteerd hebben in de bouw van zestien appartementen op het eiland.⁷⁶

Volgens één van de meest invloedrijke Canadese Hells Angels, Maurice Boucher, heeft elke full colour member zijn eigen 'keizerrijk'. Elk lid heeft toegang tot supportclubs met minder machtige bikers aangestuurd moeten worden om de belangen van de Hells Angels te behartigen. Daarbij gaat het om drugshandel, de seksbranche en bescherming en beveiliging. Het is voor een Hells Angel een hele klus om dit geheel te coördineren. Ze beginnen en eindigen hun dag met ontmoetingen en gaan van de ene afspraak naar de andere, zei Boucher.⁷⁷ Vanuit dit oogpunt is het een logische constatering dat geen enkele Hells Angel een conventionele arbeidsbetrekking heeft.

75 'Reorganized Crime', *Globe and Mail*, 26 september 2008.

76 'De slag om Bonaire', *De Telegraaf*, 4 oktober 2009.

77 'Reorganized Crime', *Globe and Mail*, 26 september 2008.

3

Het gedrag van 1%-MC's nader verklaard

Symbolen (met name de colours), activiteiten (meetings en runs), taalgebruik (uitdrukkingen) en de interne structuur en regels geven de 1%-MC's een sterke eigen identiteit. Al deze elementen dragen onlosmakelijk bij aan een groeps-cultuur in de 'outlaw bikerscene', en bijzonder in de afzonderlijke 1%-MC's. De regels en gebruiken hebben een grote invloed op het gedrag van individuele leden en op het groepsgedrag van verzamelingen leden.

Er zijn enkele bruikbare sociaal-psychologische begrippen om het gedrag van leden van 1%-MC's mee te kunnen verklaren. De sociale identiteit wordt vooral ontleend aan de groepen waaraan men zich verwant voelt en hangt samen met het emotionele belang en de waarde die aan de groep gehecht wordt. Bij een sterke sociale identiteit wordt de groep geïnternaliseerd in het zelfbeeld, en zijn kenmerken van de groep en het individu moeilijker van elkaar te onderscheiden. Voor full colour members, prospects en hangarounds geldt dat er een sterke sociale identiteit bestaat rond de levensstijl in een 1%-MC.

Daarnaast is er sprake van een sterke sociale categorisatie. Dit houdt in dat iedereen een ander probeert in te delen naar bepaalde groepen, op basis van karakteristieke eigenschappen en stereotypen. Een belangrijk aspect is dat de eigen groep altijd als 'beter' dan de anderen wordt beschouwd: loyaler, gehoorzamer, aardiger, eerlijker, etc. Leden van de eigen groep worden in de gemeenschap van 1%-MC's altijd 'brothers' genoemd.

Ten slotte is er sprake van out-group en in-group denken. De out-group zijn de personen van andere groepen, waaraan altijd dezelfde vooroordelen worden toebedeeld. Dat geldt bijvoorbeeld voor politieambtenaren, burgers in het algemeen of 'outlaw bikers' van een concurrerende 1%-MC. De in-group zijn de groepsleden, de 'brothers'.

In dit hoofdstuk wordt bekeken wat de uitwerking is van de groeps-cultuur op de meest belangrijke gedragsuitingen: zwijgzaamheid en interne intimidatie. Om aan te tonen dat het bolwerk niet volledig ondoordringbaar is wordt ook gekeken naar bekende signalen over interne strubbelingen, zoals roddels, factievorming en achterklap. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan de beeldvorming naar de buitenwacht.

3.1 Structureel groepsdenken

Zowel intern als extern is het gedrag van leden en van verzamelingen leden gebaseerd op macht. Binnen 1%-MC's wordt het gedrag gestuurd door drie machtsvormen:

- beloning: regels waaruit bij opvolging een beloning volgt, zoals een patch
- straf: bij overtreding van de regels volgt een straf, zoals een bad standing
- hiërarchie, zoals het niveauverschil tussen een hangaround en de vice-president

Daarnaast zijn er meer impliciete machtsvormen die bepalend zijn voor de bruikbaarheid van een persoon en dus diens kansen op toetreding, en vervolgens op zijn ontwikkeling in het chapter en de club:

- charisma, macht die voortvloeit uit de persoonlijke uitstraling
- deskundigheid, vaardigheden zoals kennis van zeestromen bij de Antillen
- informatie en relaties.

De regels van 1%-MC's hebben als doel om uniformiteit en loyaliteit te creëren. Omdat iedereen zich er aan dient te houden hebben ze een universele waarde binnen de club. Door deze nadruk op cohesie en interne trouw, bestaat er binnen een 1%-MC een groepsdruk richting elk afzonderlijk lid om daarvan niet af te wijken. In zekere zin is er in deze cultuur sprake van structureel groepsdenken: het streven naar consensus is zo groot dat dit het streven naar een onderbouwd besluit overvleugelt, terwijl de leden van de groep zichzelf daarvan niet bewust zijn.

Afwijkende meningen worden genegeerd of zelfs door de groep onderdrukt. Zo verklaarde een member van een Hells Angels chapter in 2004 over een bepaalde gebeurtenis waar hij zich niet in kon vinden en waarover hij zijn beklag had gedaan bij twee members van zijn chapter. Deze bedreigden vervolgens hem en zijn familieleden. Lidmaatschap van een 1%-MC trekt ook een zware wissel op het gezinsleven. Dit kan onder andere worden opgemaakt uit een gesprek over de club tussen een member en zijn vriendin, waarbij hij zegt: *"zeg maar tegen je zus ... ik doe toch niks. Als ik dit van tevoren had geweten, was ik er helemaal niet ingegaan."* Af en toe wil hij eruit gaan en vervolgens vraagt hij aan zijn vriendin *"wat heb je liever erin of eruit?"* Zij zegt eruit.

3.2 Zwijgzaamheid en geslotenheid

Het is voor Hells Angels verboden om belastende informatie aan de politie mee te delen. Dit is onder andere verklaard door diverse ex-Hells Angels, zoals de kroongetuige in Cobalt die zei dat de belangrijkste regel is dat er niet met de politie gepraat mag worden.

Het wordt ook duidelijk uit aangetroffen papieren bij het Amsterdamse Hells Angels clubhuis in oktober 2005. Op twee aan elkaar genietende A4-tjes, met vermoedelijk nieuwe 'rules & bylaws', stond eerst *"Brothers, Als jullie dit hebben doorgenomen kan het papier vernietigd worden, deze regels worden later bijgevoegd zonder details."* Vervolgens volgde onder het kopje HAMC Members: *"Geen Coöperatie: (deals met smeris of verklaringen die club of members in gevaar brengen.)"* Onder het kopje HAMC Prospects wordt deze regel herhaald.

In de woning van een lid van het chapter Amsterdam werden in oktober 2005 twee documenten aangetroffen hoe Hells Angels, prospects en hangarounds moeten handelen als er een inval plaats vindt en/of als er iemand opgepakt wordt. Drie van de vermelde punten zijn:

- *"Wat belangrijk is: dat je je mond houdt";*
- *"Zeg niks voordat jouw advocaat met je heeft gesproken";*
- *"Als je zonodig toch een verklaring moet afleggen, leg dan geen belastende verklaring af ten ongunste van anderen."⁷⁸*

Het verhoren van individuele Hells Angels levert in de regel dus geen informatie op. Amsterdamse Hells Angels die na de drievoudige moord werden benaderd leken aanvankelijk ter wille maar waren gaven later aan: *"je kent onze regels, ik weet het verder ook niet"*, of *"je kent de policy, ik kan je verder niets mededelen"*. Een andere Hells Angel, die al vanaf de jaren tachtig lid is, zei tijdens een verhoor in de zaak Acroniem: *"ik beroep mij gewoon op mijn zwijgrecht, dat is de gewoonte bij de Hells Angels"*. Een full colour member verklaarde dat hij een straf heeft uitgezeten terwijl hij onschuldig was, dat één van zijn clubleden de schuldige was, en dat als deze situatie zich weer zou voordoen, hij zonder meer de straf weer voor een ander zou uitzitten.

Behalve het bestaan van 'omerta' (de regel van stilzwijgen) in verhoren, weten diverse leden van de Hells Angels ook in andere vormen van communicatie een

---

78 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.1.2.

neutraal beeld te schetsen. Hoewel er in realiteit wellicht iets anders aan de hand is, creëren ze via de telefoon een ander beeld. De zaak Cobalt heeft op een overtuigende wijze inzichtelijk gemaakt hoe de rust en orde binnen de groep behouden bleef na de drievoudige moord. Ten eerste bleek er uit de beluisterde tapgesprekken niet dat de leden betrokken waren bij de verdwijning van de drie Nomads. Er konden geen relevante signalen uit worden opgepikt. De gesprekken gingen over alledaagse bezigheden (de dag opstarten na de wekelijkse meeting, afspraken in Brabant, afstemmen van verbouwingswerkzaamheden, etc); het leek alsof er niets ernstigs had plaatsgevonden. Ten tweede werd een aanwezige Nomad die ontdaan leek, enkele uren na de verdwijning benaderd door twee betrokken Nomads om hem onder controle te houden (om te voorkomen dat hij in zijn emotionele toestand steken zou laten vallen waardoor de club grote risico's zou lopen). Ook lieten enkele Nomads over de telefoon weten dat ze niet wisten waar de drie gebleven waren, maar dat ze wel vaker weg waren en vast terugkwamen. Ze zochten wel en keken rond. De Nomads gingen er dus vanuit dat ze afgeluisterd werden, en pasten hun verhalen daar op aan.

Uit de bovenstaande voorbeelden van geslotenheid en de bedrevenheid vanuit de Hells Angels met het manipuleren van beeldvorming blijkt dat in principe niets is wat het aanvankelijk lijkt. Dit wordt ook duidelijk uit de analyse van de vondst van de drie lichamen in de beek bij Echt. Een ervaren opsporingsambtenaar geeft hierover de volgende hypothese:

“Het was wel de bedoeling dat de lijken gevonden moesten worden. Het was tevens een signaal aan de Colombiaanse drugsmafia dat de Nomads hadden afgerekend met de personen die verantwoordelijk waren voor de ripdeal van de grote partij cocaïne. De keuze van de plaats waar de lijken werden neergelegd, was ook niet toevallig gekozen. Ieder chapter heeft in de omgeving van het clubhuis wel enkele plekken waar ongestoord en zonder risico's dat er afgeluisterd kan worden, geheim overleg gepleegd kan worden. Dat zijn meestal plaatsen in de buitenlucht in wat meer afgelegen gebieden. Zo'n plek (de vindplaats van de drie lijken) was er een voor de Nomads Holland. Het was dus een bewuste keuze om de lijken daar neer te leggen.

Ook opvallend was een detail dat ontdekt werd tijdens het onderzoek aan de drie lichamen van de vermoorde angels. Naast het feit dat er met meerdere vuurwapens op verschillende vitale lichaamsdelen van de vermoorde angels was geschoten, bleek dat zij alle drie een doorschot in de rechterpols hadden. De volgende anekdote zou een verklaring hiervoor kunnen zijn.

Jaren geleden was een buitenstaander aanwezig op het clubterrein van de Angels in Amsterdam. Toen was het nog wat makkelijker om daar naar binnen te lopen en een praatje te maken. Het viel betrokkene toen op dat meerdere angels een leren band droegen om de rechter pols. Desgevraagd werd gezegd dat dit louter ter bescherming van de pols was. Deze zou namelijk zwaar geblesseerd kunnen raken bij een valpartij met de motor. De rechterhand diende tenslotte om de gashendel te bedienen aan het stuur van de motor.

Nu bestaat er binnen de wereld van de Angels ook de uitspraak: "after death, we'll drive in hell". Na de dood ontmoeten de angels elkaar weer in de hel en gaan dan weer lekker aan het motorrijden. Het lijkt er op dat de drie vermoorde Nomads de vreugde van het motorrijden in de hel na hun liquidatie ook nog was ontnomen. Je kunt tenslotte geen gas meer geven met je rechterhand als je pols dusdanig verminkt is door er een kogel doorheen te jagen. Dit is dus wel een erg wrange vorm van straffen. Het gaat zelfs verder dan de dood alleen."

3.3 Interne intimidatie

Hoewel naar de buitenwereld het beeld wordt opgehouden dat Hells Angels elkaar niet zullen verlinken vanwege de hechte gebroederlijke band die ze onderling hebben, lijken individuele leden toch andere redenen te hebben – namelijk de angst voor repressailles vanuit de MC. Sommigen gaven ook aan dat ze eigenlijk al langer met het idee rondliepen om de MC te verlaten, maar dat ze niet durfden door te zetten vanwege mogelijke negatieve gevolgen. Members van drie verschillende chapters van de Nederlandse Hells Angels verklaarden afzonderlijk van elkaar de reden voor hun angst om te verklaren over strafbare feiten in relatie tot de MC.⁷⁹

- Een member van chapter A verklaarde in 2004 dat het gewoon gevaarlijk is om één en ander over de club te verklaren. Ook zei hij dat hij zelf al eens had overwogen om uit de club te gaan, maar dat hij dat nog niet had gedaan omdat hij bang was voor de gevolgen voor hemzelf, zijn vrouw en kinderen. Hij zei ook dat als bekend werd dat hij dit allemaal verteld had, dat hij zichzelf nog liever een kogel door zijn hoofd schoot, dan dat hij moest wachten tot zij dat kwamen doen, of dat zijn vrouw en kinderen zich zorgen moesten maken. Vervolgens zei hij dat hij niet alleen te maken had met zijn chapter, daarna kwamen de Hells Angels Holland en nog de hele wereld, dat was zo groot.

---

79 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.1.2.

- Een andere member van chapter A deelde tijdens een verhoor in 2004 mee, dat hij er psychisch doorheen zat; dat hij nog nooit zoveel tegen politiemensen had verteld; dat hij veel te veel gezegd had, maar dat hij die uitlatingen niet meer kon terugdraaien; dat hij verder niets kon vertellen omdat hij anders een kogel door zijn kop kon krijgen. Op de vraag van de verbalisanten of dit door de Hells Angels zou gebeuren, antwoordde de member "ja".
- Een derde member van chapter A verklaarde in 2004 dat hij op de hoogte was van wat zich had afgespeeld in een bepaalde Hells Angels locatie. Voor zijn eigen veiligheid wilde hij geen verklaring afleggen. Hij verklaarde dat hij bang was dat hij doodgeschoten zou worden indien hij deze wetenschap zou vertellen, hetgeen hij duidelijk maakte met een handgebaar met zijn vinger tegen het hoofd.
- Een member van chapter B verklaarde in 2004 dat hij nu gewoon naar buiten kon lopen en elk clubhuis kon bezoeken en met ze kon gaan zuipen. Hij was straight en hoefde voor niemand bang te zijn. Als je een misstap begaat dan was je niet straight en dan moest je oppassen. Verder in zijn verhoor verklaarde hij dat hij nooit praatte over anderen. Hij had niet over de Hells Angels gepraat, er werden hem woorden in de mond gelegd. Hij had over niemand gepraat. Hij wilde niets meer zeggen en wilde terug naar zijn cel.
- Een member van chapter C verklaarde in 2004 dat hij niet bereid was om een verklaring af te leggen. Hij zei dat zijn gezin, vrouw, zoon en hond hem dierbaar waren en verder niet op zaak wilde ingaan.

Het verslag van een verhoorkoppel (V) met een member (A) van een chapter laat de interne gevoelens zien:

A: "Jullie kunnen op je kop gaan staan, ik zal niets zeggen. Ik respecteer jullie en ook jullie werk, maar ik beroep mij op mijn zwijgrecht. Al moet ik 10 jaar zitten, of 20 jaar, ik zeg niets."

V: "Het zal toch niet zo zijn dat men tegen jou heeft gezegd dat als jij je mond zou opendoen, jij of je kinderen de volgende zouden zijn?"

(Opmerking verbalisanten: Verdachte laat zijn hoofd nog lager zakken en begint te huilen. Hij maakt een gebroken indruk.)

V: "Niemand heeft het recht om een ander te dreigen of onder dwang te houden. Jij moet zelf een keuze maken of jij over zaken wilt praten en of je

duidelijkheid wilt verschaffen over je eigen rol. Als je onze hulp of de hulp van justitie nodig hebt, dan moet je ons dat aangeven."

A: "Sorry dat ik huil. Ik ga maar voor één ding en dat zijn mijn kinderen. Die zijn mij alles waard. Ik beroep mij met alles op mijn zwijgrecht en zal niets zeggen."

V: "Het kan toch ook zo zijn dat je over je eigen aandeel een verklaring geeft en dat je verder niet over andere mensen praat. Wij hebben tot op heden nog niet aan jou gevraagd wat anderen hebben gedaan."

A: "Jullie snappen het niet. Ik kan gewoon niets zeggen en zal dit ook niet doen. Ik weet waarvoor ik ga en al moet ik 20 jaar zitten, ik zeg helemaal niets. Ik kan gewoon niets zeggen."⁸⁰

Interne discipline wordt bestendig doordat een prospect bij het behalen van zijn colours onder andere zijn persoonlijke en familiegegevens moet verstrekken. Doordat deze informatie bij de club bekend is, wordt het voor een individu erg riskant om een belastende verklaring af te leggen. Hij weet dat daarmee ook de personen gevaar lopen, over wie hijzelf gegevens aan de club heeft verstrekt. Ook bij andere 1%-MC's kunnen dergelijke pressiemiddelen worden waargenomen. Zo gaf een ex-lid van een Duits Bandidos chapter aan bij zijn getuigenis tegen zijn oude club dat hij hierdoor "voor het neerschieten was vrijgegeven en loslopend wild was geworden".⁸¹

Intimidatie vindt niet alleen binnen een 1%-MC plaats, ook worden andere MCs in grote mate beïnvloed. Dit zijn MCs die zich niet conformeren aan de normen en waarden van de 1%-MC's. Zo werd in januari 2004 de MC Renamed onder grote druk van 1%-MC's opgeheven. In de notulen van de HAMC Holland meeting van februari 2004 stond het als volgt verwoord: "Renamed Amersfoort colours afgenomen na woorden met Zwolle. Info volgt". Uit onderzoek bij de RDW bleek dat de Harley-Davidson motoren van de president en de voorzitter van de opgeheven MC waren overgeschreven op naam van de secretary van het Hells Angels chapter Kampen. Vervolgens waren ze naar andere Hells Angels van de chapters Haarlem en Kampen overgeschreven. Oud-leden en -bestuurders van MCs die naar verluidt onder druk zijn opgeheven verklaren hier niets over. Zo zou de MC Purgatory door interne problemen uiteen zijn gevallen en werden ze door niemand gedwongen (hoewel

---

80 Cobalt-pv 26-000817.

81 "Ich bin zum Abschuss freigegeben", *Der Spiegel*, 4 maart 2008.

uit tapgesprekken duidelijk een ander beeld naar voren kwam). Oud-leden van de MC Bredevoort wilden *"er verder niet over praten"*, *"het was al geregeld met de club uit Zwolle"*.⁸²

3.4 Communicatie

Hells Angels zijn zich in de regel zeer bewust van observatie-, onderschepping- en afluisterstechnieken en van de risico's die informatiedragers met zich meebrengen. Volgens Canadese getuigendeskundigen wordt er in clubhuizen steevast gewaarschuwd om voorzichtig te zijn met communicatie (zie ook 6.1.2). Zo werd er in een clubhuis in Nederland het volgende verzoek aangetroffen: *"papier, notities, enz. meteen vernietigen. is slimmer. dank u!"* Over gevoelige onderwerpen mag niet over open lijnen worden gecommuniceerd. Chapters dienen dergelijke onderwerpen te coderen, wanneer ze dat nalaten dan worden ze van mailinglijsten verwijderd.

Als de Hells Angels weten dat een opsporingsonderzoek is ingesteld tegen de club of één of meerdere leden, dan worden extra afschermingsmaatregelen genomen. Zo worden belangrijke zaken dan niet meer in het clubhuis besproken. Ook worden er geen e-mails meer verstuurd; belangrijke berichten worden dan per koerier (e.g. personen van supportclubs) verstuurd.

Daarnaast worden besprekingen in het openbaar ook afgeschermd, zodat er geen derden kunnen meeluisteren. Zo had een chapter van een 1%-MC een aparte ontmoetingsplaats waar gevoelige zaken besproken werden. Dit was in een open weiland, op enkele honderden meters van de dichtstbijzijnde onverharde weg, waar er voor de politie geen mogelijkheden bestonden om af te luisteren. Bij besprekingen werd de auto langs de onverharde weg geparkeerd, en werden daar alle communicatiemiddelen achtergelaten. Vervolgens moest men nog een eind lopen om de plek te bereiken.⁸³

Een andere afschermingstactiek wordt in drukke openbare ruimtes gebruikt. Dan vormen diverse hangarounds, prospects en full colour members een schild om de personen die met elkaar over gevoelige zaken moeten spreken.

---

82 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.5.

83 Dit gedrag is ook te zien in de Canadese televisieserie 'the Last Chapter' deel 1 en 2 waarin een lokale chapter van een outlaw motorcycle gang belangrijke vergaderingen hield op een dergelijke niet te observeren plaats.

3.5 Interne facties, roddel en achterklap

Ondanks de diverse bindende normen en regels kunnen de Hells Angels niet als één onlosmakelijk verbonden 1%-MC worden gezien. Net als in de 'gewone maatschappij' is hier ook sprake van intieme relaties, wraakzucht, roddel, facties en persoonlijke rancunes. Een voorbeeld hiervan is de verwijdering *in bad standing* van de president van het chapter Amsterdam en de president van het chapter Westport. Beiden waren naar verluidt benaderd door vastgoedmagnaat Willem Endstra om diens afperser Willem Holleeder te vermoorden. Deze laatste was een frequent bezoeker van het clubhuis in Amsterdam en had daar goede relaties. Er hing zelfs een re-make van het Heineken-logo met de naam Holleeder. Naar verluidt zouden de twee Hells Angels Holleeder tijdens een bezoek aan het Amsterdamse clubhuis met een bomaanslag hebben willen doden. Toen dit bij de andere clubleden bekend werd, werden beide Hells Angels ter verantwoording geroepen. Vervolgens werd bij beiden het *in bad standing* proces in werking gezet.

Dezelfde interne strubbelingen leken aanwezig rondom de moord op de drie Nomads. Mogelijk wisten de Amsterdamse Angels daar niets van, en kwamen ze daags na de vermissing langs om verhaal te halen. De Amsterdamse Angels leken niet goed op de hoogte te zijn, vernamen het nieuws ook uit de media. Er was sprake van animositeit tussen de chapters. Het leek erop dat de weduwen hun vertrouwen hadden verloren in de Nomads en goede contacten onderhielden met een Amsterdamse Angel en een Angel die in Spanje verbleef. Opvallend was dat na de moord drie kaderleden van de Nomads naar Amsterdam gingen, terwijl tegelijkertijd twee kaderleden van de Hells Angels Amsterdam naar de weduwe van de vermoordde president van de Nomads gingen. Deze twee kaderleden hadden altijd innige banden met de drie vermoordde Nomads. Samen maakten ze met nog enkele andere Hells Angels deel uit van het zelfbenoemde 't' Setje'.⁸⁴

Strubbelingen en factievorming lijken dus meer voor te komen dan op basis van de regelhandhaving verwacht worden. Een ander sluimerend intern conflict werd beslecht met de dood van een kaderlid van een chapter, waardoor diens positie door een jarenlange rivaal kon worden ingenomen. Ook zijn vrouw was blij met de gang van zaken. Haar (afgeluisterde) ervaringen tijdens de uitvaart van de dode member deelde zij aan hem mee. Ze wilde voor de zekerheid kijken of hij echt wel dood was.

---

84 Cobalt-pv 25-004700 en Cobalt-pv 25-004477.

"Ik wou hem eigenlijk een tikje tegen de schouder geven [...] Stel je voor dat ik daarheen ga en ik heb daar een glimlach op mijn lippen, dadelijk word ik gelyncht."

3.6 Imago en PR-management

Tot de periode vóór de rechtszaken Cobalt en Acroniem had de Nederlandse HAMC met name een imago van 'outlaws'; personen die ervoor kozen om zich niet te conformeren naar de algemeen aanvaardde normen en waarden. Dit had op vele personen aantrekkingskracht: zo was er bij de CIE een persoon geweest die verklaarde over zijn belevenissen met de club. Hoewel hij geen lid was en dus eigenlijk een buitenstaander was, ervaaarde hij de machtsuitstraling in het openbaar als prettig. Mensen stonden *en masse* op van het terras, of accepteerden gelaten het voordringen door de club in de wachtrij voor het inchecken op een vliegveld. Door het groepsgedrag ontstaat een uniformiteit, waartegen het vrijwel onmogelijk is om niet mee te doen. Meedoen voelt goed en levert in potentie veel op. Verzet werkt averechts en beschadigt de positie.

Sinds Acroniem en Cobalt lijken de Hells Angels nog meer energie in het imago van de club te steken: het zouden gewone vrije jongens zijn die van motoren houden en graag feesten, maar die zich zeker aan de wet houden. Door het steunen en organiseren van liefdadigheidsactiviteiten en het doneren aan goede doelen laten ze zien dat ze het hart op de juiste plaats hebben.⁸⁵ Door de Hells Angels en hun advocaten wordt daarom vaak verwezen naar het grondrecht vrijheid van vereniging. Om dit imago van gezagsgetrouwe vereniging te kunnen handhaven is het bewaren van rust en interne discipline essentieel.

De zorg voor het imago en relatiemanagement is voor de Hells Angels een internationaal punt van aandacht. Zo hebben diverse Duitse Hells Angels chapters een PR-afdeling (team 81). De zorg voor het imago bleek onder andere uit de doorzoeking van het clubhuis van de Hells Angels Haarlem in oktober 2005. Daar werd onder andere een verslag aangetroffen van de World en European Officers Meeting die in november 2004 in het Duitse Hanau had plaatsgevonden. Hells Angels uit verschillende landen brachten tijdens de meeting onderwerpen ter sprake. Daarbij was één opmerkelijk voorstel:

---

85 Niet alleen de Nederlandse Hells Angels doen aan liefdadigheid: ook de Canadese Hells Angels hebben hier al enige jaren ervaring mee. 'Riding with the Hells Angels, for charity', *Sunday News*, 6 juli 2003. 'Hells Angels taking out ads. Risk of 'criminal' label', *Sun Media*, 17 december 2004. 'Hells Angels lobby for halo', *Toronto Star*, 17 december 2004.

“alle landen zijn uitgenodigd om hun advocaten naar een vergadering te sturen om informatie uit te wisselen, welke verzameld is in recente rechtszaken. Dit zal de basis zijn van een juridische denktank, welke zich in de loop van de tijd zal uitbreiden. Er is voorgesteld dat er 2 van dergelijke vergaderingen per jaar zouden moeten plaatsvinden, voor geschatte kosten tussen de twee en drieduizend Euro per land per jaar. De eerste vergadering zal op 4 december 2004 plaatsvinden.

*De landen die geïnteresseerd zijn in het sturen van hun advocaten naar deze vergaderingen, of voor meer informatie, neem contact op met [...]. **Dit wordt beschouwd als van het grootste belang te zijn voor de toekomst van de club.** Dit is niet alleen voor de Europese landen. Alle landen worden dringend verzocht om deel te nemen.”⁸⁶*

Het publieke gezicht bestaat niet alleen uit het gedrag van vrije jongens en liefdadigheid, maar wordt ook bepaald door het optreden bij begrafenissen. Het groepsgedrag bij deze evenementen is vooral indrukwekkend en intimiderend: vele strakke gezichten en kreten (“AFFA!”), vele colours en tattoos, vele motoren en veel lawaai. Politiebegeleiding om het gebeuren in goede banen te leiden is geen uitzondering. Het meest in het oog springende voorbeeld is de rouwstoet voor de geliquideerde beroepskrimineel en aspirant Hells Angel Sam Klepper in september 2000, waarbij voor het hoofdbureau van de Amsterdamse politie vuurwerk werd afgestoken en het verkeer in de binnenstad ontregeld werd. De Hells Angels zijn hierin niet uniek. Zo werd een overleden Satudarah-lid in juli 2009 onder begeleiding van honderden ‘outlaw bikers’, waaronder ook Hells Angels en leden van supportclubs, naar zijn laatste rustplaats gebracht.⁸⁷

Een veelgebruikte methode van imago-opbouw en -beheer is het gebruik van one-liners met een omineuze, non-conformistische of outlaw betekenis. Zo staat de volgende quote op de website Hells Angels world: *“When we do right nobody remembers when we do wrong nobody forgets”*. Op de memorialsite staat: *“In loving memory of our many brothers of the Hells Angels motorcycle club who have paid the ultimate price for the lifestyle we live and love”*. Uit dergelijke expliciete statements valt op te maken dat 1%-MC’s hun omgeving duidelijk willen maken dat hun levensstijl risicovol is. De Bulldog Bash, het

---

86 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.3.2.D.

87 ‘De laatste gang, met honderden Harleys’, *Tubantia*, 16 juli 2009.

jaarlijkse Engelse motorfestival dat door de Hells Angels wordt georganiseerd heeft als motto "*Preserve your lifestyle*".

Dit imago en taalgebruik loopt door tot aan de dood. Van de wake van een overleden Hells Angel lid werden foto's aangetroffen van de baar met een bloemstuk met daarin een automatisch wapen; het opgebaarde lichaam met het automatisch wapen over de borst gekruist; en de president van het chapter met een automatisch wapen in zijn handen. Op één van de foto's is de tekst: "*Brothers in Crime see you later pall*" te lezen dat is verwerkt in een bloemstuk.⁸⁸

Het publieke gezicht van 1%-MC's wordt ook gevormd door motorevenementen in de openbare ruimte, zoals meerdaagse festivals of de Harley-Davidson dag in diverse Nederlandse steden. Het jaarlijkse motorevenement in het Belgische Leopoldsborg – met optredens van bands, striptease- en buikdanseressen en motoroptochten – trekt duizenden motorrijders. Ook diverse 1%-MC's zijn daar aanwezig, waaronder Nederlandse Hells Angels. Een ervaren CIE-rechercheur vergeleek het aftastende gedrag dat bikers bij een eerste kennismaking laten zien met dat van honden. Uiteindelijk mondt het 'snuffelen' uit in een flinke vechtpartij tussen de twee clubs, waarbij iedereen vecht en klappen oploopt. Zo wordt duidelijk wat voor vlees men in de kuip heeft. Daarna schudt men elkaar de hand en is het contact gelegd.

Soortgelijke evenementen vinden ook elders ter wereld plaats. In Engeland wordt door de Hells Angels jaarlijks in de zomer het vierdaagse Bulldog Bash festival georganiseerd. Op het programma staan optredens van rockbands, dragraces, stuntteams, wet t-shirt contests, paaldansen en topless motorwasbeurten. Elke editie trekt tienduizenden bezoekers en verloopt in de regel zonder ernstige incidenten. De beveiliging op het festivalterrein wordt uitgevoerd door de Hells Angels zelf.⁸⁹

Chapters van 1%-MC's organiseren elk jaar diverse feesten en support party's. Het Hells Angels chapter North Coast heeft per jaar meerdere feesten waar telkens ca. duizend bezoekers op af komen. In februari 2005 organiseerden ze hun 15de party.

---

88 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.2.

89 www.bulldogbash.com, bezocht op 7 december 2009.

4

Beheersing van de omgeving en dominerend in het criminele circuit

De Canadese auteur en oud-biker Daniel Wolf schreef dat door de stringente handhaving van zwijgzaamheid 'outlaw bikers' bij uitstek geschikt zijn voor het organiseren van misdaad: *"It is a society capable of enforcing internal discipline, including an iron-clad code of silence... Uncompromising commitments of brotherhood generate cohesion, mutual dependence, and a sense of a shared common fate. The lengthy socialization required to become a legitimate 'biker' and the two years of proving oneself as a probationary member in order to become a member make the infiltration of a club by the police a virtual impossibility."*⁹⁰

4.1 Van non-conformisme naar het organiseren van misdaad

Verbanden tussen de Hells Angels en grote kopstukken uit de onderwereld gaan terug tot in de jaren zeventig. De oude penoze-baas Maurits (zwarte jooop) de Vries huurde de Hells Angels in om de straat waar aan zijn nachtclub Casa Rosso ligt, in het Amsterdamse Wallengebied, in de gaten te houden. Pas in de jaren negentig lijken de Hells Angels zich echter toe te gaan leggen op grootschalige drugshandel. De commissie Van Traa wijst hierop in 1996. Begin deze eeuw volgt de bevestiging als de banden van individuele Hells Angels met onder andere Willem Endstra, Willem Holleeder en Sam Klepper bekend raken en de drievoudige moord in Oirsbeek blijkt voort te vloeien uit een ripdeal van honderden kilos cocaïne. Diverse Hells Angels hebben al decennialang contacten in het desbetreffende regionale of soms landelijke criminele circuit.

Uit verklaringen van ex-leden van 1%-MC's blijkt dat de oriëntatie en de cultuur van deze clubs gericht zijn op non-conformisme. Hoewel dit op het eerste gezicht een imago van vrijbuiters met zich meebrengt, blijkt uit de verklaringen dat het leven en lidmaatschap binnen een 1%-MC zich met name afspeelt in het criminele circuit.

---

90 D. Wolf, 1991, *The Rebels: a Brotherhood of Outlaw Bikers*, University of Toronto Press, p. 266. Geciteerd in H. Abadinsky, 1997 (5de druk), *Organized Crime*, Chicago: Nelson Hall.

Volgens een verklaring van een ex-lid betalen Bandidos-leden maandelijik € 110 aan de clubkas, waarvan van alles gekocht werd. Hij gaf eveneens aan dat hij geen lid kende die geen wapen had. De voornaamste drijfveren van club-presidenten waren volgens hem geld, gebieden en macht. Nee zeggen was geen optie. De clubkas bevatte ook gelden vanuit de handel in cocaïne, wapens en vrouwen. De Bandido-leden met een hoge rang konden de clubkas aanwenden voor eigen zaken, maar ze moesten alles terugbetalen en een deel van de winst afstaan.⁹¹

Uit de verklaring van een Duitse ex-Hells Angel die circa vier jaar lid was geweest blijkt de 'criminele' inslag van de Hells Angels. Hij zegt onder andere dat buitenlandse contacten erg belangrijk zijn vanwege financiële belangen bij illegale trajecten en de onderduikmogelijkheden. Daarnaast kende hij geen enkele Hells Angel die niet crimineel aan de slag moest om alle lidmaatschap-onkosten te kunnen betalen. Volgens hem is de hangaround- en prospectperiode alleen maar bedoeld om de loyaliteit te bewijzen naar de club, wat inhoudt dat er criminele activiteiten ontplooid moeten worden.⁹²

Een Amerikaanse ex-Hells Angel verklaarde in 2004 dat de Hells Angels als organisatie erg voorzichtig is maar dat iedereen de colours voor zijn eigen doeleinden gebruikt, ofwel criminele doeleinden en dat dit binnen de club wordt geaccepteerd. Iedereen zou de club gebruiken om criminele activiteiten te ontplooiën. Het kostte hem in totaal minstens 6000 dollar per jaar om Angel te zijn, maar dat het bijna onmogelijk was om alle kosten uit je reguliere baan te bekostigen. De meesten hadden daarom een aanvullend inkomen uit illegale activiteiten. Snelle manieren om aan geld te komen waren door spullen te stelen, verzekeringsbedrijven op te lichten en deel te nemen aan drugsdeals. Een Hells Angel kan bij het kopen van drugs of wapens rekenen op een gunstige deal vanwege de reputatie van de club.⁹³

De Hells Angels worden volgens hem ook ingehuurd om personen te vermoorden. Dit kan gebeuren door iemand die belangrijk is voor de club, of door iemand met voldoende geld. Anderen zouden de Hells Angels benaderen om dergelijke klussen uit te voeren omdat ze weten dat zij nooit met politie en justitie zullen praten. De ex-Hells Angel ziet zijn oude club op zich niet als

---

91 'Biker turf war escalating in Germany', *Der Spiegel*, 4 maart 2008.

92 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

93 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

criminele organisatie, maar als een verzameling criminelen die handelen in verdovende middelen en wapens etc.⁹⁴

De kroongetuige in Cobalt gaf een gelijklopende verklaring, namelijk dat iemand niet per se crimineel hoeft te zijn om bij de Hells Angels te komen maar dat hij dat vanzelf wordt, omdat een Hells Angel op grote voet leeft en daarom moet beschikken over veel geld. Hij verklaarde verder dat de club moet weten of iemand er criminele activiteiten op na houdt. Als dat niet bekend is voor de club en het pas later uitkomt, dan moet er verantwoording afgelegd worden en zijn er pas echt problemen.⁹⁵

4.2 Opbouwen en onderhouden van de machtspositie

4.2.1 De machtspositie in het criminele circuit

De Hells Angels zijn al jaren een zeer sterke marktpartij vanwege hun reputatie, netwerk en afscherming: niemand zal deze hechte en intimiderende club moedwillig oplichten, ze beschikken over goede contacten naar andere grote criminelen in binnen- en buitenland, en het is bij hen zonneklaar dat ze geen informatie doorspelen naar de politie.

Een Canadese politie-infiltrant van een Hells Angels chapter gaf in 2008 voor de rechtbank aan dat drugscriminelen lid worden van de club. Met het dragen van de 'death head' verkrijgen ze namelijk macht en een crimineel netwerk. "*De patch betekent spieren en iedereen staat er achter, met de patch heb je macht*". Op de vraag van de rechter of de Hells Angels in Ontario niet gewoon gekenmerkt kan worden als een verzameling motorenhouderingen op leeftijd, antwoordde hij dat niets verder van de waarheid is.⁹⁶

In Denemarken herbergen gevangenis inmiddels dermate veel leden van 1%-MC's en hun supportclubs, dat de autoriteiten er ernstig rekening mee houden dat er in detentie actief nieuwe hangarounds en prospects gewonnen worden. Door de omvang van de groep gedetineerde 'outlaw bikers' is het vrijwel onmogelijk geworden om door verspreiding netwerkvorming tegen te houden.⁹⁷

---

94 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

95 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.10.1.

96 'Gang run like a business, judge says', *The Toronto Star*, 1 oktober 2008.

97 'Danish prisons become haven for gangs', *IceNews – Daily News*, 25 juli 2009.

Enkele individuele Hells Angels gebruiken de club als instrument bij de organisatie van hun misdaadprojecten. In de 'bovenwereld' houden zij zich bezig met het aansturen van en de controle over freefight evenementen, het deelnemen aan of sponsoren van autoracerij en het opkopen van sportclubs. Beiden zijn mogelijk witwasvehikels: er kan veel contant geld in worden gepompt. Bovendien worden entreekaarten van freefight evenementen zelf opgekocht. Ook seksclubs zijn mogelijk witwasvehikels: daar kan makkelijk contant geld in worden gepompt. Daarnaast zijn ze actief in de beveiligingsbranche.

Het netwerk van de dominante leden binnen de Hells Angels is grenzenloos. Waar chapters zijn, zijn contacten om misdaadprojecten op te zetten. Er zijn sowieso aantoonbare contacten van Nederlandse Hells Angels in Zuid-Afrika, Zuid-Amerika, de Nederlandse Antillen, Canada, de Verenigde Staten en binnen de Europese Unie, met name met 'brothers' uit België, Denemarken en Duitsland. Ook andere Europese full colour members hebben contacten in andere werelddelen. Zo reisde de Zweedse Hells Angel Thomas Moller frequent op en neer tussen Zweden en Zuid-Afrika.⁹⁸

In geval van clubproblemen wordt er dikwijls hulp gevraagd aan buitenlandse chapters. Die aanvragen om hulp en/of support worden altijd beantwoord. Als bijvoorbeeld een lid van de Hells Angels wil onderduiken dan kan hij terecht bij een buitenlands chapter. Zo verschool een Hells Angel van het Canadese chapter Sherbrooke zich in Amsterdam.⁹⁹ Volgens verklaringen van diverse ex-Hells Angels blijkt dat een Hells Angel altijd kosteloos bij (de members van) een ander chapter kan verblijven. Op Curacao bijvoorbeeld verblijven Nederlandse members in woonruimtes van de leden van het chapter Curacao. Dit wereldwijde netwerk van ad hoc onderkomens biedt elke full colour member in principe de mogelijkheid om flexibel zaken te organiseren.

Diverse individuele Hells Angels hebben al jarenlang contact met personen uit het criminele circuit.

- De Hells Angels zijn in 1998 op de begrafenis van de vermoorde drugs-criminelen Rinus den Boer en Nico van Golde ingezet als "ordedienst".
- De beruchte misdaadondernemer Sam Klepper was prospect van het chapter Amsterdam. Hij vierde in 1999 in zijn prospectperiode met diverse Nederlandse Hells Angels in Spanje vakantie. Nadat hij in 2000 geliquideerd werd benoemde de club hem postuum als full colour member.

---

98 'Hells Angels leader loses sickness benefits', *The Local*, 22 maart 2009.

99 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

- Willem Holleeder onderhield goede banden met het chapter Amsterdam en was tot aan zijn aanhouding in 2006 een graag geziene gast op het clubhuis.
- Een andere bekende Amsterdamse beroeps crimineel onderhoudt eveneens goede banden met diverse Amsterdamse Hells Angels.
- Eén van de meest dominante Nederlandse Hells Angels heeft vele contacten in het criminele circuit. Daarbij gaat het om personen die betrokken zijn geweest bij grootschalige drugstransporten en het witwassen van misdaadgeld. Dergelijke personen hadden in afgeluisterde telefoongesprekken met de desbetreffende Hells Angel altijd een onderdanige rol en gedroegen zich ook zo.
- Interessant is ook de bepantserde auto die op naam heeft gestaan van verschillende personen. De eerste eigenaar was advocaat Bram Moszkowicz, daarna volgde autohandelaar Brouwer (die naar verluidt diverse bepantserde auto's had geleverd aan Holleeder, Hells Angels en voorheen ook aan Etienne Urka), toen volgden achtereenvolgens Holleeder, Stoeltje en een andere Hells Angel.

Vermoedelijk zijn het onderhouden van goede banden met dominante misdaad-ondernemers belangrijker dan de interne loyaliteit. Illustratief is de behandeling van de Hells Angels kaderleden Willem van Boxtel en Willem Pijpker, toen in 2004 het verhaal ging dat beiden door wijlen Willem Endstra zouden zijn benaderd om Willem Holleeder te vermoorden. Nadat dit verhaal de ronde deed binnen de Hells Angels en ook Holleeder er lucht van kreeg, toog de laatste naar het Amsterdamse clubhuis. Daar zei hij volgens een afgeluisterd telefoongesprek van Willem Pijpker met een andere Hells Angel "*jullie lossen het op, of ik los het op binnen een week*". Niet veel later werden Pijpker en Van Boxtel in bad standing uit de club gezet en werden hun eigendommen aan andere Hells Angels verkocht of overgedaan.¹⁰⁰

De drievoudige moord op de Limburgse Nomads heeft volgens een ervaren opsporingsambtenaar erg veel schade aangericht in de relaties naar anderen in het criminele circuit, zowel in het binnenland als in het buitenland. Ook andere ervaren opsporingsambtenaren zijn van mening dat de rechtszaken en media-aandacht de positie van de Hells Angels in het criminele circuit vermoedelijk hebben verzwakt. Ze kunnen hun status niet afdwingen, omdat dit mogelijk nieuwe politiebepantsering zal opleveren. Ook door de branie en arrogantie van de Amsterdamse Angels zouden andere 1%-MC's niet meer met hen willen

---

100 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.4.13.

samenwerken. Het lijkt erop dat door de afgenomen macht de Hells Angels ook de controle op diverse criminele trajecten kwijtraakt (zie volgende paragraaf).

4.2.2 Machtspositie in de 'bikersscene'

De Hells Angels lijken ook andere motorclubs met colours te controleren. Zo belde een Nomads-lid met een kaderlid van zijn chapter om door te geven dat er een motorclub met zwarte colours door de stad reed en dat ze even zouden gaan kijken.¹⁰¹

In december 2004 werd een getuige verhoord die enige tijd daarvoor president was geweest van een MC die uiteindelijk werd opgeheven. Hij verklaarde over de 'bikerwereld' dat respect en aanzien daarin het belangrijkste zijn en dat de Hells Angels het hoogste aanzien hebben. Hij zei ook dat de hele 'bikerwereld' *"een maatschappij is die bestaat uit ongeschreven regels die door de back colour clubs [red: de Raad van Acht] wordt gehandhaafd en naar hun eigen hand gezet wordt wanneer het hun uitkomt"*.¹⁰²

Het is voor de Hells Angels van uiterst belang dat hun naam en logo's alleen door hen zelf gedragen worden. De symboliek is onderscheidend en dit dient beschermd te worden. Het is daarom niet vreemd dat er diverse incidenten bekend zijn waarbij de Hells Angels acties hebben ondernomen om bedreigende activiteiten van derden te laten beëindigen.¹⁰³ Personen die ten onrechte claimen lid te zijn van de Hells Angels kunnen op harde vergeldingsmaatregelen rekenen. Zo stonden in Amerika in 2007 enkele Hells Angels terecht voor het mishandelen en doden van enkele personen die pretendeerden te behoren tot de Hells Angels. De straffen varieerden van 15 jaar tot levenslang.¹⁰⁴ Ook zijn er in Nederland kledingzaken bezocht waar kleding verkocht werd met logo's, woorden en letters die enige gelijkenis vertoonden met de stijl van de logo's, woorden en letters van de Hells Angels. Daarbij werd duidelijk gemaakt dat deze accessoires uit de handel genomen moesten worden. Die oproep werd opgevolgd. De betrokken kledingzaak eigenaren wilden geen verklaring afleggen bij de politie; een teken van de angst voor repressailles door de Hells Angels.

De MC status kan alleen verkregen worden na goedkeuring door de Raad van Acht, die gedomineerd zou worden door de Hells Angels. Het is echter

---

101 Cobalt-pv 25-004197.

102 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.5.

103 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.4.11 en B.5.4.12.

104 "'Enforcer" for Hells Angels sent to prison for 15 years', *Seattle Times*, 20 december 2007.

voorstelbaar dat de Hells Angels door de diverse rechtszaken en door de media-aandacht minder de gelegenheid hebben om deze regel af te dwingen. Daardoor zou het mogelijk kunnen zijn dat andere clubs de autoriteit van de Hells Angels niet meer zo hoog aanslaan als voorheen en zichzelf eigenhandig de MC status toekennen. Een recent voorbeeld is de toevoeging van de letters MC aan de clubnaam van de motorclub de Outsiders uit Drenthe.

Als hypothese kan gesteld worden dat door de afwezigheid van andere internationale 1%-MC's de Hells Angels al decennia vrij spel hebben in Nederland. Gezien de essentiële en belangrijke rol van Nederland in de internationale drugsmarkt is dit een lucratieve positie die tot op heden niet met andere internationale 1%-MC's gedeeld hoeft te worden, en dus ook moet worden 'bewaakt'. Andere internationale 1%-MC's hebben een groot financieel belang bij toegang tot Nederland als internationaal drugsknooppunt. In deze situatie zou verandering kunnen komen. Door de mogelijke verzwakking van de Hells Angels naar aanleiding van de rechtszaken Cobalt en Acroniem zouden andere internationale 1%-MC's wellicht pogingen kunnen ondernemen om in Nederland voet aan de grond te krijgen. Vanuit die optiek zijn de recente toenaderingen vanuit de Bandidos richting de Satudarah wellicht te interpreteren.

4.3 Relaties naar overheidsdiensten en dienstverleners in de bovenwereld

De Cobalt-kroongetuige verklaarde dat hangarounds over het algemeen aanvankelijk gewantrouwd worden, en dat er dan gekeken wordt naar de achtergronden van de desbetreffende persoon. Dit laatste was volgens hem geen probleem: *"ze kennen altijd wel iemand bij de politie om die nieuwe na te laten trekken"*.¹⁰⁵ Een ervaren opsporingsambtenaar refereerde naar een onderzoek van enkele jaren geleden, waaruit bleek dat een Hells Angel een relatie had met een politie-aspirant. Daarnaast zijn er diverse voorbeelden van full colour members van 1%-MC's waarvan familieleden (zoals broers, zwagers of neven) werken bij opsporingsdiensten. Dit is op zich niet bijzonder; het betekent echter wel dat men zich ervan bewust moet zijn dat directe of indirecte contacten vanuit de opsporingsdiensten richting de 'outlaw bikersscene' nooit ver weg zijn.

---

105 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.2.3.

Tijdens een grote actie in oktober 2005, waarbij diverse locaties werden doorzocht, werd op het clubhuis van de Amsterdamse Hells Angels de volgende notitie aangetroffen: **Heren binnenkort komen er invallen bij members thuis. Misschien ook hier. Informatie betrouwbaar pas op dus.**

Dit doet de vraag rijzen in hoeverre individuele Hells Angels contacten hebben bij opsporingsautoriteiten. Immers, de actie was een lange tijd in een kleine kring voorbereid en werd pas op een laat moment naar andere betrokkenen binnen de politie en het OM gecommuniceerd.

Uit het buitenland zijn enkele voorbeelden bekend. In Canada organiseerde een advocaat witwastrajecten voor miljoenen dollars aan misdaadgeld van de Rizzuto familie uit Montreal en deed hij hetzelfde voor de Hells Angels. De advocaat werd uiteindelijk voor zijn rol veroordeeld. De Rizzuto's en de Hells Angels bleken ook gezamenlijke belangen te hebben in drugshandel. Een infiltrant verklaarde dat Vito Rizzuto hem het aanbod deed om ook misdaadgeld van de Hells Angels wit te wassen.¹⁰⁶

De Hells Angels maakten daarnaast ook gebruik van de diensten van een accountant. Op de vraag van een infiltrant of een Rockers-lid een goede accountant kent, gaf deze hem de naam van een persoon die al 25 jaar voor de overheid en voor de Rizzuto's werkt. Het infiltratietraject gaf ook zicht op de boekhouding van een Nomads-chapter, waaruit bleek dat in 2000 in acht maanden tijd cocaïnehandel 92 miljoen dollar omzet opleverde. De verkoop werd georganiseerd vanuit appartementen, waarbij een inval 5,5 miljoen dollar aan contanten werd aangetroffen.¹⁰⁷

In 2006 werd een advocaat gearresteerd die diverse Hells Angels verdedigd had. Hij werd verdacht van het beschikbaar stellen van zijn huis aan een persoon die cocaïne aan de Hells Angels leverde. Het leidde in 2009 tot een veroordeling voor het plegen van een misdaad ten behoeve van een criminele organisatie, de eerste veroordeling van een advocaat voor dit delict in Canada (zie ook 6.2.2). Daarnaast achtte de rechter hem schuldig aan het samenzweren in de handel in cocaïne. Hij werd veroordeeld tot vierenhalf jaar gevangenisstraf. De Quebec Orde van Advocaten sloot hem vervolgens uit waardoor hij het advocatenberoep

---

106 Project Eye Spy uitgevoerd door de RCMP van 1993 tot 1996. Beare, E.M., S. Schneider, *Money laundering in Canada*, Toronto, University of Toronto, 2007. Globe, September 2008, Reorganized crime, Bruce Livesey.

107 Operation Printemps.

niet meer mag uitoefenen.¹⁰⁸ Een andere bekende advocate met Hells Angel banden is de dochter van de president van het Amerikaanse chapter Ventura. Zij heeft in het verleden verschillende Hells Angels verdedigd.

In Nederland is een advocaat verbonden aan een Hells Angels chapter. Hij lijkt in feite de huisadvocaat in strafrechtelijke en civielrechtelijke zaken. Hijzelf bezit een Harley Davidson. Bijzonder is dat de advocaat twee verschillende visitekaartjes heeft. Eén kaartje met zijn gewone naam en functie als advocaat (voor alle burgerklanten) en één soort visitekaartje speciaal voor zijn Hells Angels cliënten met een afdruk van het logo van de Hells Angels (de Death Head Wing). Aangezien dit logo alleen maar gebruikt mag worden door full colour members, zou de logische conclusie zijn dat deze advocaat intern beschouwd wordt als een full colour member en ook de rechten van een Hells Angels heeft.¹⁰⁹

Er zijn in Nederland geen indicaties dat 1%-MC's pogingen doen om politieke invloed te verwerven. Dit is in Australië wel het geval met de recente oprichting van de politieke partij Free Australia (zie 6.2.3).

In Canada kwam de toenmalige minister van buitenlandse zaken in opspraak toen bleek dat zijn vriendin voordien een relatie met een beruchte Hells Angel had gehad. Een soortgelijk opmerkelijk incident, hoewel minder ernstig, was de aanwezigheid van de toenmalige president van het Hells Angels chapter Amsterdam op de afscheidsreceptie van een VVD-wethouder.

In Harlingen vonden ook wat opmerkelijke zaken plaats in de relatie tot de lokale afdeling van de Hells Angels en het lokale bestuur. In 2004, in de periode dat de drievoudige interne moord in Oirsbeek nogal voor veel ophef zorgde, verscheen er een interview in de Leeuwarder Courant van zaterdag 13 november 2004 met de burgemeester Chris Arlman van Harlingen. Hij had volgens eigen zeggen een zeer goede band met de leden van de plaatselijke chapter. Bij zijn aanstelling wist hij niet eens dat er een chapter van de Hells Angels in zijn gemeente zat. Hij stelde zelfs dat hij zou willen dat iedere burger zo keurig zijn afspraken nakomt als de Hells Angels. Ook zijn opvolger Paul Scheffer schijnt dezelfde verhouding te hebben met de Hells Angels volgens een artikel in de Telegraaf van zaterdag 27 juni 2009. De burgemeester was aanwezig bij de oprichting van een ondernemersvereniging waar ook de Hells Angels lid van

---

108 Project Piranha.

109 Het visitekaartje werd aangetroffen bij het onderzoek in het clubhuis van de Nomads Holland te Oirsbeek na de drievoudige moord. Onbekend is hoe recent dat kaartje was.

waren. Deze oprichtingsvergadering werd gehouden in het clubhuis van de Hells Angels in Harlingen. Hierbij sprak de burgemeester nog met de pers en deelde mee dat hij alleen maar met de Hells Angels te maken heeft als zij een vergunning willen hebben voor een feestje.¹¹⁰

Uit de ontstaansgeschiedenis van de Hells Angels blijkt dat er sprake is van een natuurlijke genegenheid tussen 1%-MC's en (oud-)militairen die in oorlogssituaties hebben gediend. Diverse militairen zijn lid van een 1%-MC of van een supportclub. In Canada was dat in 2002 aanleiding voor het informatieproject Paramount, dat zich richtte op de banden tussen militair personeel en 1%-MC's. In 2003 waren er berichten over militairen die supportkleding van de Hells Angels droegen en andere militairen die clubhuizen bezochten. Ook had een militair nachtkijkers van zijn basis verkocht aan een 1%-MC.¹¹¹ In Nederland bestaat er een 1%-MC met drie chapters met een militaire achtergrond: de MC Veterans, waarvan alle leden in een buitenlandse missie gediend hebben. Deze heeft onder andere een supportclub met wortels in het korps mariniers.

4.4 De rol van de aan de Hells Angels gelieerde motorclubs

Uit diverse bronnen kan worden opgemaakt dat de Hells Angels tot op heden een dominante rol hebben binnen de Nederlandse full colour MCs. Uit in beslag genomen notulen blijkt onder andere dat de leden van de HAMC overleg voeren en afspraken maken over de controle over andere motorclubs. Bij de oprichting van nieuwe motorclubs moeten de desbetreffende (bestuurs)leden toestemming vragen aan leden van de Hells Angels MC Holland.

Zo bleek uit de vergadernotulen van de Hollandmeeting op 31 juli 2000 dat de motorclub uit Opmeer een eigen buitenlandse afdeling wil beginnen in Frankrijk. Omdat dit tegen de regels van de Hells Angels in gaat (die geven aan dat een Nederlandse MC anders dan de Hells Angels geen buitenlandse component mag hebben)¹¹² is er contact gezocht met de MC. De vermoedelijke reden van dit

---

110 'Burgemeester klinkt met Hells Angels', *de Telegraaf*, 27 juni 2009.

111 'Police pressure reduced influence of Canada's biker gangs, report says', *The Vancouver Sun*, 26 juni 2006. 'Forces fear biker gang infiltration. Military may be training ground, source of weapons for drug trade', *National Post*, 30 augustus 2004.

112 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.2.7.

verbod is dat MCs met een buitenlandse brother-chapter lastiger te controleren zijn en mogelijk de positie van de HAMC zouden kunnen aantasten.

Ook andere voorbeelden uit de notulen geven aan dat de HAMC Holland leidend is in het toekennen van patches en colours. Zo wilde het chapter Rotterdam in oktober 2000 back colours laten toekennen aan de MC Savage Skulls, maar verbood de HAMC Holland dit omdat ze geen internationale club in Nederland wilde. Een maand eerder stelde het chapter Haarlem voor om de Veterans de back patch toe te kennen, maar besloot de HAMC Holland anders omdat ze de Veterans nog te vers vond.

De HAMC Holland lijkt ook beslissend te zijn in het accorderen van aanvragen van buitenlandse MCs om zich in Nederland met hun colours te mogen vertonen. Ook wordt er vanuit de Hells Angels voor gewaakt dat MCs zonder toestemming colours dragen. In de notulen van februari 2004 staat dat het chapter Zwolle daarom de colours van MC Renamed heeft afgenomen.¹¹³

Op websites van de Hells Angels (HAMC Holland en chapter Amsterdam) zijn er berichten in het guestbook aangetroffen van personen die navraag doen of zij een motorclub mogen oprichten. In juli 2003 was er de volgende correspondentie: *"Beste will, ik een oude kennis uit oost en vraag mij af, of het met jou toestemming mogelijk is om nog een motor club genaamd Hell ryders te starten we zijn met 23 man. zo nee even goede vrienden, zo ja dan hoor je nog wel van me. c u (ik lees wel the guestbook)"*

Big Willem, destijds president van het chapter, antwoordde zelf: *"Hallo daar ouwe vriend (wie je ook bent) nee is het antwoord, een motorclub opstarten is gebonden aan veel regels dat is niet zo makkelijk, en een motorclub oprichten met een naam is nog moeilijker. wij tolereren al helemaal geen club met de woorden hells of angels, voor de rest het gaat je goed."*¹¹⁴

In 2004 wilden bewoners van een woonwagenkamp een motorclub oprichten, de Trailer Trash Travellers. In dit verband hadden zij ook contact opgenomen met de Hells Angels. De secretary van het chapter Amsterdam liet direct weten dat ze geen voorrang zouden krijgen. Een andere Hells Angel stelde voor om het met de raad van zeven (thans acht) te overleggen. Enkele maanden later belde een member van de MC Companeros naar de Hells Angel secretary en vertelde

---

113 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.1.

114 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.2.

dat hij twee mensen van de Trailer Trash Travellers over de vloer heeft, en dat ze back colours dragen. De secretary zei daarop dat ze daar nog geen toestemming voor hadden. Enkele dagen later kwamen de Trailer Trash Travellers naar het chapter Amsterdam om in het kader van 'L&R' (Love and Respect) hun jasjes te laten zien.¹¹⁵ Na een korte hangaround-periode in 2009 werd de Trailer Trash Travellers eind 2009 als volwaardig chapter opgenomen in de MC Satudarah.

Op dit moment, anno 2010, lijkt er een verandering plaats te vinden binnen de scene van 1%-MC's in Nederland. Waar de Hells Angels jarenlijks de meest dominante actor was, lijkt de MC Satudarah aan invloed en macht te winnen. Mogelijk heeft dit te maken met de rechtszaken Acroniem en Cobalt die in 2004-2007 tegen de Hells Angels zijn gevoerd. Hoewel deze rechtszaken voor politie en justitie niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, lijken ze de positie van de Hells Angels wel te hebben verzwakt. De opstelling naar de andere 1%-MC's lijkt minder dominant te zijn, wat trouwens een bewuste keuze van de Hells Angels zou kunnen zijn. De Satudarah is mogelijk in deze vrije ruimte gesprongen. Doordat de Hells Angels wellicht een minder controlerende rol hebben dan voorheen, lijkt de Satudarah de mogelijkheden te benutten om banden aan te knopen met buitenlandse MCs zoals de Bandidos en de Gremium (zie 1.2.2.). Dit is een ontwikkeling die tot voor kort door de Hells Angels zou zijn tegen gehouden, vanwege mogelijke ongewenste ontwikkelingen zoals afbreuk van de eigen machtspositie (zie ook 1.1. en 1.2.).

4.5 Criminogene branches

Hoewel er diverse hypothesen kunnen worden geformuleerd over witwasmethoden die door 1%-MC's kunnen worden toegepast, is er over daadwerkelijke witwaspraktijken weinig bekend. Wel is duidelijk dat leden van 1%-MC's in de regel belangen hebben of actief zijn in bedrijfssectoren waarin veel contant geld omgaat. Voor concrete betrokkenheid van leden bij het organiseren van winstgevende misdaad wordt verwezen naar het volgende hoofdstuk.

Uit internetonderzoek blijkt dat websites van de meeste Nederlandse 1%-MC's links hebben naar websites van diverse rechtspersonen. Vrijwel altijd gaat het om bedrijven die in 'criminogene' branches actief zijn, dat wil zeggen branches waarin veel contact geld omgaat (café's, stuntwinkels, zonnestudio's, salons,

---

115 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.3.4.

garages, tattooshops), die belangrijk zijn vanuit het organiseren van misdaad (autohandel, garages, transport, growshops), of die vanuit sociaal oogpunt daaraan te relateren zijn (vechtsport). Meestal kan er op de websites van dergelijke rechtspersonen ook weer een link worden gevonden naar websites van de Hells Angels of supportclubs en aanverwante rechtspersonen. Frappant is echter dat de meest geziene KvK-inschrijving, onderhoud- en klusbedrijf, nergens als link naar voren komt. Wellicht is dit een indicatie dat ‘achter’ een dergelijke inschrijving geen daadwerkelijke activiteiten plaatsvinden.

Op de website Promosite.ch (in het Duits) staat een grote verzameling links naar bedrijven die vanuit het oogpunt van criminaliteit gebruikt kunnen worden, en naar sectoren of subculturen die frequent geassocieerd worden met het organiseren van misdaad:

<i>motorclubs</i>	<i>garage/demontage</i>	<i>Italiaanse keramische tegels</i>
<i>bikerbar</i>	<i>autohandel</i>	<i>wijn</i>
<i>big red machine</i>	<i>bandenhal</i>	<i>transport</i>
<i>drag race</i>	<i>diamanthatel</i>	<i>hotel/restaurant</i>
<i>tattoo/piercing</i>	<i>vermogensbeheer</i>	<i>makelaar Spanje</i>
<i>vechtsport</i>	<i>schoonheidssalon</i>	<i>Thaise salon</i>

Promosite.ch is een belangrijke website voor de Hells Angels. Het wordt op diverse chapters als link aangeboden. Zo is het de allereerste link op de links-pagina van de Hells Angels World (andere links zijn gericht op gedetineerde Hells Angels leden, motoren- en racingteams en -bedrijven, tattooshops). Ook op de websites van de chapters Westport, Northcoast en Amsterdam staat Promosite.ch als link vermeld. Opvallend is dat Westport Promosite in het Hells Angels lettertype vermeld. Dit betekent zeer waarschijnlijk dat de website daadwerkelijk gerelateerd is aan de Hells Angels. Andere chapters die promosite als link aanbieden zijn Liechtenstein, London en Antwerpen. Ook de algemene site van de Duitse afdeling van de Red Devils MC (Official Support Club Big Red Machine – lees: Hells Angels) biedt Promosite aan, evenals het chapter Red Devils MC Westside (Bremen).

Een andere interessante website is 81pixel.com: per 100 pixels voor € 10,- een advertentie. De adverteerders moeten wel supporters zijn die de club willen sponsoren. Ook bestaat er een Hells Angels-zoeksite, go81gle.com, die vermoedelijk gemaakt is door het Italiaanse chapter Liguria. De Hells Angels Duitsland hebben de website theotherportal.de, met daarop een overzicht van wat er allemaal speelt rondom de HAMC in diverse landen (ook rechtszaken).

4.5.1 Horeca

Vrijwel elk chapter van elk 1%-MC heeft links naar websites van cafés en kroegen uit dezelfde plaats of regio als waar het chapter gevestigd is. Deze etablissementen zijn meestal ook de gebruikelijke ontmoetingsplaatsen van de leden van het chapter. Hoewel er uit verschillende plaatsen in Nederland signalen zijn over de controle door chapterleden over bepaalde kroegen, is niet duidelijk in hoeverre dit een wijdverbreid gebruik is.

De tactiek van eerst (direct of indirect) zelf overlast veroorzaken en vervolgens "hulp" aanbieden, is een vaker toegepaste strategie, bijvoorbeeld door de Hells Angels en andere groeperingen. In de loop van de jaren tachtig werden zij op deze wijze een invloedrijke factor voor de horeca in de Amsterdamse binnenstad. In 1993 verklaarde een horeca-ondernemer anoniem dat hij maandelijks duizend gulden moest afdragen aan de Hells Angels, om zo beveiliging te krijgen. De grootste overlastgevers waren echter Hells Angels zelf.¹¹⁶ Leden van diverse Hells Angels chapters zijn eigenaar van horecazaken of hebben een sociale relatie met de uitbater of beheerder. Daarnaast zou uit het gedrag van leden van 1%-MC's die een bepaalde kroeg bezoeken kunnen worden opgemaakt dat zij dat etablissement controleren.¹¹⁷

4.5.2 Escort, nachtclubs en prostitutie

Diverse media hebben melding gemaakt van de afpersing van horeca-ondernemers in de jaren negentig in het Amsterdamse Wallendistrict door Hells Angels-leden die de patch 'Red Light Crew' dragen.¹¹⁸ Er zijn nog steeds leden die deze patch dragen. De vicepresident van het Amsterdamse chapter Stoeltie had tot 2008 belangen en in ieder geval de beveiliging in handen van de inmiddels niet meer bestaande Amsterdamse seksclub Yab Yum.¹¹⁹ Uit afgeluisterde gesprekken bleek dat hij vrijwel dagelijks contact had met de boekhoudster, dit was de nicht van zijn zwager, waarbij hij bijgepraat wilde worden over de drukte en het aantal klanten. Volgens diverse verklaringen bleek uit het gedrag van Stoeltie duidelijk dat hij in de club het gezag had.

---

116 'Toffe jongens', *Vrij Nederland*, 13 december 2006.

117 Dit blijkt uit de bestudering van diverse Blueview-mutaties.

118 'Onderwereld op wielen', *Volkskrant*, 23 maart 1996. 'Einde aan de vrijstaat', *Elsevier*, 20 maart 2004. 'Toffe jongens', *Vrij Nederland*, 13 december 2006.

119 Aangezien de rol van Stoeltie ook al in diverse media-artikelen is beschreven, is besloten om hem hier ook niet te anonimiseren.

Uiteindelijk zijn de banden tussen de Hells Angels en Yab Yum voor de gemeente Amsterdam de reden geweest om de vergunning van de nachtclub eind 2007 in te trekken. In hoger beroep stelde de Raad van State de gemeente in het gelijk. De Raad vond dat het gevaar bestond dat Yab Yum voor criminele activiteiten zou worden misbruikt. Daarnaast was vastgesteld dat er aanwijzingen waren dat de Hells Angels zich schuldig hebben gemaakt aan "*gedragingen die aanleiding konden zijn voor strafvervolging*".¹²⁰

Toen het Nomads-chapter nog een clubhuis had in Sittard (tot eind 2003) nam het een slecht lopende sexclub over in Oirsbeek. Na de overname kwam er echter geen schot in de zaak, en vanwege perikelen rond het parkeren bij het clubhuis in Sittard besloten de Nomads om hun sexclub in Oirsbeek maar om te dopen tot clubhuis. Daartoe moest er echter nog wel een verbouwing plaatsvinden. Deze was in volle gang toen op woensdag 11 februari 2004 de driefoudige afrekening plaatsvond.

De relatie tussen de seksbranche en 1%-MC's gaat verder dan alleen de Hells Angels. Ook leden van de Satudarah zijn te relateren aan diverse clubs. Daarbij gaat het voornamelijk, net als bij Stoeltie, om portierswerkzaamheden. De vraag is in hoeverre er sprake is van een informele of formele gezagsverhouding.

4.5.3 Beveiliging

Satudarah-leden zijn ook actief in de beveiliging, onder andere in de horeca en vechtsportgala's. Individuele Hells Angels zijn in het verleden actief geweest als beveiligers van horeca-gelegenheden. Daarbij is in diverse gevallen ook gebruik gemaakt van 'spontaan' geweld naar bezoekers, die ondanks verwondingen zonder uitzondering geen aangifte durfden te doen uit angst voor vergelding door de Hells Angels. Zo was er een geweldsincident in een discotheek waarbij twee van de drie personen die zelf ook geweld hadden gebruikt geen verklaring durfden af te leggen bij de politie uit angst voor repressailles door de Hells Angels. Naderhand bleek dat de portiers het rij- en kentekenbewijs van één van hen hadden ingenomen, waarop een tweede persoon contact opnam met de politie om zijn aangifte tegen de portiers in te trekken.¹²¹

Portiers in de horeca moeten een certificaat hebben. Die verkrijgen ze na een screening met positieve uitkomst door het desbetreffende politiekorps. Er zijn

---

120 'Yab Yum gaat niet meer open', *Parool*, 8 juli 2009.

121 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.4.8.

echter leden van 1%-MC's die zonder certificaat aan de deur staan. Ook zijn er leden die vanuit een bepaalde regio een certificaat hebben ontvangen, maar vervolgens in een andere regio portierswerkzaamheden uitvoeren. In 2008 heeft de Raad van State geoordeeld dat het niet verlenen van een beveiligingscertificaat aan de Amsterdamse president Uneputtu rechtmatig was, omdat de Angelvoorman betrokken is geweest bij staffbare feiten als mishandeling en bedreiging. De onderbouwing voor de uitspraak kwam uit de zaak Acroniem, waarvan de Raad oordeelde dat het stuklopen van die zaak niet betekende dat al het bewijs in die zaak onrechtmatig verkregen was.

4.5.4 Motorsport

Dragracing lijkt een belangrijke plek in te nemen in de 'outlaw bikers' scene. Vrijwel elke 1%-MC heeft een dragraceteam. Op de site van S.I. Racing, een dragraceteam van een Hells Angel, zijn links naar diverse andere bedrijven en websites te vinden. De motor van dat team wordt, zoals dat in het bedrijfsleven normaal is, ook gesponsord. Eén van de sponsoren is een gedoogde koffieshop. Wat bij die koffieshop dan weer opvallend is dat er met grote regelmaat Hells Angels aan de voordeur staan en daar kennelijk portier zijn en/of de beveiliging verzorgen.

Een ander dragraceteam dat aan de Hells Angels gerelateerd is, is Heavy Duty Bikes. Op de site van dit team staan links naar diverse rechtspersonen die te koppelen zijn aan het chapter Westport, zoals een tattooshop. De links zijn op deze site in zes categorieën ondergebracht: (1) drag race, (2) Hells Angels, (3) motorclubs, (4) bikes and parts, (5) tattoo en (6) growshops en cafés.

4.5.5 Vechtsport

De relatie tussen vechtsport en het criminele circuit is van alle tijden. Al vanaf het begin van het ontstaan van vechtsporten (aan het eind van de negentiende eeuw) zijn er gevallen bekend waar gewichtheffers, bokkers en kickboxers hun fysieke kracht aanwendden voor criminele opdrachtgevers. Het gaat dan om intimidatie van handelspartners, het assisteren bij afpersingen of het toepassen van fysiek geweld naar concurrenten (in ripdeals) of naar personen die een vertrouwensband verbroken hebben. Ook in Nederland is er een langdurige band tussen vechtsporters en misdaadondernemers.

De freefightsector is anno 2010 een interessante groeiemarkt, voor elke ondernemer. De frequent georganiseerde gala's zijn natuurlijk legaal, en genereren legale inkomsten. Vechters en managers krijgen startgeld en prijzengeld;

organisatoren krijgen geld van betalende bezoekers, sponsors en de verkoop van tv-rechten; beveiligers krijgen geld voor hun diensten; etc. In principe is deze sector dus voor elke legale ondernemer interessant, mits hij de juiste middelen heeft. Ook de Hells Angels en de Satudarah zijn frequent aanwezig op vechtsportgala's.

Daarnaast is een Hells Angels-lid in korte tijd een dominante factor geworden in deze sector. Black Label Fighting Management & Advies BV is vanaf maart 2007 actief in de freefightsector, en heeft daar ook direct een dominante positie verworven.¹²² De snelle opmars van het bedrijf lijkt alleen verklaard te kunnen worden door te kijken naar de meest opzienbarende persoon die de onderneming drijft: een full colour member van het Hells Angels chapter Amsterdam, die eigenlijk geen ervaring of vaardigheden heeft in deze sector. In Acroniem werd duidelijk dat dit lid dagelijks nauw contact heeft met de vice-president. Samen zijn zij met nog enkele anderen lid van het zelfbenoemde 't' Setje'. Daarnaast is het lid ook in eerste aanleg veroordeeld tot 3,5 jaar voor betrokkenheid bij de verdwijning van de vermoordde Paul Epskamp. Dit betrof een conflict om een grote partij hennep.

'Black Label' werkt ook samen met Team Hardcore. Dit team werd in 2006 opgericht door een persoon die al decennia actief is in de vechtsportbranche.¹²³ Hij is ook president van de HDC-ZOD (Harley Davidson Club Zuid Oost Drenthe), een MC die supportclub is van het Hells Angels chapter Amsterdam. Daarnaast heeft hij zeer veel bedrijven op zijn naam. Hij is ook actief in de beveiligingsbranche en zijn NBG¹²⁴ doet de beveiliging in de Arena tijdens K1-evenementen. Zijn mensen beveiligen alleen het VIP-gedeelte en de kleedkamers. Op die manier bestaat er voor de criminele scene (waaronder Hells Angels) een omgeving waarin ze ongemoeid kunnen bewegen en overleggen.

4.5.6 Tatoobranche

Op vrijwel elke website van een chapter van een 1%-MC zijn links te vinden naar tatooshops. Ook uit bestudering van KvK-gegevens blijkt dat leden van Hells Angels actief zijn of belangen hebben in de tatoobranche. In Acroniem kwamen verschillende voorbeelden naar voren van de dominante positie van de

---

122 Vóór maart 2007 had Black Label een andere handelsnaam en werd het bestuur gevormd door drie andere personen, wiens familieleden bekende drugscriminelen zijn, met status in het circuit en met internationale contacten.

123 Mede-bestuurder van Team Hardcore is een Panorama-journalist.

124 De NBG is inmiddels failliet.

Hells Angels in de tattoobranche. Het bleek voor de club vrij eenvoudig om zelfstandige ondernemers klem te zetten en de controle over hun onderneming te verkrijgen.

- Uit afgeluisterde telefoongesprekken in het onderzoek Acroniem bleek dat leden van de Amsterdamse Hells Angels in 2004 de mogelijkheid bespraken om andere tattoo-conventies in Nederland al dan niet met geweld over te nemen. Daarnaast bleek dat de secretaris van de Hells Angels MC Holland andere leden opdracht gaf om een tattoo-conventie in Rotterdam te controleren.¹²⁵
- Uit afgeluisterde telefoongesprekken in Acroniem bleek dat de president en sergeant at arms van het Hells Angels chapter Harlingen in 2003 een tatoeëerder hadden bedreigd, waarbij het hem verboden werd om in een straal van 70 kilometer te tatoeëren. Uit in beslag genomen notulen bleek het Chapter Northcoast als vergaderpunt bij een Holland meeting had ingebracht dat de tatoeëerder nergens meer in Nederland zou mogen tatoeëren. De desbetreffende tatoeëerder gaf later bij de politie aan dat hij met de dood bedreigd werd. Hij wilde echter geen officiële aangifte doen uit angst voor represailles van de Hells Angels.¹²⁶
- In een andere plaats werden in 2004 twee personen die een tattooshop wilden beginnen door drie Hells Angels onder druk gezet om dat niet te doen. Eén van de Hells Angels had een tattooshop in dezelfde plaats, vreesde broodroof en dreigde dat hij het de twee erg moeilijk kon maken. De twee moesten bij de tattooshop van de Hells Angel verschijnen, waar ze ontvangen werden door drie Hells Angels die hun colours droegen. Eén van de Hells Angels zei tijdens het gesprek dat de Hells Angels grote financiële belangen hebben in de tattoo-branch. Uiteindelijk besloten de twee om geen tattooshop te openen en de reeds gemaakte kosten voor lief te nemen.¹²⁷
- In november 2004 bleek uit afgeluisterde gesprekken in het onderzoek Acroniem dat twee Amsterdamse Hells Angels een landelijk bekende tatoeëerder afpersten of bedreigden, onder andere door het ingooien van de ramen van diens pand. Deze persoon wilde naderhand niets officieel verklaren. Hij vertelde dat er vroeger een overeenkomst was met een full colour member, die later verbroken werd. Hij wilde niets zeggen over eventuele redenen of achtergronden, behalve dat hij blij was dat hij van

---

125 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.2.2.

126 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.2.3.

127 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.2.4.

de Hells Angels af was. Hij had alles zelf opgelost en wilde niets meer “*met die mensen te maken hebben. Hij wilde geen problemen.*”¹²⁸

- Tenslotte werd in 2005 een oud-tattooëerder verhoord. Deze verklaarde dat hij vroeger heel dicht tegen het chapter Amsterdam aan hing, dat hij een tattooshop had en dat hij door de Hells Angels is gedwongen om zijn tattooshop af te staan. Hij was nog steeds bang voor de Hells Angels en durfde daarom ook geen aangifte te doen.¹²⁹ Uit gegevens van de KvK konden de laatste twee bovenstaande voorbeelden in ieder geval worden bevestigd.

---

128 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.2.5.

129 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.2.6.

5

Strafbare feiten door leden van 1%- MC's

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op strafbare feiten die door leden van 1%-MC's zijn begaan. De meerderheid van de voorbeelden hebben betrekking op de Hells Angels, omdat daar recent opsporingsonderzoeken op hebben plaatsgevonden. 'Outlaw bikers' hebben veelal antecedenten voor betrokkenheid bij verkeersovertredingen, openbare geweldpleging (zoals vechtpartijen in kroegen, ook vanuit de functie van portier) en bedreigingen. Frappant is het grote aantal incidenten waarbij personen bedreigd worden met eventuele inzet van Hells Angels.

5.1 Intern geweld

Intern geweld is geen zeldzaam fenomeen binnen de Hells Angels. Al in 1985 vermoordden leden van de Hells Angels chapters Montreal, Sherbrooke en Halifax leden van het Laval chapter die vanwege drugsproblemen en schulden de aandacht van de politie op zich hadden gevestigd en het imago van de club beschadigden.¹³⁰ Dergelijk geweld beperkt zich niet tot de Hells Angels. In april 2006 werden acht lichamen gevonden in een weiland in Ontario, het zogenaamde 'Shedden Massacre'. Zes van de acht waren volgens de politie full colour members van de Bandidos. Volgens de politie was het een interne afrekening door de No Surrender Crew Canada van de Bandidos: drie verdachten waren full colour members van de Bandidos en één was een prospect.

Het Cobalt-onderzoek heeft bewezen dat handelingen die in strijd zijn met clubbelangen ook bestraft worden. In dit verband ging het om een ripdeal waarvan de overige leden niet op de hoogte waren en die ertoe zou kunnen leiden dat de leden gevaar liepen door vergeldingsacties van de Colombiaanse leveranciers. Daartoe besloten de leden van het chapter Nomads om de drie 'afvalligen' te vermoorden. In een verhoor in november 2003 gaf een Duitse ex-Hells Angel al aan dat de club zou kunnen besluiten tot een dergelijke sanctie op leden, wanneer deze zich verkeerd hadden gedragen.¹³¹

---

130 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

131 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.1.

Een dergelijke 'verdwijning' had zich bij de Nomads al eerder voorgedaan. Op 22 november 2000 leek het Limburgse lid Jan Nebbeling van de aardbodem verdwenen. Uit politieonderzoek bleek dat hij voor het laatst met een ander lid werd gezien. Later zond zijn GSM nog een signaal uit op de grens van België en Luxemburg. Daarna is nooit meer iets van hem vernomen. Aanvankelijk deed zijn vrouw aangifte van vermissing, maar trok deze later in. In een gesprek met rechercheurs verklaarde ze later dat ze meer informatie had, maar dit niet te willen delen: ze wilde verder met haar leven en gezin. Vervolgens bleek dat Hells Angels bij haar langs waren geweest om de motor van Nebbeling en alle andere voorwerpen met een relatie tot de Hells Angels op te halen (een gebruik bij een *bad standing*). Frappant was ook dat de chapterleden geen aangifte van vermissing deden en dat ze geen foto's van Nebbeling in het clubhuis hadden hangen, iets wat nogal ongebruikelijk is in het geval van overleden members. Ook droegen enkele leden vlak na de verdwijning nieuwe patches: Filthy Few.¹³²

5.2 Extern geweld

5.2.1 Openlijke geweldpleging en bedreiging

Hoewel de Hells Angels enerzijds via druk en manipulatie hun status in het criminele circuit naar iedereen duidelijk willen maken, proberen ze anderzijds om in het openbaar een niet-criminele uitstraling te handhaven. Toen de tv-presentatoren Barend en Van Dorp in december 2000 in hun talkshow de MC bestempelden als een criminele organisatie ondernamen tien tot vijftien Hells Angels actie. Zij drongen de studio binnen, bedreigden talkshowgasten en familieleden van Van Dorp en deelden zij Van Dorp ook nog enkele vuistslagen uit. Even later werd Barend eveneens bedreigd. De Hells Angels gaven aan dat de eerder gedane uitlatingen gerectificeerd moesten worden, wat in de uitzending vervolgens ook gebeurde.

Er zijn meer soortgelijke incidenten geweest, waardoor het een gedragspatroon lijkt die verbonden is aan 1%-MC's. Individuele Hells Angels dwingen desnoods met geweld het respect van anderen af.

- Zo liet de vice-president van het chapter Amsterdam een persoon door andere Hells Angels in elkaar slaan die hem *en plein public* had gezegd dat hij beter kon ophouden met zingen. Niemand durfde naderhand een verklaring af te leggen. Alle getuigen zeiden dat het slechts een gewone

---

132 'Bad standing voor een motorclub', *Vrij Nederland*, 11 december 2006.

vechtpartij was geweest en niets bijzonders. De mishandeling vond plaats op een voetbalevenement dat onder andere door de vice-president, Yab Yum en de toenmalige directeur van de Taxi Centrale Amsterdam (TCA) was georganiseerd.¹³³

- Een Duitse ex-Hells Angel verklaarde dat hij als prospect moest meedoen aan een afstraffing van een persoon die een full colour member “op zijn bek” had geslagen. Hij kon als prospect niet weigeren, en droeg zelfs een vuurwapen bij zich.
- Een cameraman die in september 2000 bij de begrafenis van Sam Klepper opnamen maakte werd door een Amsterdamse Hells Angel aangevallen. Hij wilde echter geen aangifte doen of een verklaring afleggen, omdat hij geen vertrouwen had in politie en justitie.
- Op maandag 16 februari 2004 werd er door leden van de Hells Angels voor het Nomads-clubhuis te Oirsbeek openlijk geweld gepleegd tegen twee freelance cameramensen. Beide mannen wilden opnamen gaan maken van de binnenkomst van de drie overleden Nomads bij het clubhuis. Volgens een getuige kwam een groep van circa twintig personen van de Hells Angels uit het clubhuis en renden ze naar de twee cameramensen. Toen ze bij deze mannen waren aangekomen begonnen ze er direct op los te slaan en te trappen. De slachtoffers kregen over hun hele lichaam klappen en trappen, wat doorging toen ze naar hun voertuigen vluchtten. Toen ze eenmaal in hun voertuigen zaten werden deze door de Hells Angels vernield. Een andere cameraman had goedkeuring gekregen van een Nomad die bij de poort van het clubhuis stond. Hij had één of twee shots van het clubhuis genomen. Vervolgens kwamen er drie Hells Angels uit het clubhuis naar hem toe en vertelden hem op een dreigende toon dat hij moest stoppen met filmen. Als hij niet zou vertrekken dan zouden ze hem in elkaar slaan. De slachtoffers wilden geen aangifte doen en ook geen verklaring afleggen. De ene vond dat het risico voor hem te groot was dat na het afleggen van een verklaring de Hells Angels bij hem voor de deur zouden staan. De andere zei dat wanneer hij aangifte zou doen zijn personalia ook bekend zou worden bij de groepering Hells Angels.

Uit een scan van Blueview komen meerdere incidenten naar voren waarbij leden van 1%-MC's en supportclubs betrokken zijn bij openlijke geweldpleging.

---

133 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.4.6. De oud-directeur van TCA werd in 2009 aangehouden voor zijn betrokkenheid bij grootschalige hennepcultuur in loodsen in Noord-Holland.

5.2.2 Afpersing en 'bescherming'

Diverse full colour members van 1%-MC's lijken structureel betrokken bij afpersingen in het criminele circuit of van personen die door het eigen gedrag te chanteren zijn. Meestal gaat het om de drugsmarkt en legale branches die vaak verbonden zijn met het criminele circuit (zoals de vastgoedsector, nachtclubs, de horeca). De members maken gebruik van het basisprincipe, dat er bij het organiseren van misdaad geen formeel orgaan is om op terug te vallen wanneer er conflicten zijn. De slachtoffers van afpersing kunnen dus niet zomaar naar de politie stappen. Full colour members richtten hun afpersactiviteiten op diegene die zelf geen ruggesteun heeft van een solide sociaal netwerk waarvan een geloofwaardige dreiging uitgaat. Deze personen zijn dus onder druk te zetten. Wat de dreiging van full colour members zo overtuigend maakt zijn de colours en de logo's (zie ook hoofdstuk 4).

Een ander maar soortgelijk fenomeen is het aanbieden van bescherming of het verlenen van toestemming aan misdaadondernemingen. Hier staat dan een provisie tegenover: een bepaald deel van de opbrengsten moeten worden afgedragen. Dan wordt de illegale handel onder beheer of 'in opdracht van' full colour members door anderen uitgevoerd. Dergelijke verhoudingen worden ook vaak vermeld in CIE-pv's. Er zijn echter ook verklaringen van betrokken misdaad-ondernemers die dit beeld bevestigen. Zo vertelden twee Nederlandse broers die in december 2004 in Duitsland waren aangehouden voor drugsmokkel dat enkele full colour members belangen hadden in de smokkel van grote partijen hasj. Een Belg die in september in België werd aangehouden voor drugsmokkel verklaarde dat hem door individuele Hells Angels verteld was dat hij nooit mocht zeggen dat de smokkel van de betreffende partij hasj in opdracht van de Hells Angels werd uitgevoerd.¹³⁴

5.2.3 Gijzeling

In 2004 werd Angelo Diaz, destijds lid van de Brothers Carribean, met zijn president in Limburg door twee Nomads gegijzeld. De Nomads verdachten hen van de betrokkenheid bij de ripdeal van de 300kg cocaïne waarvoor de drie andere Nomads door hun clubgenoten vermoord waren. De Brothers Carribean was een hangaroud club en wachtte op een status als volwaardig Hells Angels chapter.

---

134 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.3. en 4.2.6.

Diaz was door de Nomads ter verantwoording geroepen en was daarom naar Nederland afgereisd. Omdat Diaz het niet vertrouwde had hij zelf een vuurwapen meegenomen. Hij verklaarde het volgende: "Dit vuurwapen had ik in mijn bezit omdat ik mij bedreigd voelde en bang was dat ik geliquideerd zou worden. Bij mij was de President van de MC Brother Carribean te Curacao (destijds een hangaround club). Ook hij was in het bezit van een vuurwapen, hoewel hij in principe niet bedreigd werd. Maar omdat wij samen waren zou het weleens kunnen zijn dat hij ook geliquideerd zou worden." De gijzelnemers van de kroongetuige en de president stelden zich nogal dreigend op. Een van hen zei op een dwingende en dreigende toon dat Diaz niet weg mocht uit het Zuiden. Hij zei letterlijk tegen de president dat deze daar de verantwoording voor droeg. Daarbij stelde hij zich zodanig op dat het wapen dat hij droeg duidelijk zichtbaar was. Daarnaast was zichtbaar dat beide gijzelnemers kogelvrije vesten droegen.

Doordat Diaz 's nachts een vriend op Curaçao had gevraagd om de Nederlandse autoriteiten te informeren kwam er een eind aan de gijzeling. Diaz en de president werden op 8 maart 2004 aangehouden wegens verboden wapenbezit en de twee Nomads wegens opzettelijke vrijheidsberoving.¹³⁵

5.2.4 Moord

De betrokkenheid van leden van 1%-MC's bij moorden lijkt eerder regel dan uitzondering. In Nederland zijn tot nu toe vooral incidenten bekend waarbij Hells Angels betrokken waren. In het buitenland gaat het om diverse 1%-MC's. Het varieert van geweldpleging met de dood tot gevolg tot moordaanslagen en liquidaties.

- In februari 2000 werden in de Haarlemse seksclub Ester vier mannen doodgeschoten, waaronder een lid en een aspirant lid van de Hells Angels.
- In mei 2003 werden in een Limburgs kanaal lichaamsdelen gevonden. Uit onderzoek bleek dat het ging om de Antilliaanse drugs crimineel Steven Chocolaad. Volgens de weduwe van Serge Wagener, één van de in februari 2004 vermoordde Nomads, was Chocolaad naar Wageners woning gelokt. Daar werd hij door enkele Nomads vastgebonden en vermoord. Uiteindelijk is hij in de badkamer in stukken gesneden.
- Een Hells Angel is in 2007 door de rechtbank tot 3,5 jaar gevangenisstraf veroordeeld voor zijn betrokkenheid bij de gijzeling, bedreiging en mishandeling van Paul Epskamp die op 21 januari 2005 dood werd

---

135 Cobalt-pv 25-006102.

aangetroffen. Het slachtoffer had onder andere twee doorboorde knie-schijven en gebroken ribben. Het motief voor de gijzeling lag vermoedelijk in de diefstal van een grote partij hasj. In de zoektocht naar de dader van de diefstal hadden de Hells Angel en enkele medeverdachten hun aandacht gevestigd op Epskamp. Uit afgeluisterde telefoongesprekken bleek onder andere dat Epskamp naar het Amsterdamse clubhuis van de Hells Angels moest komen, anders zouden ze hem bij zijn dochter opzoeken. Later moest hij naar het wegrestaurant De Witte Bergen te Eemnes komen, waarvandaan hij onder dwang werd meegenomen naar een huis in Roosendaal, waar de Hells Angel ook naartoe ging. Daar is Epskamp vervolgens gemarteld. In juni 2010 sprak het gerechtshof de Hells Angel in hoger beroep vrij van betrokkenheid bij het doodmartelen van Epskamp. Wel kreeg de Hells Angel negen maanden voor het ernstig bedreigen van de man.

In het buitenland zijn eveneens talrijke conflicten en gewelddadige incidenten geweest. Het is onmogelijk om een volledige opsomming te geven. Een selectie van enkele recente voorbeelden (elders in dit rapport staan ook andere voorbeelden):

- In juli 2007 werd een Hells Angel in Engeland op de snelweg al rijdend op zijn motor geliquideerd toen hij terugkeerde van het motorfestival de Bulldog Bash. Hiervoor werden zeven Outlaws uiteindelijk tot levenslang veroordeeld. Enkele maanden later kwam het op het vliegveld Birmingham tot een grote vechtpartij tussen de twee 1%-MC's, waarbij drie zwaargewonden vielen.¹³⁶
- In mei 2007 werd lid K. van het Hells Angels chapter West Side (Bremen) in zijn motorwinkel in het Duitse Ibbenbüren vermoord door twee Bandido-leden, die daarvoor tot levenslange gevangenisstraffen werden veroordeeld. K. was één van de weinige Hells Angels in het Bandido-territorium rond Osnabrück, en had al eerder met aanslagen te maken gehad. Tijdens de procesdagen veranderde de rechtbank in Münster in een bewaakte omgeving, om de honderden Hells Angels en Bandidos onder controle te houden.¹³⁷
- In juni 2007 sloeg een Hells Angel in de ochtendspits in het centrum van Melbourne zijn vriendin in elkaar. Toen een Nederlandse toerist en een advocaat de vriendin te hulp wilden schieten werden zij alledrie door de Hells Angel neergeschoten, waarbij de advocaat gedood werd.

---

136 'Seven convicted of murdering Gerry Tobin, Hells Angels biker', *The Times*, 28 oktober 2008.

137 'Aufmarsch der Rockerheere', *Der Spiegel*, 17 december 2007. "Ich bin zum Abschluss freigegeben", *Der Spiegel*, 4 maart 2008.

- In oktober 2008 werd het clubhuis van een Hells Angels chapter in Quebec met een gestolen tankwagen geramd, waarna het in brand vloog en volledig verwoesste. Het vuur was zo hevig dat tientallen buurtbewoners geëvacueerd moesten worden en er pas na 24 uur forensisch onderzoek kon plaatsvinden.
- In februari 2009 werd het clubhuis van een Hells Angels chapter in Sydney met een bomaanslag volledig vernield. Een aangrenzende tattooshop, eveneens gerelateerd aan de Angels, werd met vuurwapens onder vuur genomen. Vermoedelijk werd de aanslag gepleegd door een andere 1%-MC. De reactie van een Hells Angel was in ieder geval dat de situatie vanaf nu alleen maar slechter zou worden. In dezelfde buurt werd een clubhuis van de Bandidos in 2007 door een aanslag verwoest.¹³⁸

In juni 2010 sprak het gerechtshof de Hells Angel in hoger beroep vrij van betrokkenheid bij het doodmartelen van Epskamp. Wel kreeg de Hells Angel negen maanden voor het ernstig bedreigen van de man.

5.3 Drugsdelicten

Al jarenlang komen in diverse onderzoeken en inbeslagnemingen Hells Angels naar voren die met anderen betrokken zijn bij drugshandel. Ex-Hells Angels uit verschillende landen hebben hier verklaringen over afgegeven.

- Als iemand eenmaal in drugs had gehandeld, dat moest die persoon dat volgens een Amerikaanse ex-Hells Angel dat ook voor de Angels moet blijven doen.
- Drie Duitse ex-Hells Angels verklaarden over de betrokkenheid van Hells Angels bij drugshandel. Zo zei één dat hij vanwege de hoge kosten van het lidmaatschap in drugs ging handelen, zei een ander dat hij in zijn prospectperiode voor diverse Hells Angels drugs moest vervoeren. Ook verklaarde één dat Duitse Hells Angels hun amfetamine in Amsterdam haalden, en een ander dat er ook drugs werd ingekocht bij de Amsterdamse Hells Angels.¹³⁹
- Kroongetuige Diaz verklaarde dat de toenmalige president van het chapter Nomads hem voorstelde dat hij een kilo cocaïne kon kopen en op het vijfde lustrumfeest van de Amsterdamse Hells Angels aan de buitenlandse Angels kon verkopen. Dit was een goede manier om de clubkas te spekken.

---

138 'Bikie bomb blast may be revenge', *Sydney Morning Herald*, 5 februari 2009.

139 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.1.

De Amsterdamse Hells Angels gebruikten dezelfde methode om de clubkas aan te vullen.¹⁴⁰

In onderzoeken naar personen en samenwerkingsverbanden die actief waren in de wietteelt in het zuiden van Nederland hadden opsporingsteams aan het begin van deze eeuw te maken met getuigen die geen formele verklaring durfden af te leggen. Volgens een opsporingsambtenaar werden er aftappers opgezocht die met regelmaat informatie moesten geven over nieuwe aftappingen die ze hadden gemaakt. Vervolgens ging een prospect naar het adres om bij de kweker de eis neer te leggen tot afdracht van een deel van de opbrengsten. Sommige getuigen waren alleen bereid om buiten het verhoor om te vertellen over de controle van de wietteelt door leden van 1%-MC's. Na de drievoudige moord op de Nomads viel deze ontwikkeling van controle in de hennepbranche door 'outlaw bikers' stil.

Er zijn diverse incidenten bekend die wijzen op een structurele betrokkenheid van individuele Hells Angels bij de teelt van hennep. Hieronder worden slechts enkele aansprekende voorbeelden gegeven.

- Ze stuurden prospects naar kwekers die hen opdroegen om een deel af te staan. Ook zochten ze de aftappers op en deze moesten hen wekelijks vertellen waar ze aftappingen hadden gemaakt, zodat vervolgens een prospect naar het adres kon om de eis neer te leggen tot afdracht van een deel van de opbrengsten.
- Tijdens doorzoeken in het kader van het onderzoek Cobalt werden bij vijf members en een prospect hennepkwekerijen aangetroffen, ruimtes (op zolders, in kelders en schuren) waar hennep kon worden geteelt of geteelt was, of materiaal dat gebruikt wordt voor de kweek van hennep. Ook werden bij de doorzoeking van het Nomads-clubhuis op 8 maart 2004 in de kelder attributen werden aangetroffen ten behoeve van een hennepkwekerij. Ook verklaarde de Nomad O dat hij met een ander clublid een derde clublid geholpen hadden met het opzetten van een weedkwekerij. Een lid verklaarde dat zijn 'weedhok' met 110 planten voor eigen gebruik was, hoewel er ook een kasadministratie werd aangetroffen. Een ander lid vertelde in een afgeluisterd gesprek aan een ander persoon dat hij enkele duizenden planten door heel Limburg had staan.¹⁴¹
- In de woning van een oudgediende full colour member van het chapter Amsterdam werden zowel in 2003 als in 2004 meer dan honderd

---

140 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.

141 Cobalt-pv 24-038264, 24-037003, 24-051994.

hennepplanten aangetroffen. In 2003 werden in de kwekerij naast hemzelf ook een andere Amsterdamse en een Rotterdamse full colour member aangehouden.¹⁴²

- In april 2003 werd er op het clubhuis-terrein van het chapter te Harlingen een weedkwekerij aangetroffen van enkele honderden plantjes. Er werd buiten de meter om stroom afgetapt. Ook bij de woning van een Harlinger member werd een weedkwekerij aangetroffen.¹⁴³
- In juni 2005 werd er op het clubhuis-terrein van het chapter te Kampen een aantal gesealde zakken aangetroffen met daarin hennep toppen.¹⁴⁴
- In oktober 2005 bleek dat een member van het chapter Harlingen op een locatie een weedkwekerij van enkele honderden plantjes had, waarbij buiten de meter om stroom werd afgetapt.¹⁴⁵
- Verschillende leden van het chapter Haarlem hadden een growshop. Ook waren er indicaties, onder andere op basis van nota's van een growshop, dat er op het clubhuis-terrein op grote schaal hennep geteelt is.
- Bij een grote actie in oktober 2005 werden bij de woningen van negen Hells Angels van vijf verschillende chapters in werking zijnde hennepkwekerijen aangetroffen.
- Ook werden er bij enkele members thuis en op enkele clubhuis-terreinen tientallen tot honderden joints gevonden. Joints werden bijvoorbeeld op feesten verkocht. Dit was althans waar te nemen op foto's van een dancefeest dat door een Hells Angels chapter georganiseerd was. Daar verzorgde een hangaroud de verkoop van joints. Ook werden joints aan de bar van het clubhuis verkocht.

In het Belgische politieonderzoek Gamilton werden op 23 februari 2005 in Gent in verband met een internationaal transport van 100kg hasj een Belg en twee Nederlanders aangehouden, waarvan één een full colour member was van het Hells Angels chapter Amsterdam. Beiden werden uiteindelijk in eerste aanleg veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf. De andere Nederlander had contacten met diverse Amsterdamse Hells Angels. Het zou gaan om een relatief kleine partij om de lijn te testen. Na de aanhoudingen ging een full colour member van de Hells Angels Amsterdam zich bezig houden met het regelen van een advocaat en het storten van geld voor de dagelijkse behoeften van de Hells Angel en zijn compagnon in het huis van bewaring in België. Hij nam hiertoe contact op met de treasurer van de Hells Angels Amsterdam.

---

142 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.1 en B.4.2.2.

143 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.8.

144 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.9.

145 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.4.2.11.

Tijdens het Belgische onderzoek is door de Belgische autoriteiten gebruik gemaakt van een infiltrant. In gesprekken tussen de infiltrant en de Belg die later ook werd aangehouden verklaarde de laatste onder andere dat hij contacten heeft met de Hells Angels Nederland en dat dit de opdrachtgevers zijn, dat hij meerdere opdrachten heeft gekregen, dat hij veelvuldig fysiek en telefonisch contact had met de Hells Angels (over drugstransporten), dat hij van de Hells Angels moet zeggen dat de opdracht drugs gaan halen in Spanje en over te brengen naar België, niet uitgaat van de Hells Angels, dat hij dit moest zeggen omdat de Hells Angels op deze manier hun organisatie beschermen, dat hij van de Hells Angels de vraag heeft gekregen om 100 kilo soft over te brengen naar Engeland, dat hij aanvankelijk met de grote baas van de Hells Angels onderhandelde maar dat er nu telkens een andere Hells Angel aanwezig is bij de contacten, en dat iedereen die hij heeft ontmoet dan ook op de hoogte is van het aankomende transport.

Naast een brede betrokkenheid bij georganiseerde hennepteelt zijn diverse individuele Hells Angels ook betrokken geweest bij cocaïnehandel en andere harddrugs, variërend van enkele tot honderden kilo's.

- In 1999 verklaarde een aangehouden kapitein van een schip met 600kg cocaïne dat hij deze partij op Curacao van een Nederlandse full colour member had overgenomen. Voor de voorbereidende gesprekken was de kapitein op het clubhuis van de Carribbean Brothers (inmiddels een volwaardig Hells Angel chapter) geweest. In Europa had de Nederlandse Hells Angel de helft overgenomen en werd de andere helft door een Duitse Hells Angel overgenomen.
- In het onderzoek Cobalt is gebleken dat er in 2003 een partij van 293 kg cocaïne is getransporteerd vanuit Curaçao naar Nederland. Bij die partij was onder meer de toenmalige president van het chapter Nomads betrokken. Deze partij cocaïne werd bij aankomst in Nederland geript van de Colombiaanse leveranciers en zorgde mede voor onenigheid binnen het chapter de Nomads en de liquidatie van drie van hun leden.
- In 2003 verklaarde een persoon dat hij 2kg cocaïne van een full colour member op het clubhuisterrein van het Hells Angels chapter Nomads had verkregen.
- In maart 2006 werd een full colour member van het chapter Westport aan de Duitse grens aangehouden toen hij Nederland verliet met een kg amfetamine, cocaïne en hasj. Hij droeg ook een gestolen Rolex.
- In april 2006 werden bij een full colour member van het chapter North Coast een geladen vuurwapen, tienduizende euro's in contanten, een gestolen blanco rijbewijs, een sealapparaat en restanten van hard drugs aangetroffen.

5.4 Witwassen, onroerend goed en ander vermogen

In Nederland is er weinig bekend over mogelijke witwastrajecten door individuele Hells Angels, laat staan door andere 1%-MC's. Uit het buitenland zijn wel enkele voorbeelden bekend, waar het gaat om de omzet van drugshandel.

- De Canadese operatie Contract-Compote uitgevoerd tussen 1990 en 1994 toonde aan dat de Sherbrooke en Trois-Rivieres chapters in een periode van 30 maanden zo'n 30 miljoen Canadese dollars wit wasten.¹⁴⁶
- In september 2004 veroordeelde het hof in Quebec twee Hells Angels onder andere voor cocaïnehandel. Beide verdachten kregen een gevangenisstraf van twintig jaar opgelegd en een boete van 100.000 dollar per persoon. De rechter baseerde zich op informatie dat beiden in twintig maanden een cocaïne- en hasj omzet hadden ter waarde van 111 miljoen dollar.

In Nederland bestaat er wel informatie over het bezit van onroerend goed en ander vermogen. Uit KvK-inschrijvingen blijkt dat diverse Hells Angels een beheer- of holding-BV op naam hebben. Daarnaast zijn er meerdere met andere soorten bedrijfjes (zie 2.9). Er is echter geen goed overzicht van de bedrijvigheid en de omzet, waardoor het onduidelijk is in hoeverre hierin mogelijk geld wordt witgewassen. Sommige Hells Angels hebben meerdere panden in hun bezit of op naam. Om wat voor soort panden het gaat is niet bekend: sommigen wonen in rijtjeshuizen, anderen in grote villa's. Zo heeft een Hells Angel een landhuis dat eerder op naam stond van een persoon die structureel bezig was met het organiseren van drugstransporten en tegelijkertijd ook contacten onderhield met de Hells Angel en andere beroepscriminelen.

5.5 Wapenbezit

Vuurwapenbezit lijkt onder de leden van de Hells Angels vrij normaal te zijn. Zij schromen niet om deze vuurwapens te gebruiken voor bedreiging, intimidatie en/of zelfbescherming. Ook werden wapens aan andere leden uitgeleend. Vuurwapens werden verborgen op clubhuizen, in een café en in woningen van members.

---

146 Centre de recherche des Menaces Criminelles Contemporaines, 1998, Les bandes de motards, Parijs.

Inbeslagnemingen van vuurwapens en munitie bij Hells Angels leden is van alle tijden.

- Zo werden er bij een zoeking in 2003 bij een Amsterdamse full colour member een 9mm vuurwapen met tientallen stuks munitie aangetroffen.
- In 2004 werden er bij zes leden van Hells Angels chapter Nomads te Oirsbeek en bij twee leden van de Brother Carribean vuurwapens aangetroffen.
- In 2004 werden bij een andere Hells Angel een revolver met munitie en diverse knip-, werp-, vlinder- en klapmessen gevonden.
- Bij een andere member werd ook in 2004 een pistool met munitie aangetroffen.
- Bij een derde Hells Angel (van het chapter Amsterdam) werden in 2004 onder andere honderden kogelpatronen en een schiettelefoon aangetroffen.
- Bij zoekingen in 2005 werden in de woning van een Haarlemse full colour member ruim honderd stuks munitie aangetroffen van divers kaliber,
- werden in de woning van een Harlinger full colour member ca. vijftig stuks munitie aangetroffen en twee slagpijpjes om springstof te laten ontploffen (in het gebruik bij het Nederlandse leger), en
- werden bij diverse Hells Angels members traangasbusjes, messen en boksbeugels aangetroffen.
- Op kalenders van twee verschillende Nederlandse chapters stonden full colour members te poseren met wapens.
- Bij een andere zoeking werden in 2004 een Glock-pistool en een revolver met bijbehorende munitie gevonden. Een member van een Hells Angels chapter verklaarde daar het volgende over: *"Ik weet dat het pistool van Z (mede-clublid) is. Z had mij namelijk gevraagd of ik dit wapen uit zijn caravan wilde halen en bij mij op wilde bergen. Ik heb dit wapen op laten halen door een vriend, die het op mijn verzoek weer elders heeft verstopt. De revolver is van mij. Ik ga daar niet omheen zitten draaien. Ik heb deze van een vriend van mij gekregen. Wie dat is wil ik niet verklaren, deze revolver is van mij."*
- De vrouw van een overleden member verklaarde dat haar man vuurwapens in een kast in huis had. Haar man had altijd een vuurwapen bij zich als hij iets ging regelen, tenminste als hij dacht dat het gevaarlijk zou zijn.

De Cobalt-kroongetuige verwoordde de rol van het vuurwapenbezit als volgt: *"Ik weet ook dat elke Hell Angels club over een 'Clubwapen' beschikt. [...] Als de President een opdracht geeft aan de Sergeant at Arms voor een liquidatie dan wordt hiervoor het 'Clubwapen' gebruikt. Dit wapen verdwijnt nadat het gebruikt is. Er wordt maar een keer het 'Clubwapen' gebruikt en daarna nooit meer."* Een Nederlandse full colour Hells Angel verklaarde ook in een verhoor dat *"alle clubs wapens hebben"*.¹⁴⁷

Volgens een Duitse ex-Hells Angel

- zullen members of prospects die de bewaking van een clubhuis doen, hun wapens niet bij zich dragen, maar zullen zij deze verbergen op een nabije plek (meestal een auto),
- zullen er bij grote feesten of evenementen altijd vuurwapens in de buurt aanwezig zijn om de club te beschermen als het nodig is,
- zal in elk clubhuis altijd een vuurwapen liggen.¹⁴⁸

Door infiltratie is er in 2005 en 2006 zicht verkregen op de rol van individuele Hells Angels in de vuurwapenhandel. Opvallend is dat daarbij vaak geleund werd op de betrokkenheid van de club an sich. De Hells Angel *W1* waarmee de infiltrant contact heeft geeft op een gegeven moment aan dat hij pas over veertien dagen kan leveren, *"want die gasten staan onder observatie en ze willen even wachten totdat het rustig wordt. Die gasten zijn van de club."* Ook in een gesprek tussen de infiltrant en de broer van *W1* geeft de laatste aan dat zijn broer bij de Hells Angels zit en dat zijn broer [nu] niet bij de spullen kan komen. Enige tijd later vraagt een familielid van *W1* aan de infiltrant of hij interesse had in een kogelvrij vest. Het familielid was verklaarde dat hij zelf ook lid is van de Hells Angels *"en dat iedereen van de Hells Angels zo'n vest draagt"*.¹⁴⁹

---

147 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.18.

148 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.1.

149 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.3.2.16.

6

Rechercheren op leden van 1%-MC's

In dit hoofdstuk staan ervaringen uit Nederlandse en buitenlandse opsporingsonderzoeken centraal. Allereerst wordt ingegaan op de praktijk in Nederland. Vervolgens volgen (aanvullende) voorbeelden van de aanpak van 1%-MC's in het buitenland. Daarin zal ook aandacht zijn voor het juridische kader en instrumentarium waarmee 1%-MC's worden aangepakt.

6.1 De opsporingspraktijk jegens (individuele) Hells Angels in Nederland

6.1.1 Ervaringen van het openbaar bestuur

Elk chapter van een 1%-MC beschikt over een clubhuis, waarvoor een gemeentelijke vergunning vereist is. Over het algemeen wordt deze vergunning verstrekt. Dit is niet het geval wanneer de gemeente zorgen heeft over de gevolgen van de vestiging of wanneer zij andere twijfels heeft over de achtergrond van de aanvrager. Uit de probleemloze vestiging van diverse clubhuizen blijkt dat gemeenten vergunningen meestal eenvoudig verstrekken.

De grote uitzondering op deze regel lijkt het clubhuis en het omliggende terrein van de Hells Angels Amsterdam. Het terrein werd in 1975 door de gemeente geschonken aan de voorloper van het chapter, de Kreidler Ploeg Oost, samen met een gift van 170.000 gulden om een clubhuis mee te kunnen bouwen. De oppervlakte betrof 590 vierkante meter, wat het chapter vervolgens zelf vergrootte tot 5.000 vierkante meter. De rechter, de gemeente en de club waren het in 2008 erover eens dat de laatste de grond 'in bruikleen' heeft. De gemeente zegde de 'bruikleenovereenkomst' vervolgens per direct op. Ook wilde zij geen nieuwe bouwvergunning verstrekken op grond van de wet Bibob, omdat het clubhuis misbruikt zou worden voor criminele doeleinden. De Hells Angels hebben nu een tijdelijke vergunning voor hun clubhuis, dat ze bouwden nadat het oude in 2002 was afgebrand. Als de Hells Angels op 25 juni 2010 nog niet zijn vertrokken, mag de burgemeester 'Angel Place' laten ontruimen.¹⁵⁰

---

150 'Hells Angels moeten van terrein weg', *Het Parool*, 25 juni 2008.

Elders in Nederland zijn er geen strubbelingen tussen gemeenten en 1%-MC's omtrent clubhuizen. De sluiting van een clubhuis hoeft sowieso geen groot effect te hebben op het functioneren van een chapter. Het zal waarschijnlijk een tijdelijke belemmering zijn. Een ervaren CIE-rechercheur heeft aangegeven dat toen 1%-MC van een gemeente geen vergunning ontving, deze vervolgens in een andere gemeente alsnog onderdak heeft gevonden. Dit wijst erop dat niet elke gemeente even strikt de aanvragen voor vergunningen onder de loep houdt. Andere geweigerde vergunningen die te relateren zijn aan de Hells Angels zijn de exploitatievergunning voor Yab Yum (zie 4.5.2) en het beveiligingscertificaat voor de president van het Amsterdamse chapter Uneputty (zie 4.5.3). Duidelijk is dat in dergelijke gevallen de club in hoger beroep gaat, desnoods tot aan de Raad van State.

6.1.2 Afscherming en contra-strategieën

In 4.6 is al summier aandacht besteedt aan de wijze waarop 1%-MC's communiceren. Daarbij ging het onder andere over de alertheid rondom het gebruik van informatiedragers en de afscherming van afspraken in de openbare ruimte. De tactiek om de autoriteiten te ontwijken of tegen te werken bestaat uit enkele onderdelen:

Strikt toetredingsproces met controle op aspiranten. In deze testperiode moet de aspirant allerlei opdrachten uitvoeren. Het Canadese opsporingsproject Husky leverde informatie op over de werkwijze van individuele Hells Angels, die associates inschakelden om illegale trajecten te organiseren, zodat zij zelf buiten schot bleven.¹⁵¹ Dit toetredingsproces maakt infiltratie in een chapter vrijwel onmogelijk. Volgens een Duitse ex-Hells Angel is deze periode bedoeld om de loyaliteit te tonen naar de club, waarmee volgens hem bedoeld wordt dat er criminele activiteiten gepleegd moeten worden.¹⁵²

Sporen wissen. Een Amerikaanse ex-Hells Angel verklaarde dat hem door onder andere de 'oudere war lords' was geleerd om alles te verbranden, zoals laarzen, kleren en auto's, op het moment dat er zich een gewelddadig incident had voorgedaan. Ook werd geleerd dat je nooit iemand moest vermoorden in een kroeg maar bijvoorbeeld buiten bij zijn huis als hij naar zijn werk gaat. Er moesten geen voetafdrukken en/of DNA achterblijven op de plaats van het

---

151 'Project Husky - 27 Charged in relation to Organized Crime, Conspiracy and Drug Trafficking', *Canada News Wire*, 19 januari 2006.

152 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel A.1.8.

misdrijf, er mochten naderhand geen kogels worden aangeraakt en de wapens moesten vervolgens verdwijnen. Full colour members leerden dit op hun beurt weer door aan prospects.¹⁵³

Code van zwijgzaamheid en de norm van intimidatie. Diverse ex-'outlaws' hebben aangegeven dat dit de belangrijkste regel is voor een lid of aspirant van een 1%-MC. Als daarvan wordt afgeweken is de kans op represailles vanuit de 1%-MC zeer groot. Dat is voor velen voldoende reden om af te zien van enige verklaring of getuigenis (zie ook 3.4 en 3.5). Ook externe getuigen worden beïnvloed. Zo vertelde de nieuwe president van de Nomads aan een persoon die op de avond van de drievoudige moord het clubhuis had bezocht dat hij niets moest zeggen. *"X zegt dat Y kan zeggen tegen die mensen dat hij niets te zeggen heeft. X zegt dat als ze hem aanhouden en gaan hem vragen stellen moet hij gewoon vertellen dat hij niets te zeggen heeft."*

Bescherming van panden en locaties. De bescherming van clubhuizen is al behandeld in 2.7.3. Woonhuizen van individuele leden laten een soortgelijke bescherming zien. Zo bleek bij een beslaglegging door een deurwaarder van goederen in een woning van een Hells Angel, dat de voordeur en ramen van elektronische bedienbare stalen rolluiken waren voorzien.

Minimaliseren van af luistermogelijkheden. Eén van de Hells Angels regels is het verbod om een GSM mee te nemen naar een meeting, zo blijkt uit aangetroffen documentatie en verklaringen. Bij overtreding volgt een geldboete. Volgens diverse getuigen is deze regel ingesteld om het eventuele af luisteren door de politie te voorkomen en wordt deze strikt gehanteerd.¹⁵⁴ Tijdens de meeting worden de GSMs buiten de vergaderkamer achterlaten. Een dergelijke regel lijkt ook te worden gehanteerd door de raad van acht. Bovenaan een verslag van deze raad stond althans onderstreept 'telef. uit'. Voor informatie over het voorkomen van af luisteren in de openbare ruimte, zie 3.6.

Actieve contra-observatie. Bij evenementen in de openbare ruimte waar Hells Angels aanwezig zijn, wordt door de club vaak gebruik gemaakt van camera-opnames. Zo hadden de Hells Angels op een motorbeurs aan het eind van een gang een stand. Iedereen die door de gang naar de stand toeliep werd gefilmd. Ook werd bij een begrafenistoet het publiek gefilmd door iemand die achterop de laatste motor zat. Daarnaast werd in oktober 2005 bij de vice-

---

153 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.5.1.

154 Acroniem, aanvullend-proces verbaal 303/03, onderdeel B.2.4.3.

president van een chapter een 'sweeper' aangetroffen, een apparaat dat de aanwezigheid van GSMs en bepaalde opsporings- en communicatieapparatuur kan herkennen. Volgens een getuige hadden twee full colour members van een ander chapter eveneens een 'sweeper'.

Verhuld taalgebruik. Dit is niet zozeer een bijzonder aspect voor 1%-MC's, maar wordt door vrijwel elke persoon toegepast die structureel bezig is met het organiseren van misdaad. Er worden bijvoorbeeld niet specifiek orders gegeven om iemand te vermoorden, maar de President geeft tussen de regels door wel toestemming door bijvoorbeeld te zeggen "*doe wat je moet doen*". Tijdens bijeenkomsten over gevoelige onderwerpen worden wel eens briefjes doorgegeven omdat men bang is afgeluisterd te worden.

Bewuste misleiding door middel van toneelspel. Vanaf de eerste uren na de vermissing van de drie Nomads deden andere chapterleden het voorkomen alsof ze niet wisten waar de drie gebleven waren, en gaven ze over de telefoon aan dat ze aan het zoeken waren. Ook de houding naar de politie die onderzoek deed op het terrein van de Nomads in Oirsbeek was alsof men er niets van begreep en ook ontdaan was.

Creëren van numerieke overmacht. De houding van verslagenheid over de vermissing van de drie Nomads veranderde op het moment dat bekend werd dat de drie lijken gevonden waren. De technische recherche deed net onderzoek op het Nomads-clubhuis. Vrijwel direct werd een member van een ander chapter gebeld en gevraagd "*of er een paar jongens van hun naar beneden (naar het zuiden, red.) kunnen komen*". Er werd gezegd "*dat er zoveel mogelijk mensen moeten komen, want de wouten staan op het terrein*".

Fysieke intimidatie. Toen de Nomads doorkregen dat de nabestaanden van de drie slachtoffers op het politiebureau verhoord werden, gingen ze daar naar toe. Daar werd een beeldscherm van een computer kapot geslagen en werd verder gedreigd met het vernielen van het bureau als de verhoren niet werden beëindigd en de vrouwen niet werden 'vrijgegeven'. Deze eisen werden daarop ingewilligd.

Op die dag kwam rond 12.10 uur er een groep van acht à tien personen het politiebureau binnen, onder aanvoering van de vice-president van de Nomads. Deze personen betroffen familie of kennissen van de drie vermoorde Hells Angels. Twee vrouwen uit deze groep werden meegenomen voor een getuigenverhoor. Ongeveer twintig minuten later riep de vice-president: "*Het moet nu maar eens afgelopen zijn, die vrouwen moeten terugkomen*". Hem werd

meegedeeld dat hij nog even geduld moest hebben. Hij werd steeds bozer en begon harder te schreeuwen. Vervolgens liep hij naar de balie sloeg hij met zijn vuist het bord 'receptie hier melden' naar de grond. Daarna pakte hij een bloempot van de balie en smeedt deze op de tegelvloer kapot. Hij riep nog enkele keren dat de vrouwen terug moesten keren en dat er door de politie stomme vragen werden gesteld. Even later tilde hij een op de balie staand computerscherm op en smeedt deze op de tegelvloer kapot. Hij wenkte vervolgens naar enkele personen die voor het politiebureau stonden en sommeerde hen om naar binnen te komen, wat direct gebeurde. Vervolgens werd overleg gevoerd met de verhorende politie-ambtenaren en werd het verhoor van de vrouwen afgebroken. Om verdere escalatie te voorkomen werd besloten om de vice-president niet aan te houden.

6.1.3 Waarde van getuigenissen en verklaringen van aspiranten en members

Het verhoren van full colour members van de Hells Angels levert over het algemeen geen verklaringen op. De meeste leden houden een afstand ten opzichte van het verhoorkoppel. Zij zijn dan alleen bereid om een sociaal gesprek aan te gaan, maar waar het op de Hells Angels of specifieke personen of feiten aankomt maken zij gelijk gebruik van hun zwijgrecht (zie ook 3.4).

Het is vanwege dit gebruik dat verklaringen van getuigen (zoals ex-leden) door 1%-MC's worden beschouwd als een groot risico. Er wordt zware psychologische druk uitgeoefend op de leden om niet te verklaren. Uit 3.5 blijkt wel dat benaderde leden liever zwijgen dan het leven van gezinsleden in gevaar te brengen. Het aanbieden van een getuigenbeschermingsprogramma aan een persoon die wel durft te verklaren is geen overdreven stap, zo blijkt uit een afgeluisterd telefoongesprek:

Nomads-lid X wordt gebeld door NN-vrouw. Deze zegt dat hij naar teletekst moet kijken, daar staat van alles op, wat daar allemaal uit is gekomen en wie er allemaal nog meer. NN-vrouw zegt dat: *"V alles verraden heeft, die moord en alles nog."* X zegt: *"oei, oei, oei, hij zal naar teletekst kijken."* De vrouw van X belt ook nog en zegt dat V zwaar onder druk staat en bewaakt wordt. X zegt dat V *"gekild wordt"*.

X belt met clublid Y. Het gesprek gaat over de krant en teletekst. Als X de naam van de getuige noemt, zegt Y het te weten van die strontzak. Y zegt dat die persoon alles aan het verlullen is. In een ander gesprek zegt het clublid M dat hij hoopt dat hij de getuige ooit tussen vier Harleys zal kunnen hangen. De Nomads

begrijpen dat de politie de getuige in een beschermingsprogramma 'kan laten verdwijnen'. M zegt dat de politie dat maar beter kan doen.

6.2 Ervaringen uit het buitenland

In vrijwel elk land waar 1%-MC's aanwezig zijn hebben politie en justitie onderzoeken uitgevoerd naar strafbare feiten begaan door individuele leden. Meestal richtten deze onderzoeken zich niet op één individu, maar op een meer projectmatige samenwerking tussen verschillende leden van 1%-MC's. Vrijwel altijd gaat het daarbij om geweldsdelicten (van openbare geweldpleging tot moord), drugshandel en afpersing. Zo werden in Spanje in juni 2009 22 Hells Angels van Spaanse en Italiaanse chapters opgepakt voor betrokkenheid bij drugs- en wapenhandel en afpersing.

In verschillende landen vinden regelmatig geweldsuitbarstingen plaats tussen leden van rivaliserende 1%-MC's. In januari 2008 was er bijvoorbeeld een grote vechtpartij tussen ca. dertig Hells Angels en Outlaws op het vliegveld van Birmingham. In Canada en Scandinavië hebben zich in de jaren negentig lange conflicten voorgedaan waarbij tientallen 'outlaw bikers' de dood vonden. Naar verluidt zou het Scandinavische conflict, dat speelde tussen Hells Angels en Bandidos, beslecht zijn door tussenkomst van het Amsterdamse Hells Angels-chapter. Zoals al eerder opgemerkt is het opvallend dat dergelijke gewelddadigen tussen 1%-MC's in Nederland niet voorkomen. Hoogstwaarschijnlijk heeft dit te maken met de afwezigheid van andere internationale 1%-MC's in Nederland. De vraag is of deze situatie hetzelfde blijft, aangezien de Satudarah de bestaande goede contacten met de Bandidos lijkt te bestendigen (zie hoofdstuk 1).

6.2.1 België

Behalve de Hells Angels zijn in België ook de Bandidos en de Outlaws gevestigd. Waar de Hells Alle drie de 1%-MC's hebben support clubs in België. De Hells Angels hebben de Red Devils, de Outlaws hebben de Falcons en Black Pistons, en de Bandidos hebben de Diablos en Los Muertos. In 2005 kregen drie leden van de Outlaws een levenslange celstraf voor de moord op een 'afvallig' medelid, ondanks hun omerta. Tijdens het proces zeiden de drie niks, waarschijnlijk uit angst voor represailles.

Er bestaan van oudsher goede banden tussen de Nederlandse en de Belgische Hells Angels. Vooral members van het chapter Gent hadden intensieve relaties met members van het chapter Amsterdam. Het chapter Gent was lange tijd het meest dominant binnen de Belgische Hells Angels. Inmiddels lijkt het chapter Antwerpen deze rol te hebben overgenomen, evenals de goede contacten met Nederlandse chapters.

De aanwezigheid van drie internationale 1%-MC's zorgt frequent voor onderlinge geweldsuitbarstingen. Meestal betreft het conflicten tussen de Hells Angels en de Outlaws, die qua chapters een numerieke meerderheid hebben (zie de tabel in hoofdstuk 1). In augustus 2007 vond er in Leopoldsburg in de Belgische Kempen een gewelddadig incident plaats bij een clubhuis van een chapter van de Red Devils, een wereldwijde supportclub van de Hells Angels. Zo'n vijftig leden de Outlaws waren rond de kroeg aanwezig, waarvan een aantal uiteindelijk de kroeg binnendrongen. Er werd geschoten, een groot deel van de inboedel van het café werd met knuppels vernield en er vielen drie gewonden. De verklaringen van getuigen en slachtoffers liepen nogal uiteen. De betrokkenen verleenden geen medewerking aan het strafrechtelijke onderzoek. In 1996 hadden de Hells Angels in Mechelen een clubhuis van de Outlaws aangevallen en vernield.

In oktober 2009 werd in België het clubhuis van een Outlaws-chapter onder vuur genomen, volgens media vermoedelijk door een andere 1%-MC. Diverse leden van Belgische 1%-MC's zijn veroordeeld voor drugshandel en geweldsdelicten. Zo werd een Belgische Hells Angel in december 2009 veroordeeld tot vijf jaar cel voor de handel in 150 kilo cannabis en 13 kilo amfetamine.

In een actie tegen verschillende motorbendes deed de Belgische politie in februari 2010 invallen op vijftien adressen in Belgisch Limburg en Antwerpen. Er werden vuurwapens, geld, telefoons, computers en motoren in beslag genomen. Er vonden doorzoekingen plaats in het clubhuis van de Hells Angels Antwerpen, een café van de Hells Angels support club Red Devils in Leopoldsburg, evenals in het landhuis van een lid van een motorbende. Op verschillende plaatsen werden hennepplantages aangetroffen, en mogelijk ook een drugslab.¹⁵⁵

---

155 'Zijn Hells Angels drugsboeren?', *De Standaard*, 3 februari 2010.

6.2.2 Duitsland

Duitsland kent een dominante aanwezigheid van alle grote internationale 1%-MC's, zowel de Hells Angels, de Bandidos als de Outlaws. Daarnaast zijn er ook nog twee Duitse 1%-MC's met tientallen chapters, die ook verder in Europa nieuwe chapters oprichten: de MC Gremium en de MC Born To Be Wild.

De 'outlaw bikersscene' in Duitsland lijkt sinds enkele jaren te worden gedomineerd door een conflict tussen de Hells Angels en de Bandidos. Naar verluidt was de introductie van het eerste Bandidos chapter in Duitsland in 1999 de belangrijkste oorzaak. In de tussentijd zijn er meer Bandidos chapters in Duitsland bijgekomen, waarbij sprake zou zijn van een zogenaamde schending van 'Hells Angels territorium'. Conflicten tussen de twee MCs komen af en toe aan de oppervlakte. Zo werd in mei 2007 een Duitse Hells Angel door twee Bandidos doodgeschoten. Zij werden in 2008 tot levenslang veroordeeld, waarbij een getuigenis van een oud-Bandido zwaar meewoog. Deze persoon verklaarde voluit over het leven als lid van een 1%-MC (zie 2.3).¹⁵⁶

Er zijn wel enkele voorvallen geweest in het gebied van de Nederlandse Nomads waar enkele leden van de Bandidos uit Duitsland provocerend hebben rondgereden op hun motoren en in hun colours. Ook is er een aanslag geweest met een handgranaat op een winkel van een Nomad waarbij het vermoeden bestaat dat deze gegooid was door iemand van de Bandidos. De reactie op de aanslag door de toenmalige president van de Nomads was helder: hier hoeft de politie niets aan te doen, wij gaan dat zelf wel regelen.

Het meest recente conflict tussen de Hells Angels en de Bandidos speelt zich af in het Ruhrgebied, en dan met name in Duisburg. Daar hebben beide MCs belangen in het prostitutiegebied en hebben beide in de twee desbetreffende straten horecapanden in handen. De al bestaande spanning kwam begin oktober 2009 tot wasdom toen een freefighter van Duits-Turkse afkomst een Bandido pal voor het Bandido-clubhuis van dichtbij doodschoot. De dader is een Hells Angels-sympathisant, die met het slachtoffer een conflict had over een vrouw. Enkele weken later volgde een grotere uitbarsting van geweld. Op 31 oktober vielen ca. vijftig Hells Angels het Bandido-restaurant 'The Fat Mexican' in Duisburg aan en leverden daar strijd met tientallen Bandidos. Enkele uren later werd er een handgranaat in het Hells Angels clubhuis in Solingen

---

156 'Biker turf war escalating in Germany', *Der Spiegel*, 4 maart 2008.

gegooid, die niet afging. In Essen werden daarna nog diverse schoten gelost op het Bandidos clubhuis.¹⁵⁷

In februari 2010 heeft het Berlijnse 'Centro'-chapter van de Bandidos de overstap gemaakt naar de Hells Angels. Dit chapter wordt gedomineerd door leden met een Turkse etniciteit.

6.2.3 Denemarken

Zoals in dit stuk al enkele keren is aangehaald, is er in de jaren 1994-1997 een zeer gewelddadig conflict geweest in Scandinavië tussen de Hells Angels en de Bandidos; de zogenaamde 'Great Nordic Biker War'. De oorzaak van het conflict leek te liggen in de opkomst van de Bandidos in Denemarken en andere Scandinavische landen, waarmee de dominante positie van de Hells Angels op de drugsmarkt in gevaar kwam.¹⁵⁸

Hoewel het epicentrum van de gebeurtenissen in de Deense hoofdstad Kopenhagen en de Zuid-Zweedse stad Malmö lag, strekte het conflict zich uit tot Noorwegen, Finland en Estland. Er werd gebruik gemaakt van machinegeweren, handgranaten, autobommen en zelfs raketwerpers. Er vielen elf doden, bijna honderd gewonden en waren er tientallen mislukte moord-aanslagen. Uiteindelijk werd de rust bezegeld met een openbare handdruk van de Presidents van de belangrijkste Deense chapters van de Bandidos en de Hells Angels. Het conflict was voor de Deense politiek aanleiding om een wet te introduceren waarmee het voor motorbendes onmogelijk werd om accommodatie te huren of te kopen, om op deze wijze hun clubactiviteiten te beëindigen. De wet werd later op grondwettelijke gronden verworpen.¹⁵⁹

In 2008-2009 hadden de Deense Hells Angels en hun supportclubs een gewelddadig conflict met allochtone jeugdbendes in de regio Kopenhagen, maar ook in andere Deense steden. De oorsprong van het conflict lag waarschijnlijk in de dodelijke beschieting van een 19-jarige jongen in augustus 2008. In de maanden daarop volgden tientallen schietpartijen in de openbare ruimte. Volgens de Deense politie ligt een strijd om belangen in de drugshandel aan de wortel van de diverse schietincidenten. In sommige wijken in Kopenhagen was

---

157 'Polizei fordert Verbot von Rockerbanden', *Welt Online*, 2 november 2009.

158 W. Marsden and J. Sher, 2006, *Helse Engelen*, Amsterdam, Uitgeverij Luitingh-Sijtoff.

159 Idem.

het onveiligheidsgevoel dermate hoog dat de straten in de avond uitgestorven waren.¹⁶⁰

6.2.4 Canada

Canada kent een lange en gewelddadige geschiedenis met verschillende motorclubs. De jaren negentig werd gedomineerd door een bende-oorlog tussen de Hells Angels en de Rock Machine over de heerschappij van de drugsmarkt in de provincie Quebec, waarbij meer dan honderd doden vielen. In dit verband zijn tot 2009 156 Hells Angels gearresteerd. De Canadese aanpak van 1%-MC's kreeg een extra intensiteit na de moord op twee gevangenisbewaarders in 1997 door leden van Hells Angels. Er zijn sindsdien verschillende aanpassingen gemaakt in de Criminal Code (het Wetboek van strafrecht, WvS).

Op andere vlakken verandert de aanpak van justitie eveneens. Zo wordt met succes de inzet van infiltranten en burgerinfiltranten toegepast. Justitie en gemeenten sluiten clubhuizen en ontnemen bezittingen. In een aantal zaken gaan de Hells Angels zonder succes in hoger beroep. Een aantal beroep-procedures loopt nog. In de volgende paragrafen wordt gekeken naar de wijzigingen in het Canadese strafrecht en de effecten daarvan. Ook de inzet van infiltranten en burgerinfiltranten en andere methoden van de Canadese justitie worden besproken.

Anti-gang wetgeving

In de afgelopen twintig jaar kent het WvS verschillende toevoegingen of wijzigingen die vervolging van criminele leden van motorclubs mogelijk maken. In 1997 wordt de Wet C-95 aangenomen, waarmee de term criminele organisatie wordt geïntroduceerd in het WvS.¹⁶¹ Wet C-95 maakt criminele activiteiten ten gunste van criminele organisaties strafbaar. Veroordeling op basis van deze wet kan leiden tot straffen van 5 tot maximaal 14 jaar. Sectie 11 van deze wet geeft namelijk aan dat:

“Every one who participates in or substantially contributes to the activities of a criminal organization knowing that any or all of the members of the organization engage in or have, within the preceding five years, engaged in the

---

160 'Gang warfare continues', *Politiken.dk*, 9 oktober 2008. 'Bendes heersen in buurt Kopenhagen', *de Volkskrant*, 9 maart 2009.

161 De naam van anti-gang wetgeving kan tot verwarring leiden omdat hiermee verschillende toevoegingen en/of aanpassingen op het wetboek van strafrecht mee worden bedoeld.

commission of a series of indictable offences ...of which the maximum punishment is imprisonment for five years or more ...is guilty of an indictable offence and liable to imprisonment for a term not exceeding 14 years."

Dit maakt het mogelijk om leden van motorclubs die zich bezig houden met georganiseerde misdaad te veroordelen. Individuele veroordeling kan op basis van artikel 467.1 WvS. Hierbij gelden echter meerdere vereisten (zie Bijlage 2). Zo vereist de wet dat de criminele groep uit meer dan vijf persoon bestaat. En ten minste één van de leden van de criminele organisatie moet een strafbaar feit hebben gepleegd voor de organisatie in de laatste vijf jaar. In februari 2001 vindt de eerste veroordeling plaats op basis van Wet C-95. Het hof veroordeelt vier leden van de Rock Machine voor drugshandel.¹⁶²

Wet C-95 blijft niet zonder kritiek. Tegenstanders geven aan dat de wet inbreuk maakt op de vrijheid van vereniging. Daarnaast voorspellen ze dat 1%-MC's mogelijk hun colours niet meer openlijk gaan dragen. Justitie zelf uit kritiek door aan te geven dat de bewijslast onnodige beperkende eisen stelt en daarmee onwerkbaar is. Dit leidde in 2000 tot een rapport met 18 juridische aanbevelingen in de strijd tegen georganiseerde misdaad. Deze aanbevelingen vormen de aanvang voor Wet C-24.¹⁶³ Deze kent drie belangrijke wijzigingen in artikel 467.1WvS:

- de criminele organisatie bestaat uit minimaal drie of meer leden.
- het is niet langer vereist dat ten minste één van de leden in de voorafgaande vijf jaar betrokken is geweest bij criminele activiteiten voor de organisatie.
- het artikel is van toepassing op alle serieuze misdadervormen en niet langer meer alleen voor delicten strafbaar van vijf jaar of meer.

De wet maakt bij deelname aan criminele organisatie onderscheid in drie delicten:

- deelnemen of bijdragen aan enige activiteit van de criminele organisatie die de mogelijkheid vergroot dat de organisatie een vervolgbaar misdrijf pleegt (467.11),
- plegen van een strafbaar feit ten behoeve van of in samenwerking met een criminele organisatie (467.12).
- het bewust instrueren van een persoon om een strafbaar feit te plegen ten behoeve van of in samenwerking met de criminele organisatie.

---

162 *CBC News Online*, Canada's anti-gang law, April 10 2006.

163 Library of Parliament, *Legislative Summaries*, 633E, Bill C-14 an act to amend the criminal code, 16 maart 2009, p 2-3.

Het is dus géén strafbaar feit om lid te zijn van een criminele organisatie. Veroordeling kan plaats vinden als er sprake is van enige deelname aan een strafbaar feit of enige bijdrage om het mogelijk maken een strafbaar feit te plegen.¹⁶⁴

Wetgeving rondom het sluiten van clubhuizen

Canada kent verschillende mogelijkheden voor justitie en gemeenten om clubhuizen van 1%-MC's te sluiten of te ontnemen. Anders dan Nederland bestaat Canada uit een federale staat, opgedeeld in provincies en territoria met eigen gekozen regeringen en parlementen. De wetgevende en uitvoerende macht ligt verdeeld over federale overheid en provinciale overheden. Provinciale wetgeving is meestal aanvullend op federale wetgeving en soms gelijk aan wetten in andere provincies van Canada. Bevoegdheden in relatie tot het Wetboek van strafrecht liggen bij de federale overheid, terwijl de uitvoering van strafrecht (strafopleggingen en boetes) in provinciale wetten staan. De sluitingen van clubhuizen vinden zowel plaats op strafrechtelijke als op civielrechtelijke gronden.

De lokale autoriteiten kunnen dus vanuit verschillende invalshoeken de sluiting van een clubhuis bewerkstelligen. Na de eerste sluitingen op basis van strafrechtelijk wetgeving en de lang lopende rechtsafhandeling van deze zaken gingen lokale overheden op zoek naar civielrechtelijke mogelijkheden. Zo nam de provincie Ontario in 2002 de eerste Civil Remedies Act aan, waarmee in Canada veel clubhuizen gesloten zijn.¹⁶⁵ De wet richt zich op het verband tussen eigendom en onrechtmatige activiteiten: er is geen veroordeling van de verdachte vereist om tot ontneming over te gaan.

De Civil Forfeiture Act biedt ook mogelijkheden voor de sluiting van een clubhuis. Deze ontnemingswetgeving is vaak op provinciaal niveau geregeld in de vorm van een wetsartikel. De provincie British Columbia heeft sinds 2007 de Civil Forfeiture Act, waarmee het het Hells Angels clubhuis in Nanaimo heeft kunnen sluiten. Dit besluit werd in 2009 door de Canadese Hoge Raad goedgekeurd.¹⁶⁶

---

164 De laatste aanpassing in het WvS in 2009 maakt moorden die in verband kunnen worden gebracht met georganiseerde misdaad automatisch tot eerst graads delicten en daarmee vervolgbaar tot levenslang.

165 Ministry of the attorney general, augustus 2007, Civil forfeiture in ontario: an updat on the civil remedies act, 2001.

166 *Government of Manitoba*, 6 december 2007, 'Proposed legislative amendments would target proceeds of crime'. 'Court upholds law used to seize Hells Angels property', *The Daily News*, 18 april 2009.

Ten slotte is er de Fortified Buildings Act, die provincies en gemeentes de bevoegheid geeft om een clubhuis te sluiten wanneer deze is versterkt tot een bunker (zoals met metalen deuren, camera's, prikkeldraad etc). De club krijgt eerst de gelegenheid om het gebouw in de originele staat terug te brengen. Ook kan met deze wet het clubhuis gesloten worden als bewezen kan worden dat de bunker overlast veroorzaakt voor de omgeving.¹⁶⁷ Verschillende provincies of steden hebben een Fortified Buildings Act, zoals Ottawa sinds 2001 en Manitoba sinds 2002.

In Canada sluit justitie en gemeente clubhuizen dus op zowel strafrechtelijke als civielrechtelijke rechtsgronden. Om aan te geven dat het niet om enkele clubhuizen gaat hier onder een overzicht.

Tabel 1

Sluiting van clubhuizen, met rechtsgrond		
Jaar	Plaats(en)	Rechtsgrond
2002	St. Catharines	strafrechtelijk
2003	Halifax	strafrechtelijk
2007	Nanaimo	Civil Forfeiture Act
2007	Toronto	Controlled drugs and Substances act
2008	Oshawa, Thunder Bay, London en Welland	Civil Remedies Act
2009	Montreal, Sherbrooke, Quebec City, Trois Rivieres en Saint Basile	Civil Remedies Act

Infiltratie

In een aantal essentiële opsporingsonderzoeken gaven de infiltranten of het gebruik van full colour 'overlopers' de doorslag. De eerste keer dat full colour members meewerkten aan opsporingsonderzoeken was aan het eind van de jaren tachtig, toen na de moord op vijf eigen leden in Lennoxville een aantal leden besloot om te verklaren. Hieronder volgen enkele succesvolle voorbeelden.

- Het gehele Nomads chapter in Quebec werd in 2001 opgeheven na de arrestatie van alle 138 leden voor delicten gepleegd tijdens de bende-oorlog. In dit onderzoek plaatste justitie twee undercoveragenten in de door de Hells Angels gecontroleerde Rockers club.¹⁶⁸

167 'City can shut bikers' clubhouse', *Ottawa Citizen*, 2 november 2002.

168 Operation Summertime.

- In 2006 werden in Ontario vijftien Hells Angels leden gearresteerd voor drugs en wapendelicten. In 2007 werden in Ontario veertig Hells Angels leden gearresteerd. In beide projecten werd het bewijs geleverd door de inzet van full colour members.¹⁶⁹
- In 2006 wist justitie in Manitoba een vriend van de president van het Hells Angels chapter Manitoba over te halen om te infiltreren.¹⁷⁰ Hij kreeg hiervoor meer dan \$500.000 en getuigenbescherming. De infiltratie bleek de basis voor diverse aanhoudingen en veroordelingen van Hells Angels. Zo kreeg een full colour member vijftien jaar gevangenisstraf en kreeg de president dertien jaar (het hoger beroep dient in 2009).
- In hetzelfde jaar kwam er een einde aan een twee jaar durende infiltratie door een politieagent in de Thunder Bay Hells Angels. Het onderzoek-project Huskey leidde tot inbeslagnemingen van cocaïne, marihuana, ecstasy met een straatwaarde van 2,3 miljoen dollar en de aanhouding van vijf full colour members.
- De arrestatie van 111 full colour members van de Hells Angels en de inbeslagneming van vijf clubhuizen in 2009 in Quebec was een resultaat van de inzet van burgerinfiltranten. Een voormalige Sergeant-at-Arms leverde cruciale informatie over de start van de bende-oorlog van 1994 - 2002. Twee andere informanten leverden eveneens bewijsmateriaal.

Canadese resultaten

Canada kent zowel succesvolle vervolgingen als vervolgingen die eindeloos in hoger beroep voortslepen. Verschillende andere veroordelingen van Hells Angels bevinden zich aan het eind van 2009 nog in hoger beroep. Een oordeel over de resultaten van de aanpassingen van het WvS is dus enigszins voorbarig.

Toch zijn er wel degelijk concrete resultaten behaald. Zoals de veroordeling van de Hells Angels Lindsay en Bonner op basis van Wet C-24. Beiden werden verdacht van het afpersen van een zakenman (\$75.000) en het handelen in samenwerking met een criminele groep (de Hells Angels). De rechtbank achtte bewezen dat de Hells Angels een criminele organisatie is en dat de twee leden ten behoeve van deze organisatie handelden. De leden presenteerden zich bij de afpersing namelijk als onderdeel van een groep met een gewelddadige reputatie. Het actief dragen van de Hells Angels colours was essentieel in de bewijsvoering.

---

169 Project Tandem en Project Develop.

170 Project Defence.

Lindsay werd veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf en Bonner tot 16 maanden. In hoger beroep bleef in 2009 de uitspraak onveranderd.

In 2008 veroordeelde de rechtbank de oprichter en leider van het Niagara chapter tot elf jaar gevangenisstraf voor de handel in cocaïne en wapens ten behoeve van een criminele organisatie. Een van de redenen voor de rechter om in deze zaak de Hells Angels als criminele organisatie aan te merken is dat de club actief informatie verzamelde over zijn vijanden, waaronder de politie.¹⁷¹

Zonder tekort te doen aan de effecten van strengere wetgeving in Canada is vooral de inzet van infiltranten en burgerinfiltranten van groot belang voor het succes van de opsporingsonderzoeken. Zo zijn er door de inzet van infiltranten in 2009 vijf chapters gesloten in Quebec. In april 2004 besloten de Hells Angels om alle hangaround en supportclubs in Quebec te sluiten, omdat in het recente verleden dergelijke clubs vatbaar bleken voor politie-infiltratie.¹⁷²

6.2.5 Australië

Australië heeft al enkele decennia te maken met zeer gewelddadige uitbarstingen tussen 1%-MC's. 'The milperra massacre' uit 1984 is nog steeds onderdeel van het nationaal geheugen. Dit betrof een motorbenderuzie waarbij naast zes full colour members ook een meisje van 14 jaar werd gedood. In 2007 begon een nieuwe golf van geweld in een bendeoorlog tussen de Comancheros en de Bandidos en de Rebels en de Bandidos, met wederzijdse beschietingen en brandstichtingen. Ook werden in 2007 vijf Bandidos aangehouden op verdenking van brandstichting van een clubhuis van de Rebels (dat verwoest werd). In 2008 werd een Bandido-lid vermoord, waarbij diverse Rebels als verdachte werden aangemerkt.

Begin 2009 vond op het vliegveld van Sydney een massale vechtpartij plaats tussen Hells Angels en de Comancheros, waarbij een Hells Angel associate om het leven kwam. Deze gewelddadige uitbarsting op klaarlichte dag in het publieke domein was de directe aanleiding voor de staat South Australia tot het aannemen van nieuwe wetgeving, waarmee criminele motorclubs vervolgd kunnen worden. Essentieel is het gebruik van een civiele bewijslast voor een strafrechtzaak. De nieuwe wetgeving krijgt veel kritiek uit de wetenschap en

---

171 'Hells Angels had access to secret police documents', *The Globe*, 1 oktober 2008. 'Gang run like a business, judge says', *The Toronto Star*, 1 oktober 2008.

172 Verklaring van getuigedeskundigen in *R. v. Bonner and Lindsay* [2005] O.J. No. 2870 (QL).

resulteert in een aantal bijzondere neveneffecten. Een daarvan is de oprichting van een eigen politieke partij door de Hells Angels in één van de Australische staten.

Anti-bikie law

Australië is net als Canada een federale staat. Elk van de zes staten of territoria heeft een eigen regering en rechtsgebied. Daarnaast berusten verschillende rechten bij de Federale staat. Australië kent een federale Criminal law (Wetboek van strafrecht, WvS) dat wordt toegepast door de staten. In sommige staten is het WvS omgezet in eigen wetgeving of daarop gebaseerd (code- of common-law rechtsgebieden). Elke staat heeft dus zijn eigen WvS onder een andere naam (zie bijlage 3). Dit maakt de Australische wetgeving op het gebied van strafrecht niet altijd even helder. Plannen om de strafwetgeving te hervormen en zo consistentie in wetgeving tussen de verschillende staten te bevorderen circuleren al jaren.¹⁷³

Net als in Canada kent Australië een aantal rechtsontwikkelingen die de aanpak van 1%-MC's theoretisch vergemakkelijken. Zo heeft de staat South Australia sinds 2003 de Statutes Amendment (anti-fortification) Act 2003 om de bouw van clubhuizen tegen te gaan. In 2006 heeft de staat New South Wales de Crimes Legislation Amendment (gangs) Act 2006 aangenomen, dat 'criminele organisatie' als apart delict heeft benoemd. Het definieert lidmaatschap van een criminele organisatie als delict als drie of meer mensen als doel hebben profijt te trekken uit strafbare feiten.

De staat South Australia heeft in 2008 de 'Serious and Organised Crime (control) Act' aangenomen (zie bijlage 3 voor details). Deze wet maakt het mogelijk om een motorclub tot onwettige organisatie te verklaren, en de omgang van leden met elkaar te verhinderen. Leden die elkaar daarna toch blijven zien lopen kans op twee tot vijf jaar gevangenisstraf. Deze wet verandert de bewijslast tegen leden van criminele organisaties in het strafproces. De anti-bikie wetgeving in South Australia maakt het namelijk mogelijk om de normaal gesproken in civiele zaken gevraagde bewijslast van 'on the balance of probabilities' ook te hanteren voor strafzaken tegen criminele organisaties.¹⁷⁴

---

173 Een aantal staten hebben de hervorming middels de Model Criminal Code doorgezet. De Code is echter nog niet in alle staten doorgevoerd.

174 South Australia, Serious and Organised Crime (control) Act 2008, Part 1, 5, Burden of proof.

Het Anglo-Amerikaanse rechtstelsel maakt een expliciet onderscheid in verschillende vormen van bewijslast. Normaal gesproken ligt de bewijslast in een Australisch strafproces bij het openbaar ministerie en is de verdachte onschuldig tot het tegendeel bewezen is. De term die daarvoor in het Anglo-Amerikaans recht voor wordt gebruikt is 'beyond a reasonable doubt'. De ten laste legging moet dan in hoge mate bewezen worden zodat er niet aan getwijfeld kan worden dat de verdachte schuldig is. Een minder zware bewijslast geldt in civiele zaken. Daarin moet sprake zijn van 'on the balance of probabilities' of 'preponderance of evidence': meer aannemelijk dan niet aannemelijk.

New South Wales heeft in april 2009 soortgelijke wetgeving aangenomen.¹⁷⁵ Ook Queensland, Tasmania en Western Australia overwegen om dit te doen. De andere twee staten zullen vermoedelijk ook volgen, alleen al om te voorkomen dat ze een soort toevluchtsoord voor de 1%-MC's worden.

Een ander aspect in de wetgeving betreft de ontoereikende wetgeving rondom de interceptie van telefoonverkeer. Voor de toestemming van telefoontaps is onder de huidige wetgeving een verdenking van het plegen van misdaden strafbaar met zeven jaar celstraf vereist. Leden van een criminele organisatie die toch contact met elkaar zoeken riskeren echter een maximale veroordeling tot vijf jaar gevangenisstraf. Uitvoering van de anti-bikie wetgeving op het voorkomen van onderling contact tussen leden van een criminele organisatie met behulp van telefoontaps kan dan ook niet plaatsvinden. Om toch telefoontaps op leden van criminele organisatie aan te sluiten moet men de huidige interceptiewetgeving herzien en de vereiste verdenking van misdaden strafbaar met zeven jaar celstraf verlagen naar vijf jaar. Medio 2009 was de politieke discussie over het herzien van de Federale Telecommunications Interception Act nog niet afgerond.

Bikers gaan de politiek in

Sinds de invoering van de nieuwe wetgeving in South Australia trekken verschillende Australische motorclubs gezamenlijk op tegen de overheid. Door de oprichting van de politieke partij Free Australia vertegenwoordigen ze samen hun belangen.¹⁷⁶ Het belangrijkste doel van deze partij is om medestanders te

---

175 Wetenschappers bekritisieren de invoering van de anti-bikie wetgeving in de twee Australische staten. De wet zou inbreuk maken op burgerrechten en een precedent scheppen om ingezet te worden tegen andere onwettelijke groepen.

176 Free Australia: Freedom Rights Environment Education Australia Party. Herald, 22 april 2009, *Bikies band together to battle gang legislation*.

vinden in de strijd tegen de nieuwe wetgeving en deze te laten herroepen. Met aandacht voor milieu en onderwijs probeert de partij ook een breder kiezerspubliek te trekken. De partij doet met enkele kandidaten mee aan de verkiezingen in 2010.

Een maand na implementatie van nieuwe anti-bikie wetgeving hebben de zeventien bestaande motorclubs in Queensland samen de United Motorcycle Council of Queensland (UMCQ) opgericht. Het doel van de UMCQ is om het publieke imago te verbeteren en de onderlinge rivaliteit te verminderen. Het ingehuurd public relations bedrijf presenteert de UMCQ als een organisatie die bemiddelt in benderuzies. Twee leden van elke aangesloten club bespreken wekelijks onderlinge verstandhoudingen en andere onderwerpen. Actie tegen de nieuwe wetgeving staat hoog op de agenda.¹⁷⁷

Infiltratie

De berichtgeving over infiltratie in motorclubs in Australië is zeer minimaal en beperkt zich tot een zaak uit 1996 in Victoria. In dit onderzoek infiltreren twee agenten 13 maanden in de Bandidos. De infiltratie leidt uiteindelijk tot genoeg bewijsmateriaal om negentien personen te arresteren, een drugsvangst met een straatwaarde van meer dan 1 miljoen Australische dollar en grondstoffen voor amfetamine met een straatwaarde van 6 miljoen dollar.

Australische resultaten

In mei 2009 werd in de staat South Australia het eerste proces gestart op basis van de Serious and Organised Crime act. Deze zaak richtte zich op enkele leden van de MC Finks.¹⁷⁸ De overige Australische staten volgden de zaak om te zien in hoeverre deze wetgeving toepasbaar was in de eigen staat. Ook voor de politieke partij Free Australia en de UMCQ was de uitspraak belangrijk. Een veroordeling van motorclubs Finks tot criminele organisatie zou grote consequenties hebben voor opsporingsonderzoeken gericht op 1%-MC's. Uiteindelijk werden de autoriteiten in hoger beroep teruggefloten: het hof oordeelde dat de beperkende maatregelen binnen de Serious and Organised Crime act ongeldig waren. De openbaar aanklager ging hierop in beroep tegen deze uitspraak.¹⁷⁹

---

177 'Bikie 'council' to polish image', *Goldcoast.com*, 20 april 2009.

178 'South Australia's new bikie laws to hit Finks', *Sunday Mail*, 9 mei 2009.

179 'Bikies have last laugh after court victory', *Brisbane Times*, 25 september 2009.

Mogelijkheden voor Nederlandse situatie

De mogelijke veroordeling van de Finks motorclub als criminele organisatie in South Australia roept associatie op met de zaak Acroniem in 2007 in Nederland. Hoewel het OM in de zaak niet-ontvankelijk is verklaard zegt deze stopzetting niets over de tenlastelegging dat de verdachten hebben deelgenomen aan een criminele organisatie die tot doel had het plegen van misdrijven.

Een vergelijking tussen de anti-bikie wetgeving en het artikel 140 WvS (deelneming aan criminele organisatie) is echter lastig te maken. Met de anti-bikie wet kan de (hoofd)commissaris bij de procureur-generaal een aanvraag indienen om een verklaring af te geven dat een bepaalde organisatie als criminele organisatie wordt gezien. Als dit verzoek aan alle vereisten voldoet, wordt het besluit gepubliceerd. Daarna kan vervolging van individuele personen als lid van een criminele organisatie plaatsvinden. Anders dan in Nederland is er dus een onderscheid tussen de verklaring van een criminele organisatie en de vervolging van de leden van deze organisatie. De stappen in het Australische systeem maakt vervolging theoretisch beter realiseerbaar dan de Nederlandse situatie waarin tegelijk bewezen moet worden dat de organisatie het plegen van misdrijven als oogmerk heeft en verdachte deelneemt aan deze organisatie.

6.2.6 Verenigde Staten

Ook in Amerika kenmerken 1%-MC's zich door diverse geweldsincidenten en betrokkenheid bij afpersing en drugshandel. Zo was er in 2002 tussen meerdere Hells Angels en leden van de rivaliserende 1%-MC de Mongols een grote vechtpartij in een casino, waarbij één Mongol doodgestoken werd en twee Hells Angels doodgeschoten werden. In 2005 werd Thomas Wood, de vice-president van het Hells Angels chapter Philadelphia doodgeschoten. Wood was eerder lid van de rivaliserende 1%-MC de Pagans, die vermoedelijk achter diens moord zat.¹⁸⁰

RICO en andere wetten

In de Verenigde Staten wordt de RICO-wetgeving tegenwoordig veelal toegepast in rechtszaken tegen leden van 1%-MC's, met name om aan te tonen dat leden als een structureel criminele eenheid functioneren. RICO staat voor Racketeer Influenced and Corrupt Organisations en is in het leven geroepen om

---

180 'First blood in possible biker war', *South Philly Review*, 20 januari 2005.

de mafia beter te kunnen bestrijden. In vrijwel elke zaak werden de aangeklaagden hiervoor echter vrijgesproken. In 2007 oordeelde een jury dat de leden van het Nomads chapter in Washington als een 'criminal enterprise' opereerden. Een verdachte werd schuldig bevonden aan het overtreden van de RICO-wetgeving.¹⁸¹

In oktober 2008 oordeelde de rechter dat de ATF gerechtigd was om het geregistreerde handelslogo van de Mongols in beslag te nemen, evenals alle producten waarop het Mongols-merk te vinden is. Het oordeel riep bij vele juristen vragen op, omdat het lijkt te conflicteren met het eerste amendement van de Amerikaanse grondwet. Diverse commentatoren wezen op het feit dat de overheid hiermee de identiteit (nl. het logo) van de 1%-MC afnam.¹⁸² Dit betekent in de praktijk dat het de Mongols onmogelijk wordt gemaakt om via symbolen hun imago te onderhouden. Het zal daardoor vermoedelijk in grote moeilijkheden komen om de status en positie te kunnen verdedigen.

Infiltratie

In 1998 lukte het een Amerikaanse ATF-agent om in de Mongols te infiltreren. Nadat de infiltratie in 2000 werd beëindigd schreef hij mee aan het proces-verbaal. Uiteindelijk werden hiermee vijftig Mongols veroordeeld. De Mongols loofden vervolgens een premie uit tegen de infiltrant, die in een getuige-beschermingsprogramma verdween. Ook kondigde de club strengere toelatingsregels voor nieuwe leden aan. Toch konden in enkele jaren later opnieuw vier agenten infiltreren. Deze vier kregen een valse identiteit, nieuwe sociaal-fiscale gegevens en hadden vier vrouwelijke ATF-infiltratiecollega's als 'biker' vriendin. Onderdeel van de toetredingsperiode was het ondergaan van een leugen-detectortest en een onderzoek door een particulier recherchebureau.¹⁸³

In 2003 werden in Californië tientallen Hells Angels opgepakt voor betrokkenheid bij afpersing, geweldsdelicten en drugshandel. De bewijsvoering leunde vooral op de inzet van twee politie-infiltranten die uiteindelijk twee jaar met de club meeliepen.¹⁸⁴ In 2003 werd in Florida de president van een Outlaw-chapter vervolgd op basis van bewijs dat door een infiltrant was verkregen. Die had gesprekken opgenomen waarin de president zijn clubleden op de huid zat

---

181 'Jury convicts 3 of 4 in Hells Angels case', *Seattle Times*, 12 juni 2007.

182 'Judge bans Mongols from wearing trademark logo', *Associated Press*, 23 oktober 2008.

183 'Motorbike gangs to lose their bad name – starting with the Mongols', *Los Angeles Times*, 23 oktober 2008.

184 'Two officers posed as Hells Angels in probe', *Los Angeles Times*, 5 december 2003.

omdat ze een groep Mexicaanse drugsdealers niet geript hadden: “Where are my fucking robbers at? [...] Where’s my Goddamn gangster Outlaws?”¹⁸⁵

Jay Dobyns is wellicht de meest beroemde ex-infiltrant. Hij wist als ATF-agent in een Hells Angels chapter te infiltreren. Hiertoe richtte hij allereerst met enkele andere infiltratie-agenten en twee informanten een aparte motorclub op in Arizona. Deze bleef uiteindelijk twee jaar actief. Hij had een undercover-agente als vriendin en deed alsof hij altijd standby moest zijn voor een mafiabaas waarvoor hij werkte en daarom geen drugs kon gebruiken. Hij kon als full colour member tot de Hells Angels toetreden door ze te misleiden. Hij had namelijk een moord op een Mongol (daadwerkelijk een politie-collega in Mongols-colours) in scene gezet, daar foto’s van gemaakt en het bebloede vest als trofee aan de Hells Angels aangeboden. In vier jaar tijd is Dobyns met zijn familie een tiental keer verhuisd en heeft hij enkele keren zijn identiteit aangepast. Desondanks is er toch een aanslag op zijn woning geweest met een brandbom. Uiteindelijk voelde hij zich door zijn chefs onbegrepen en raakte hij met ze in onmin. Jaren eerder was een andere ATF-undercover agent hetzelfde overkomen.¹⁸⁶

Clubhuizen

Ook in de Verenigde Staten hebben de autoriteiten diverse pogingen ondernomen om clubhuizen te sluiten of in beslag te nemen. Het stadsbestuur van New York wilde in 1994 het clubhuis van het Hells Angels chapter New York sluiten omdat daar drugs zou worden verhandeld. De rechtbank oordeelde echter dat in de aanklacht het bewijs ontbrak. De standaard reactie van de Hells Angels was het eisen van een fikse schadevergoeding voor de geleden schade naar aanleiding van politie-invalen en -doorzoekingen. Ook werd de grond voor de invalen of doorzoekingen stelselmatig betwist door de advocaat van de Hells Angels.¹⁸⁷ Over het algemeen lijken de Hells Angels in de rechtszaal vaker aan het langste eind te trekken dan politie, justitie of het openbaar bestuur.

---

185 ‘Prosecutor: biker wanted to be feared’, *St. Petersburg Times*, 20 augustus 2003.

186 ‘Undercover no more, Jay Dobyns revs up for a different fight’, *Washington Post*, 21 juni 2009.

187 ‘After police search, Hells Angels brace for fight’, *New York Times*, 1 februari 2007.

7

Conclusies

Sinds de jaren zeventig domineren de Hells Angels de 'outlaw biker' scene in Nederland. Zij zijn tot op heden de enige internationale 1%-MC in ons land. Vanaf 1996 hebben de Nederlandse 1%-MC's zich verenigd in de Raad van Acht, naar verluidt om conflicten te voorkomen. Dit gremium wordt voorgezeten door de Hells Angels. Sinds de rechtszaken Cobalt en Acroniem lijken de Hells Angels voorzichtiger geworden in het manifesteren van zichzelf in de publieke ruimte en in het criminele circuit. Waar de bestaande gedragsregels voor motorclubs eerst strikt werden toegepast, lijkt er nu sprake van een minder stringente naleving van dat regime. Waar eerst de term MC vanuit de Raad van Acht bewaakt werd, noemen allerlei motorclubs zich nu MC. Sinds Acroniem en Cobalt is de Satudarah sterk in ontwikkeling. Zo zijn er nieuwe chapters opgericht en lijken er ook internationale relaties te worden aangeknoopt. De Satudarah hebben onder andere een goede verhouding met de Bandidos. Aangezien de Hells Angels en de Bandidos over de hele wereld een historie van gewelddadige conflicten kennen, is het de vraag wat het effect is van de relatie tussen de Bandidos en de Satudarah op de onderlinge verhoudingen tussen de 1%-MC's in Nederland.

Een 1%-MC kent op papier een hiërarchische structuur, waarin diverse functies samen het bestuur vormen en in principe het meeste invloed hebben. Het bestuur van een chapter bestaat uit vijf kaderleden (allen full colour members): de president en vice-president, gevolgd door de treasurer (secretary), sergeant-at-arms en road-captain. Daaronder staan de overige full colour members. In elk chapter worden wekelijkse clubavonden en meetings gehouden. De meetings zijn alleen toegankelijk voor de full colour members. Daarnaast zijn er periodiek nationale, Europese en World meetings waar elk land bestuursleden ('officers') naar afvaardigt.

Door de strikte handhaving van diverse regels organiseert elke 1%-MC een solide afscherming. Allereerst bestaat er een langdurig toetredingsproces (de hangaroud- en prospectperiode) voor nieuwe leden, waarin de personen gescreend en getest worden. Iemand wordt in de regel door een bestaand lid geïntroduceerd. De club zal pas instemmen als de kandidaat een waarde voor de club heeft. De kandidaat krijgt vervolgens een mentor toegewezen. Om de opdrachten naar tevredenheid van de club uit te voeren moeten meestal misdaden gepleegd worden. Op die wijze wordt de loyaliteit aan de club bewezen. Zo wordt met de toetreding een psychologische grens gepasseerd, waardoor een lid niet meer zomaar terug kan treden. Gedetineerde leden worden financieel en psychisch ondersteund, om zo de afscherming in stand

te houden. Daarnaast zijn de meetings verboden voor buitenstaanders. Een andere methode om de club af te schermen is door de inrichting van het clubhuis. Deze is beveiligd, wordt bewaakt en is niet zomaar te betreden.

Uit de vastgelegde regels en de gedragspatronen blijkt dat de subcultuur van 1%-MC's gericht is op geslotenheid en intimidatie van de omgeving, met name het criminele circuit. Naar buiten toe wordt met patches het imago van geslotenheid gecultiveerd. Zo hebben de Hells Angels patches die zouden staan voor geweld naar de politie, gewelddadige afstraffing namens de club en moord gepleegd namens de club. Door de geslotenheid en het strenge interne sanctiebeleid is een beeld ontstaan van een hechte club die voor buitenstaanders ondoordringbaar is. Dit beeld wordt versterkt door de opstelling naar de autoriteiten en door de grote angst onder leden die toch loslippig zijn geweest of die aangeven graag te zouden willen verklaren maar daarvan afzien vanwege de consequenties die dat zou hebben voor vrouw en kinderen. Hoewel er binnen 1%-MC's evengoed sprake is van conflicten, ruzies en facties, wordt daar naar buiten toe in principe niets over gezegd. Leden die door hun gedrag de clubbelangen schaden of het imago in diskrediet brengen, worden verwijderd.

Beeldvorming en reputatie vormen een onlosmakelijk deel van 1%-MC's. Diverse full colour members van de Nederlandse Hells Angels zijn betrokken geweest bij en veroordeeld voor drugshandel, wapenbezit en openlijke geweldpleging. Sommigen zijn betrokken geweest bij levensdelicten. Door het imago van geslotenheid, zwijgzaamheid en toepassing van geweld heeft een 1%-MC als de Hells Angels een dominante positie verworven in het criminele circuit. Een positie die is gestoeld op vrees en intimidatie. In die beeldvorming zijn uiterlijke kenmerken zoals colours, patches en tattoos van essentiële waarde. Om die reden wordt er vanuit 1%-MC's voor gewaakt dat conventionele motorclubs dergelijke logo's niet gebruiken.

Het beeld dat naar de maatschappij wordt gecreëerd is er één van vrijbuiters die het hart op de goede plaats hebben. Dit blijkt onder andere uit het citaat van Hells Angels-president Uneputty dat in de inleiding van dit stuk is weergegeven. Het publieke imago wordt ook onderhouden door te doneren aan goede doelen en het houden van open dagen op het clubhuis. Dit 'beleid' werpt zijn vruchten af, aangezien sommige gemeentebesturen oordeelden dat de Hells Angels zich keurig opstelden. Toch is het vrijbouterimago niet gepast: goede doelen en open dagen zijn incidenten.

Structureel is de afscherming van gedrag en activiteiten die vanuit de club of als lid ontplooid worden. De praktijk van alledag laat zien dat de meeste tijd wordt

besteed aan afspraken en ontmoetingen op verschillende locaties en plaatsen in Nederland en het buitenland. Dit is slecht te rijmen met de rol van een individu in de conventionele maatschappij. Om deze reden heeft vrijwel geen enkele full colour member een inkomen uit loondienst. De meeste zijn werkloos of hebben een eenmanszaak. Wanneer een 'conventionele' arbeidsbetrekking wel bestaat, dan lijkt het meer gebruikt te worden als dekmantel. Full colour members zijn dus met recht als 'outlaw' te betitelen.

8

Literatuur – leessuggesties

- Auger, M., 2002, *The Biker who shot me*, Toronto: McClelland & Stewart Ltd.
- Barger, S. en K. Zimmerman, 2001, *Hell's Angel: The Life and Times of Sonny Barger and the Hells Angels Motorcycle Club*, New York: HarperCollins.
- Dobyns, J. en N. Johnson-Shelton, 2009, *No Angel*, Amsterdam: De Boekerij.
- Greenaway, B., 2006, *Hells Angel*, Hoenderloo: Uitgeverij Nova Press.
- Hagen, H.J., 1999, *Themaboek: Motorcycle Gangs*, Zoetermeer: KLPD/CRI.
- Heuvel, J. van den, 2009, *De gevallen engel. Een man tegen de Hells Angels*, House of Knowledge.
- Fijnaut, C. et al., 1996, *Parlementaire Enquete Commissie Opsporingsmethoden*, Den Haag: Sdu.
- Lavigne, Y., 2000, *Hells Angels: "Three can keep a secret if two are dead"*, Carol Publishers.
- Marsden, W. en J. Sher, 2006, *Helse Engelen*, Amsterdam: Uitgeverij Luitingh-Sijtoff.
- Nicaso, A. en L. Lamothe, 2005, *Angels, Mobsters and Narco terrorists: the rising menace of global criminal empires*, Missisauga: John Wiley & Sons.
- Schutte, H. et al., 2004, *Hells Angels in opmars*, Utrecht: Monitor Publishing.
- Shaylor, A., 2004, *Hells Angels Motorcycle Club*, London: Merrel Publishers Limited.
- Thompson, H.S., 1966, *Hell's Angels*, New York: Ballantine Books.
- Veno, A. en E. Gannon, 2002, *The Brotherhoods, inside the Outlaw Motorcycle Clubs*, New South Wales: Allen & Unwin.
- Winterhalder, E., 2005, *Out in bad standing*, Owasso: Blockhead City Press.
- Wolf, D.R., 1991, *The Rebels. A Brotherhood of Outlaw Bikers*, Toronto: University of Toronto Press.

Bijlage 1

1%-MC's - Symbolen en terminologie

1%-ers	Symbol, afgeleid van de uitspraak van de American Motorcycle Association (AMA) dat 99% van het motorminnend publiek lid van de AMA is en gezagstrouw. Het symbool 1%-er is sindsdien een onderscheidingsteken voor leden van 1%-MC's dat in de vorm van tattoos en op de kleding gedragen wordt.
1%-MC	Een 'outlaw motorcycle gang': een motorclub die zichzelf als 'outlaw' (wetteloos) bestempelt. Er zijn vier grote internationale 1%-MC's: Hells Angels, Bandidos, Outlaws en Pagans. In Nederland zijn de 'back patch' clubs die samen de Raad van Acht vormen ook allen 1%-MC.
13	Onderscheidingsteken dat mogelijk wijst op de dertiende letter van het alfabet 'M' en duidt op lidmaatschap van de 'Mother Chapter', de oorspronkelijke groep.
66	Onderscheidingsteken (op kleding of als tattoo) dat verwijst naar 'Filthy Few'.
666	Onderscheidingsteken (op kleding of als tattoo) dat naar Satan verwijst. Het betekent ook 'Filthy Few Forever'.
69	Onderscheiding (op kleding of als tattoo), verleend na het verrichten van fellatio of cunnilingus in het bijzijn van getuigen.
22	Onderscheidingsteken dat aangeeft dat de drager in de gevangenis heeft gezeten.
Ape-hangers	Een motorfiets met een erg hoog stuur, waardoor het lijkt of de berijder daarvan er als een aap aanhangt.

A.F.F.A.	Angels Forever Forever Angels.
A.F.F.L.	Angels Forever Forever Loaded.
Back Pack	De 'MC'-insignes, als tattoos op de rug aangebracht.
Back Patch	Het 'MC'-insigne op de rug van de colours, in Nederland naar verluidt alleen toegestaan voor 1%-MC's (die samen de Raad van Acht vormen).
B.F.F.B.	Bandidos Forever Forever Bandidos
B.F.F.P.	Brothers Forever Forever Pagans
B.H.C.	Big House Crew: omschrijving van Hells Angels leden die gedetineerd zijn
Big Red Machine	Hells Angels
B.T.B.F.	Bikers Together Bikers Forever.
Burn Out	Langdurig spinnen met het achterwiel van de motorfiets, totdat de band klapt.
Catwalk	Rijden met voorwiel van de grond, ook bekend als 'Wheelie'.
Chapter	Een lokale of regionale afdeling van een 1%-MC.
Charter	Heeft dezelfde betekenis als 'chapter', vaak gebruikt door 1%-MC's zelf.
Chopper	Van onnodig toebehoren ontdaan ('chopped') motorrijwiel.
Colours	Het officiële 'uniform' van een full colour member, bestaande uit een mouwloos jeans- of leren jasje met verschillende patches en wings en op de rug het clubembleem. Colours hebben voor de clubleden een zeer speciale betekenis. Zij zullen er alles aan doen om colours te beschermen.

Defence Fund	Een fonds om eventuele advocaatkosten te betalen en gedetineerde members te ondersteunen.
Dequaillo	Een Hells Angels-patch die verkregen wordt na met de politie te hebben gevochten.
Dresser	Een Harley-Davidson motorfiets met vaste koffers.
Filthy Few	Een Hells Angels-patch die verkregen wordt door iemand in het belang van de club te vermoorden.
Fly Colours	Motorrijwiel besturen, gekleed in het clubtenue
Free Rider	Persoon met hetzelfde waardenstelsel en dezelfde levensstijl als outlaw-bendeleden, maar die niet aan een bepaalde groep gebonden is. Ook wel 'loner' genoemd.
F.T.W.	Afkorting van "Fuck The World", te vinden op ledenkaarten, stickers, als tattooage en als insigne of speldje op de "Colours".
Full Colour Member	Een volwaardig lid: een persoon die alle toetredingsfasen succesvol heeft doorlopen en door alle volwaardige leden als één van hun gelijken is opgenomen.
Full Patch	Andere benaming voor full colour member
Garbage Wagon	Een motorfiets in standaarduitvoering.
HAMC	Hells Angels Motorcycle Club.
Hammer-team	Een Hells Angels-patch die verkregen wordt voor het uitvoeren van een bestraffing met een hamer.
Hangaround	Aspirant-lid in de eerste fase van het toetredingsproces bij de Hells Angels.
H.A.R.	Hangaround

Hardtail	Een stug frame (rigid frame) van een motorfiets, zonder achtervering.
H.D.C.	Harley Davidson Club, plaatsgebonden club van Harley-bezitters.
H.O.G.	Harley Davidson Owner Group.
Jap-Scrap	Motorfiets van Japanse of niet-Amerikaanse makelij.
Knucklehead	Een type motorblok van Harley-Davidson van voor 1948 met als karakteristiek kenmerk de grote moeren boven de cylinders aan de rechterzijde van het blok.
Mama	Een vrouw die een relatie heeft met een full colour member en daardoor dus 'beschermd' is.
Meeting	Wekelijkse chaptervergadering, verplicht alle full colour members van het chapter. Valt altijd samen met de wekelijkse clubavond, die ook bezocht wordt door hangarounds en prospects.
M.C.	"Motorcycle gang", insigne op uniform.
Nomad	Een niet-gebiedsgebonden chapter van een 1%-MC. Binnen sommige 1%-MC's zijn dit de ordehandhavers.
O.F.F.O.	Outlaws Forever Forever Outlaws.
Officers Meeting	Bestuursledenvergadering. Bij de World en Euro Officers Meeting moet er uit elk land minimaal één bestuurslid aanwezig zijn. Bij de Nationale Officers Meeting moet er vanuit elk chapter minimaal één bestuurslid aanwezig zijn.
O.M.C.G.	Outlaw Motorcycle Gang (politie omschrijving van een 1%-MC)
Old Lady	Vrouw of vaste vriendin van een clublid.

Originals	Het eerste uniform van een lid, dat nooit mag worden gewassen.
Patch	Rechthoekige lapjes stof met tekst. Een succesvolle daad in aanwezigheid van (of bevestigd door) een ander lid geeft het recht tot het dragen van een specifieke patch.
President	Staat aan het hoofd van een chapter.
Probationary	Gegadigde voor het clublidmaatschap van de Bandidos, die tijdens een proefperiode de bende vergezelt. Na deze periode moet door het ledental unaniem voor opname, inwijding en toekenning van de colours worden gestemd.
Prospect	Aspirant-lid in de tweede fase van het toetredingsproces bij de Hells Angels.
Road Captain	Let op het onderhoud van de motoren en zorgt voor de uitstapjes en de route.
Rockers	Half ronde bogen met tekst, aangebracht op de colours.
Run	Een door de club bepaald uitstapje voor een dag, weekeinde of week voor speciale gebeurtenissen en feesten, soms samen met andere clubs of chapters.
Secretary	Maakt de wekelijkse vergadernotulen en onderhoudt de contacten met de overige Hells Angels chapters in de wereld. Daarnaast beheert en onderhoudt hij de persoonsdossiers van de leden.
Sergeant-at-Arms	Ziet toe op de discipline binnen het chapter, coördineert de beveiliging van het clubhuis en de uitvoering van opgelegde straffen.
Sissy Bars	Staven soms van grote lengte, die aan de achterzijde van de motorfiets als rugleuning voor passagiers of bagage worden gebruikt.

Supporter	Een volger van een 1%-MC. Draagt ook 'support'-kleding en toont zijn steun door het gebruik van stickers.
Treasurer	De penningmeester. Beheert de financiën. Hij ontvangt lidmaatschapsgelden, boetes en clubgelden voor Hells Angels-feesten zoals de World- en Eurorun.
Turn Out	Samenkomst van alle leden ter gelegenheid van de inwijding van een nieuw lid.
Vice-President	Formeel de vervanger van de President, als deze afwezig is.
War Wagon	Een voertuig dat als transportmiddel dient voor het arsenaal van een bende bij een verwacht treffen met een andere club.
Wings	Gebruik bij Hells Angels. De wings zouden zijn verbonden met bepaalde seksuele handelingen en worden behaald wanneer de onderscheiden prestaties in aanwezigheid van getuigen zijn afgelegd.
World Run	Een jaarlijkse bijeenkomst waar in principe alle full colour members voor uitgenodigd zijn. Deze vindt telkens in een ander land plaats.

Bijlage 2

Canada

The Criminal Code 467.1 (1)

The following definitions apply in this Act.

“Criminal organization” means a group, however organized, that:

(a) is composed of three or more persons in or outside Canada; and

(b) has as one of its main purposes or main activities the facilitation or commission of one or more serious offences that, if committed, would likely result in the direct or indirect receipt of a material benefit, including a financial benefit, by the group or by any of the persons who constitute the group.

It does not include a group of persons that forms randomly for the immediate commission of a single offence. “Serious offence” means an indictable offence under this or any other Act of Parliament for which the maximum punishment is imprisonment for five years or more, or another offence that is prescribed by regulation.

Bijlage 3

Australië

De federale staat Australië bestaat uit zes staten New South Wales (NSW), Queensland (Qld), South Australia (SA), Tasmania, Victoria en Western Australia (WA) en twee territoria op het vaste land Northern Territory (NT) en Australia Capital Territory (ACT). Verder zijn er enkele kleine territoria die onder de federale overheid vallen. Australië kent een Wetboek van strafrecht (Criminal law of Australia) toegepast door de staten. In sommige staten is het WvS omgezet in eigen wetgeving of daarop gebaseerd (code- of common-law rechtsgebieden). Elke staat heeft dus zijn eigen WvS onder een andere naam.

South Australia Serious and Organised Crime (control) Act 2008

Kenmerken van de nieuwe wetgeving:

- The Attorney-General can declare a criminal bikie gang as an outlaw organisation;
- Gang members who engage in acts of violence that threaten and intimidate the public will be guilty of serious offences;
- Gang members charged with some of these new offences will find it much more difficult to get bail;
- Police will be able to seek control orders from a Magistrate prohibiting members of declared organisations and others who engage in serious criminal activity from associating or communicating with one another and attending premises, such as gang clubrooms;
- Police will be able to prohibit members of a bikie gang from attending a place, event or area where this would pose a serious threat to the public;
- The old law of consorting will be replaced with a new law of criminal association that prohibits telephone calls as well as meetings in the flesh;
- Stalking a person with the intention of intimidating a victim, witness, court official, police officer or public servant will become a serious offence and;
- It will be easier for police to secure orders to dismantle fortifications protecting gang clubrooms.

In addition, the legislation creates the offences of:

- Violent disorder that will carry a maximum penalty of two years jail;
- Riot that will carry a maximum of 10 years imprisonment for an aggravated offence and seven years for a basic offence;
- Affray that will carry a maximum of five years for an aggravated offence and three years for the basic offence; and
- Stalking of public officials by outlaw bikie gang members that will carry a maximum penalty of seven years imprisonment.

